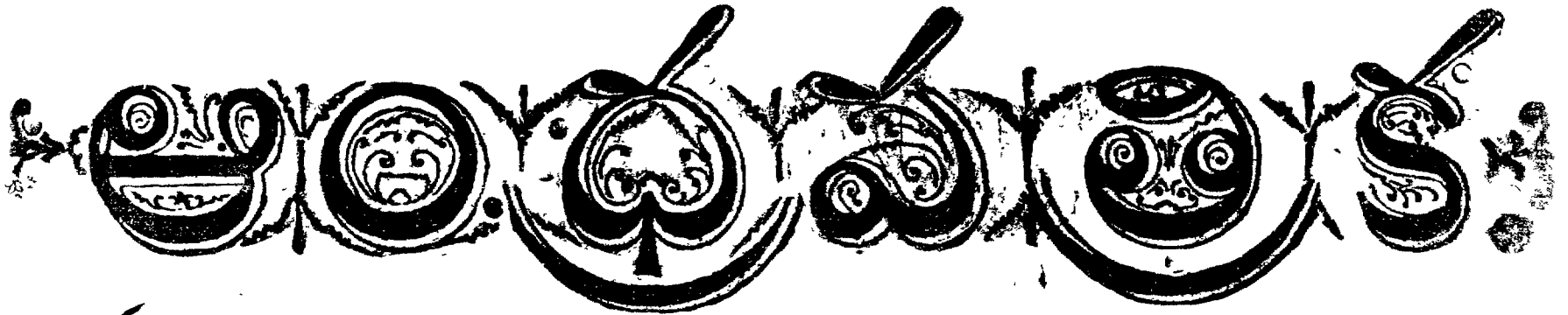

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

విడిచుక 1-8 0-1-8

Telephone No. 544.

3/09/25

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్నపట్టణము 1924 వ సం॥ మే నెల 17-వ తేది శనివారము
శ్రీ రక్తాక్షి నామ సంవత్సరము, వైశాఖమాస శుద్ధ త్రయోదశి ౧౩.

No. 40
సంచిక ౪౦

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి కూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
చర్మపు నొప్పుల బారవోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల బాపుమాపును.
శిగును తగ్గించును కురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు సంజీవివంటిది

ఈమందును బుద్ధగానే చెమట వట్టుటవలన శరీర
మందలి కుష్ఠభాగములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

వక 1-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుళెట్టివిధి మదరాసు.

మీకు మంచి సమయము

మా వద్ద నిలువయున్న విస్తారమైన సామానులు

తగ్గుదల ధర ప్రకారము

యిచ్చి వేయబడును

నేరులో మీరు మావర్తకశాలకు వచ్చి, ధరల విషయమై తెలిసికొనవచ్చును

లేక

ధరలపట్టికకై వ్రాసిన పంపబడును.

నెస్సన్స్ ఆండు కో (లిమిటెడ్)

మొంట్ రోడ్డు,

*

*

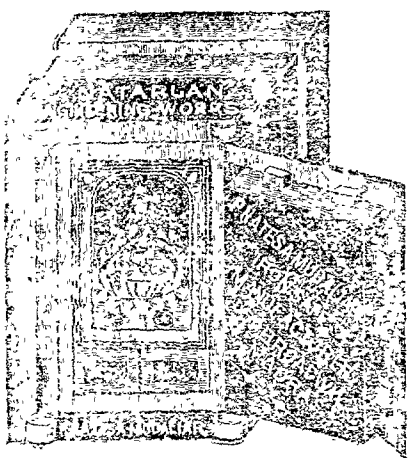
*

మద్రాసు.

నరనము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది

యిప్పటిమోస్తరు ప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు ఈదిగువ తెలుపబడిన వారివద్ద ఆమృతమునకు సిద్ధముగాయున్నది.

వి. న. శే. శ. మొదలియార్, ఇరుపపెట్టెలు చేయువారు,

ప్రాత్యేక, 59, బ్రాచ్యే, మద్రాసు. నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్కుసు. ఐరన్ అండు బ్రాస్ ఫౌండర్లు అయిల్ ఎంజినులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగునవి రిపేరు చేయటముందు సమర్థులగువారు. రైనువిల్లుకు కావలసిన సిలండర్లు, సాప్లీ గుడ్లు, నట్టలు, సరసముగా యివ్వబడును. సుబ్బరాయప్పిల్లిపేటి, పెద్దనామన్ పేట, మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు ఆర్డరు యిచ్చిన తయారుచేసి యివ్వబడును. ఈ త్తరములు వ్రాసిన బతులు వ్రాయబడును.

డాక్టరు, జి. బి. గారి సుగంధనస్యము

అంగిమంజుంజెల కరస్పను, ఇంద్రియములయందెల్ల నయనముజూడు, ప్రధానము అను విషయము నర్థజనులకున తెలిసినవిషయమే కాదు! ఈ డాక్టరుగారు సాధారణముగా వ్రాసిన కలిగింపబడునను అవి

వ్యాధిగ్రస్తునిచిన్నమును నివ్వరొకముగాక తేలి యామంజుంజెలమును బాధించు చుండును. ఇట్టివ్యాధులకు యీ డాక్టరుగారు లక్షకముయొగింపబడుచు వచ్చి నవి గాని యవి యావ్యాధులను నివారించు లేక పోవుటయే గాక రసనిష్కంధకారులు చేరినవిగా నుండుటచేత చుడుచు లేకపోగ్యము నంతకు చెడదీయవలెననిగానూడ నేర్పబడినది. తరువాత వైద్యులగునట్లు పట్టున నవగాగరితులచేత మంచివైద్యములుగా తీర్చుటకు యిట్టి ముగియకూడ ననే మిప్పుడు పయోగింపబడుచున్నది గాని అంగిమంజుంజెల ప్రయోజకములుగా గ్రహింపబడుట లేదు. ఈ కంఠగ్రస్తులన్నియును యోచించిదిరకమును పరిశ్రమచేసి యాయుర్యే బాంధవము యూకానీవైద్యములం దారిలేక పోవకపోవకపోయే తమవర్తనమును నియోగించుచున్న డాక్టరు, జి. బి. గారి సుగంధనస్యమును కనిపెట్టి.

ఇదివరకే లోకమందంతటను వ్యాప్తము చేయబడి నుప్రసిద్ధమైనది కలెట్టి దీనినిగూడ మేము విశేషింపింపబడునను పని లేదు. ఒకసారి యాపయోగించినయెడల దానియొక్కవైద్యమును నదియే స్థాపింపగలదు. దీనిచే బాధానిర్మూల గాంచి క్షుణ్ణతాత్మకముగా గొప్పవారును కొలదివారును పంపిన యోగ్యతా వ్యతిరేకము లెక్కకు మిక్కిలిగానున్నవి. ఈ సుగంధనస్యమును పయోగించుటకు మొదలు, మొత్తము, కన్నులతో సంబంధించిన సమస్తవ్యాధులను నమూనముగా నశించును. పీడనము, ఒంటితలనొప్పి, తలనొప్పి, జలవోషములు, మొదలైన, కంఠమునకు వైద్యము గాక వ్యాధులకును ఈ సుగంధనస్యము పెట్టినది భిక్షము. ఇట్టి సుగంధనస్యమును గలిగి యింతనుభవముగా విక్రయింపబడు నొక ధమిదితప్ప మిగిలినవి లేదు. చిరకాల ముంచిన చెడని సుగంధ విశేషమునలన, పొడి యభ్యాసము లేనివారికి సహిత మిది హితవుగా నుండును. సాధారణముగా పోడిచేయువార లీ సుగంధనస్యమునకట్టి రెండుసారులు పయోగించినయెడల, ఇది సాధారణపు పోడి ౧౦, ౧౫ సారులు పయోగించినంత పనిచేయును. కాలదా వెలగల సాధారణపు పొగాకు పోడిలో నీ సుగంధ నస్యము నొకచిట్టి కలిపియెడల నా పొగాకుతయను మిక్కిలి పురుషకవంత మగును. బుడ్డి ౧ కి అ. ర వి. పి. ఖర్చు అ ర డబ్బా ౧ కి రూ. ౨-౮-౦. వి. పి. ఖర్చు ౦-౮-౦ అంగ్ల రే: ఆంధ్రభాషలో విలక్షణము వివరముగా వ్రాయవలెను. నిలాసము:-గురుబసవ అండు కంపెనీ లిమిటెడ్, పోస్టుబాక్సు 510 మద్రాసు.

అమృతధృతి

శిరస్సు మొదలు కాలచిటికెనవేలువరకు సంభవించు అన్ని విధములైన రోగములను బాధలను పోగొట్టుగలిగిన దివ్యోషధము ప్రతిబొట్టు మందును అమృతమై యున్నది. 80 మోతాదుల గల బుడ్డి 1-కి రు 2-0-0 లు వి. పి. రు 0-8-0 లు

ప్రతి అమృతధృతి తోపంపబడు రు 100-0-0 బహుమతి టిక్కెట్టు పోగొట్టుకొనక యుంచుకొనును.

కానుగో అండు కంపెనీ, హైదరాబాద్. RANUGO & Co., Hyd., Bombay.

“తార్కు” పాంటెక్ కలములు

14 క్యారట్టు బంగారు పాళీలు కల వి-క్రశస్తమైన “ఇరిడేయం” పోయంట్లు వేయబడినవి- చిరకాలము కనిచేయును- నాణ్యమైన కలములు, క్రత్యేకముగా మూకొరికు ఇంగ్లాండులో చేయబడినవి. “బేబీతార్కు” కలము రు 2-12-0 “జ్యూనియరులార్కు” కలము రు 3-12-0 “లార్కు” కలము 5-0-0 “సెల్ఫ్ ఫిల్లరు” లార్కు కలము రు 6-0-0 “లార్కు” సిరా- పాంటెక్ కలములకు చెందిరకము 0-0-0 సిరా నిక్కెలు పాంటెక్ కలము క్లిక్స్ 0-2-0

యమ్. హెచ్. రావు, అండు నన్న, పోస్టువెట్టె నెం- 29,

కాకినాడ. మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (కడి అణాలు) వెలనుభవము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణవధికము! శరీరములో ఉష్ణధిక్యముచే కలిగిడి వైద్యకాకల కీమాత్రలు దివ్యమృతము. అజీర్ణము, అరుచి, అవులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అలిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, క్రేళ్లు, అస్థులు, మొదలగువనియందు గలిగిడి నొప్పులను పోగొట్టి జీవామును మంచి యారోగ్యమునకు దెచ్చును. ఈ మాత్రలు మేనావార నొప్పులను వెంటనే మాన్పును. యిందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవము గల ఔషధముగుటచేతను పరమమంశక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు. చిరునామా:- ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం, పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

రేకుల మిషనులు. అన్ని విధములయిన వెండిబంగారు నగక పనులు చేయువారికి రేకులమిషనులకు ముగ యోగపడు పలుకరముల మిషనులు మేము యూరపులమెరికాల నుండి దిగుమతి చేసి యింతకుకంటె చౌక ధరలకు అమ్ముచున్నాము. కావలసి వారు క్యాటలాగుక వ్రాయవలయును. సి. హెచ్. శోభనాచలం అండునన్న, చిలకలపూడి పోస్టు, మచిలీపట్నం.

అందు ప చారిణి గంధనిలయుము, కాకినాడ.

ఆంధ్రా స్వర్ణమున ఈ సుభమునామ సంవత్సరము, శివశక్తి సంవత్సరము

చాలా స్వచ్ఛమైన ఈ సమస్యను గూర్చి 1921 సంవత్సరము

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామకృష్ణి ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

విశాఖపట్టణ జిల్లా జాతీయోపసంఘము

౧౬. వ విశాఖపట్టణమండల సభాతీర్మానములు

అ. తీర్మానము ౧. దేశసేవానిరతులును, స్వార్థత్యాగిలును అగు శ్రీమాన్ కస్తూరి రంగయ్యంగారు, పండిత హజరేయ్, అబ్దుల్ మర్రాగారి మరణమున కీసభవారంతులు చింతిలుచున్నారు.

ఈమండలములో కాంగ్రెసు సేవయు శ్రీయుత సుందరపట్టాభిషేకారామారావుగారు, ఉప్పుడి రామమూర్తి, పులిపాక సభద్రరావు, తియ్యల భాస్కరరావుగారు చేసిన దేశసేవకు ప్రశంసించుచు వారి యశాలమరణమున కీసభవారు చింతిలుచున్నారు. దేశసేవాలత్పరులును, కాంగ్రెసు అభిమానులును పస శ్రీయుత పసంతరావు బాయన్నపంతులుగారి యశాలమరణమున కీసభవారు చింతిలుచున్నారు.

తీర్మానము ౨. మహాత్మాగాంధీగారు శిక్షాకాలము పూర్తి కాకమునుపే విడుదలకాబడినందులకు ఈసభవారంతులందు శ్రీహరిదాసురమైన వ్యాధికి తగిన చికిత్స చేసిన కల్లుల మాడకు గారి సభినందించుచు సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికి అవసరమైన మార్గమున భారతదేశము నడిపించుటకు వారికి తగిన దేహదార్శన్యము పరమేశ్వరు డనుగ్రహించుగాక యని ప్రార్థించుచున్నారు. (అ) మహాత్ములవారిచే యాంధ్రావని పాపము గావించునన్న సమయమున పాదపూజకై యేర్పడిన పూజానిధికి విశాఖపట్టణమండల మహాజనులు తమ సహజ బౌద్ధార్థముతో విరివిగ విరాళము లొసంగి కృతార్థులగుదురగాత యని ఈసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

తీర్మానము ౩. ౧౭ వ మండలసభనుండి ఇప్పటివరకును దేశీయమహాజనసభవారిచేతను, అవసరదేశీయమహాజనసభవారి చేతను వారి కార్యనిర్వహణము గావించుసంస్థలచేతను కావించబడి యామోదింపబడిన ధార్మికసేవలలోనిరాకరణ తీర్మానమునందు తమకుగల సంపూర్ణాభిప్రాయము వెల్లడించుచు ఆ తీర్మానముల నామోదించుచున్నారు. మహాజనసభయందు గూడ నామోదింపబడినది.

తీర్మానము ౪. అకాలీపీఠము నిజభర్తనిర్వహణార్థము శ్రీమహాత్ములవారుచేసించిన అహింసాప్రతిపత్తియై యారంభించిన మహాప్రస్థానము నిర్విఘ్న పరిసమాప్తి నొందునట్లు పరమేశ్వరు డనుగ్రహించుగాక యని ఈసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు. అకాలీపీఠధర్మయొక్క సర్వతోముఖముగ విజృంభించుచున్న శక్తిసామర్థ్యములు స్వరాజ్యసంపాదనార్థము కృషిసల్పుచున్న ఇతరభారతీయులు ఆదర్శప్రాయముగ శ్రావించి కృతకృత్యులు కావలయునని ఈసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

తీర్మానము ౫. అ. స్వరాజ్యభిలాష కలయవచ్చుండి తెజస్విత కన్యలు, తాలూకాభార్య మ్యానిసిపాలిటీ యూనియన్ భార్య వోట్లందరు కూడ కాంగ్రెసుసభ్యులుగ చేరవలసిదిగా ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

ఆ. కాంగ్రెసుపక్షవలంబులు లోకల్పార్టీ మ్యానిసిపాలిటీలలోని యెన్నికలకు నిలిచి వానిని పతనముకొని తద్వారా గూడ నిర్వాహకార్యక్రమమును కొనసాగించ వలయునని ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఇ. కాంగ్రెసు తరపున లోకల్పార్టీలకు మ్యానిసిపాలిటీలకు పోగొరిన అభ్యర్థుల కింది ప్రతిజ్ఞ చేసినవైనమాత్రమే వారిని జిల్లాజాతీయోపసంఘమువారు తమ అభ్యర్థులుగ అంగీకరింపవలెను. జిల్లా జాతీయోపసంఘసభ్యులెందుకొనినవారు మాత్రమే కాంగ్రెసు అభ్యర్థులుగ పరిగణింపబడుదురు.

ప్రతిజ్ఞ :—నేను దేశీయమహాజనసభవారిచే ఆమోదింపబడిన నిర్వాహకార్యక్రమము పూర్తిగ సంగీకరించుచు ఆ ప్రకారము నాచే నగునంతవఱకు నేను ప్రజేపబోవు బోధలో ఆచరణలో పెట్టుటకు మనోవాక్పాత్యకర్మకై ప్రయత్నించెదను.

౨. నిర్వాహకార్యక్రమమునుగూర్చి మరి యెంతరచనయలనుగించి కాని జిల్లాజాతీయోపసంఘమువారి చెప్పుడు ప్రకారము ననుసరించి బోధలో ఆవిధానమున వ్యవహరించెదను. మీరు పంపించుతీర్మానమునకు వ్యతిరేకాభిప్రాయంబు వైనచో నేను రాజీనామా నిత్తును.

౩. అప్పటికప్పుడు సంభవించు సంతకములలో ఆభార్యలో నున్న రాగవచ్చుండి కాంగ్రెసుసభ్యులలో అంగసంఖ్యాకుల తీర్మానము నాచరణలో నుంచెదను.

ప్రతిజ్ఞ చేసి, జాతీయోపసంఘమువారిచే ఎన్నుకొనబడిన అభ్యర్థులకి, తమ వోట్లనిచ్చియు, నిష్పించియు, అన్నివిధములకూడ సహాయపడవలసిదిగా వోట్లను, కాంగ్రెసు సంస్థలను, కాంగ్రెసు ప్రచారకులను ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

తీర్మానము ౬. అస్పృశ్యత అనెడు దురాచారమును నశింపజేయుటకు వైకమునందు ప్రయత్నము చేయుచున్న సత్కార్యము నభినందించుచు, వారికి జయము కలిగింపుగాక యని దైవమును ప్రార్థించుచు, మనమండలములో కూడ అట్టి దురాచారమును మాన్పించుటకు తగు ప్రయత్నములు చేయవలెనని మండలప్రజలను ఈసభవారు ప్రార్థనించుచున్నారు.

తీర్మానము ౭. స్వరాజ్యసంపాదనకై వలయు చతురంగబలములలో ప్రాధాన్యము వహించిన స్వచ్ఛందసేవాదళములను ధైర్య శౌర్య, ఘోర్య సాహసాద్యర్థజై ఓజోబల సమన్వితముల చేసి, అహింసాది భాగవత్ప్రపత్తిమార్గముల సర్వసమర్థులునుందు తీర్థులుగ జేయుటకు, సర్వతోముఖమును, ఇహపర సాధకమునగు, స్వీయసహాయమతభర్తయు సర్వధానపేరకాంక్షమని ఈసభవారు గ్రహించుచు, ఏతద్భావప్రకాశమును, ఆంధ్రస్వసంప్రదాయము నగు "రామదండు" స్వరూపమే ఈ సేవాదళమున కనుగుణ రూపమని ఈసభవారు సిద్ధాంతీకరించుచున్నారు.

౮. సదు స్వరాజ్యసంపాదనకై యవతరించిన దేశీయ మహాసభ నియమించిన భటానుష్ఠానక్రమము నిజభర్తయుతో ననన్యత్య మొందినకేతన ఈ రామదండు అను మనసేవాదళము, సదు దేశీయ మహాసభయొక్క సమస్తమైన యజ్ఞలను నిర్వహింపగ, నిస్సంగత్యముగ, పరమశ్రీతి నాచరించుచు, ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసభవారు కల్పించిన దమగ్రహించిన ఆశీర్వాచనపేరగానే హిందూస్థాన సేవాదళమునకు ఉపాంగముగ నుండుటకు ఈసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

౯. ఈ పరమార్థమును, ఆంధ్రదేశ వివిధసేవాదళముల వారికి సమర్పించి తద్విధముగ వారు ఆమోదనక్రమము చేర్చరచుకొనవలయు నని ఈసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

౧౦. రామదండు సంస్థను, విశాఖపట్టణమండలమందు వ్యాపింపజేయుటకుగాను ఈక్రిందివారిని ఒక ఉపసంఘముగా చేర్చరచుచున్నది. ఆవారే ఆంధ్రరాష్ట్ర రామదండు సభయందు సభ్యులుగ నుండుటకును, కొవ్వూరు గ్రామములో ఆంధ్రరాష్ట్ర రామదండును ఏర్పరచుటకు జరుగబోవు సభకు పరినిధులుగను వారే చెల్లుటకును తీర్మానించబడినది.

1. మల్లానుల వెంకటరామమూర్తిగారు, 2. భువిడి పాటి చినయజ్ఞ నారాయణ శర్మగారు, 3. వడ్డాది సీతారామాంజనేయులుగారు, 4. మల్లివేడుగల కోదండరామస్వామిగారు, 5. మంత్రాల లక్ష్మీనరసింహంపంతులుగారు, కొవ్వూరునందు జరుగు శిక్షాభివృద్ధిమనకు పై సుదహరించినవారినిగాక ఈ క్రింది వారినిగూడ పంపుటకు తీర్మానించబడినది.

1. క్రీమత్స్వవంశం శ్రీవడ్డాది లెరామధూపతి దేవవర్మగారు, 2. మిస్సల వీరవెంకట సత్యనారాయణగారు, 3. ద్వారకా భ రావదీక్షితులుగారు, 4. బొందిలి బాలాకల్యాణగారు, 5. క్రీమతి మంత్రాల రామశీతమ్మగారు.

తీర్మానము:—సత్వరస్వరాజ్యప్రాప్తికి కాంతియుతమైన శాసనోల్లంఘనమే మార్గము గనుక ఆమార్గము నవలంబించుటకు అవసరమైన పరిస్థితులు కలుగజేయుటకు శాసనసభలలో ప్రతిష్ఠంభనముకూడ సాగించవలెననియు, దేశమునగు నిర్వాహకార్యక్రమమువ్యాపారతంత్రము నొసంగవలసినయు, తీర్మానించవలసినదిగా అభిలభ్యత జాతీయోపసంఘమువారి నీసభవారు కోరుచున్నారు.

ఉ॥ మ. వెం. రామమూర్తిగారు, బి॥ జే. భాస్కరరావుగారు. మహాజనసభయందు (20 + 2) 22 అనుకూలురు-9 ప్రతికూలురు.

సవరణ:—సత్వరస్వరాజ్యప్రాప్తికి కాంతియుతమైన శాసనోల్లంఘనమే మార్గముగనుక ఆమార్గము నవలంబించుటకు అవసరమైన పరిస్థితులు కలుగజేయుటకు శాసనసభలలో ప్రతిష్ఠంభనముకూడ సాగించవలెననియు, దేశమునగు నిర్వాహకార్యక్రమమువ్యాపారతంత్రము నొసంగవలసినయు, తీర్మానించవలసినదిగా అభిలభ్యత జాతీయోపసంఘమువారి నీసభవారు కోరుచున్నారు.

ఉ॥ కం. సత్యేశ్వరశాస్త్రిగారు, బి॥ వా. బ్రహ్మన్నశాస్త్రిగారు, 20 X 21 సవరణ పోయినది.

తీర్మానము:—కాంగ్రెసు తీర్మానంప్రకారము మన జిల్లాలో ఖద్దరుపని జరుగవలసినంత జాతీగా జరుగనందున అందుకు వలయు తవ్వికనపని జరుగటకు పసతులుగల ముఖ్యపరిదేశములలో ఖద్దరు తయారుచేయుటకు సంఘముల లోకల్పటయు, తగుపరిచారకులచేగాని మరియెవరుచేతగాని పికటింగు

జరిపి ఖద్దరువ్యాప్తి హెచ్చుగావించుట కీసభవారు సూచించుచున్నారు.

ఉ॥ వా. బ్రహ్మన్నశాస్త్రిగారు, బి॥ వా. కామేశ్వరరావుగారు. (24 X 8)

తీర్మానము ౮:— వలసర జ్ఞానులను, ఇతర రాష్ట్రములను, పొట్టపాటికై పోవుచున్న భారతీయులు పడుచున్న ఆ తిరస్కారముగూర్చి ఈసభవారు విచారించుచు, ముఖ్యముగ విశాఖపట్టణ మండలమునుండి, పోవుచున్న బీదజనులను, అట్టివానిని డిప్రెంచి స్వస్థానమునందే నృశులనేర్పాటుచేసి అట్టివాలను ఆకట్టుచేయుటకు తగురీతిని ఏర్పాటులు సల్పుటనుగూర్చి వలయుచున్నవత్తుభాగట్టాయును, తదితరసహాయక విషయములను గూర్చి జిల్లాలో నున్న ఇతరసంస్థలతో ఉత్తరప్రతిత్తులరములు జరిపి, ఈవిషయమై సంపూర్ణమైన నిశ్చయము తయారుచేసి వెంటనే జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమువారికి సమర్పించి వారిని కాంగ్రెసువ్యూలు గావించుటకు ఈక్రింది వారిని ఉపసంఘముగ నేర్పాటుచేసి గుర్తు వెంటనే పంపించవలసినదిగా కోరుడవలయునది.

1. మల్లానుల వెంకటరామమూర్తిగారు, 2. భాస్కరరావుగారు, 3. మా. రామచంద్రాశాస్త్రిగారు.

తీర్మానము:— ౧౧ జిల్లామొత్తమున ఖద్దరువ్యాప్తికై అవసరముగ ప్రిత్తిని ప్రితిరైతును పంపించి నిలువచేయుటలినచనియును, అట్టిప్రిత్తిని పరదేశముల కంపునర్తకలకు బదులుగా, కాంగ్రెసువారి కిచ్చుటకును, ప్రితికుటుంబము గ్రామము, తాలూకాయు తమ కవసరముగ ప్రిత్తిని నిల్వచేసి, చేపకుతులూ తయారుచేసి, చేపగ్గులపయి నేయించి, అట్టి వస్త్రములను వారేవాడుకచేసి మిగిలినవి పక్కతాలూకాల కంపుచుండుటకును, హెచ్చరించుచు, జిల్లాప్రజ కవసరముగ ప్రిత్తినింజలను జిల్లాసంఘమువారు సంపాదించి ఇచ్చి, రయికు పంపించుప్రిత్తిని, అనునగు ఫలములలో నిల్వచేసి, ఇదివరలో జిల్లాలో వారు చేసిన తీర్మానము ననుసరించి తాలూకాలస్థలలో చుండులపై ధనమువసూలుచేసి, ఖద్దరుత్పత్తి సంగములను ఏర్పరచుచు, ఆయా తాలూకాలు వాడుకచేసి మిగిలిన వస్త్రములను, అమ్ముడుచేయుట కేర్పాటు చేయుటకును, జిల్లాలోను, ఖద్దరుత్పత్తి అమ్ముడుచిన యనులలో హెచ్చుసఖరి డలు బీదజనులకు దుర్భరమగుటచే తక్కువ ధరలకు అమ్ముడుచేయు ధనము అవసరము. 2. సం॥ ప్రత్యేకముగ వసూలుచేసి ఈకార్యమును సాగించవలసినదిగా ఈసభవారు కోరుచు తీర్మానించుచున్నారు.

సంస్కృతమును హిందీబదులుగా వాడుటనుగూర్చి

తీర్మానము ౧౦:— ప్రాచీన మగ్ధమయుగములందు బాహుముగా ప్రభుత్వనిర్వహణాదికార్యములందువినియోగింపబడినట్లు చరిత్రనిరూపణ గల్గినట్టిదియు, శాత్రు ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞాప్రవాసమునకు, కల్పతనై నట్టిదియు, పెక్కుమంది భారతీయమేధావులచేతనేగాక, విదేశీయులచేతను కూడ, ఆవశ్య సుభ్యసింపవలసినదిగా నొక్కిచెప్పబడినట్టిదియు, దేశభ్యుద్ధానాగరతాభివృద్ధులకు, పునాదియైనట్టిదియు, "నాతనశక్తియువయమై అది అన్నీ జాతులవారికంటె నధికశక్తులుకలదై వారిని జయించు" సామర్థ్యముగల్గినట్టిదియు, హిందీవలె స్థానికభాషగాక భారతదేశమునకంతకును, జీవనూత్తమైనట్టిదియు, భాషానికరణము జేయుటయందు, ఆయాగ్రంథకారుల స్వాధ్యేప్రాయములనుగూర్చి మూలమునకు, పూర్తిగా గాకపోయినను కొంతసర్వకై నను, భేదమునుగల్గించుచు నిప్పుడు, ప్రత్యేకముగా శ్రమనికొననక్కరలేక యుపయోగించుకొన నిధ్యముగా, నిదివరకే యుంచబడియున్నట్టియు, అన్యభాషలోనుండియెరుపు లెప్పు కొనవలసినయంతయు లేవియు లేనట్టిదియు, సమస్తరాష్ట్రములందును సమానముగ వ్యాపించియుండుటచేత, సర్వజనులకు నేర్చుకొనుటకు సులభమయినట్టిదియు, ఇదివరకే సంస్కృతము మృతభాష యన్నప్రవాదము భిన్నభిన్నముకావించబడినారణమునను, "హిందీకి శాశ్వతముగా మేధాశక్తిని ప్రాప్త్యము చేయు వాఙ్మయ పటిష్ఠత తూన్యమగుటచేతను, సంస్కృతము క్షయియే సామాన్యభాషగా తిరియున్నదని ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఉపపాదము:—వడ్డాది శివారామమూర్తిగారు.

ప్రతిపాదకులు:—అట్టి ప్రవాదములనుగూర్చి.

ఈ తీర్మానముపై చర్చజరిగి ఏడుగంట 12 నుండి అనుకూలురు 30 వందల వ్యతిరేకులును అగుటచే తీర్మాన మోడిపోయెను.

శాఖావిభజన తీర్మానము

తీర్మానము ౧౩:—(అ) ఆంధ్రరాష్ట్రములో, ముదములందును, నిర్వాహకార్యక్రమము, జయ ప్రదముగ కొన

సాగుచున్నాను కావునగా విభాగముజేసి పనులను నిర్వహించుట అవసరమని రాష్ట్రసంఘము జాతీయోపసంఘములకు సూచించుచున్నాను.

(ఇ) ౧ జాతీయవిద్యకాళి, ౨ ఖిద్దరకాళి, ౩ కాంగ్రెసుప్రచారకముకాళి, ౪ అస్పృశ్యతానివారణకాళి, ౫ రామదండుకాళి, ౬ లోకసంఘముకాళి అను కాళులను పెంబునే యేర్పాటుచేయుటను గూర్చి ఈసభవారు సూచించుచున్నారు.

ఉ|| కందాళ సర్వేక్షరకాశ్రమిగారు.

౨|| కవికొండల వేంకటసత్యనారాయణమూర్తిగారు.

ఈశీర్వాసము సర్వజనాంగీకారము బడసెను.

వచ్చేమండలసభ పొందూరులో జరుపుట

తీర్మానము ౧౮:—వచ్చే ౧౭ వ విశాఖపట్నం మండలసభ చిప్రుపల్లితాలూకా సాంఘికగ్రామమున జరుపుటకు ఆఫీసు సంఘమువారి ఆహ్వానము సమకాలిని తీర్మానించడమయినది.

ఉప:—దేవగుప్తాపు భాస్కరరావు.

బల:—మల్లానరసంబు వేంకటరామమూర్తి.

దేవగుప్తాపు భాస్కరరావు,

కార్యదర్శి, విశాఖపట్నం జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము.

శ్రీ ఆంధ్ర రాష్ట్ర పాఠశాల పాఠశాలలో పాఠ్యాంశ సమీక్ష

తాత్పర్యాది (కృష్ణాజిల్లా)

(ప్రకటన)

ఈరాష్ట్రసంఘముపాఠశాలయొక్క జనునాని ప్రశ్నించు సోదరులకు ఈమామూలీ ప్రకటనము.

సర్వ శ్రీ పాఠశాలపాఠశాలయలను అన్వేషించునందు డని మనముకోరితిమి. అంగీకరించిరి. కాని రాగల తేది తెలుప బడలేదు. ఉత్తరములు వాయించుచున్నారను. వారిరాకను చూడకయు వారియనుమతిని బడయకయు మరెయ్యకరి నెన్నుకొనుచుయు భావ్యముకాదు. ఇది ఆలస్యమునకుఁబ్రకారము.

మీసహాయములేతన దైవానుగ్రహములనును ఏదేని మీది జిల్లాసంఘములను సుమారు నూరునరకు రేంజీసంఘములను ఏర్పడి పనిచేయుచున్న చిహ్నములు గలవు. కాని, పెక్కు సంఘములు రాష్ట్రసంఘమున కెంతమాత్రమును బలకరములగ లేకుండుట విచారకరము. ఎవరో కొందరు స్వల్పద్రవ్యమును విరాళరూపమున నిచ్చుచేగాని తమనిబంధనల ననుసరించి యాయవలసిన చందాభాగముల నీకార్యస్థానమునకు చేర్చలేరి. ఇంతవరకు సంఘమునకు సు|| నూరురూపాయలుబుంబుము లేరేనది.

తమ నిబంధనలను, తీర్మానములను ఈకార్యాలయమును సక్రమముగ గౌరవింపబడుచున్నావో మహాజనసభలలో నిమిత్తమే యుండదనుకొన్నచిత్రము గ్రహించదగినది. ఆలస్యముగ కొలదిని సంస్కృతి చక్కబరచుకొన ననుచునుగాని నష్టమురాదు.

ఈపరిస్థితులను గ్రహించి సోదరులు తమ సంఘముల కార్యక్రమమును క్రమపరచుకొని రాష్ట్రసంఘమునకు గౌరవ సహాయముల నుచితరీతిని దయచేయుడని ప్రార్థించుచున్నాడను.

తెన్నేటి వేంకట కామేశ్వరరావు,

కార్యదర్శి.

గొడవర్రు

మాగ్రామమునందు ఈనందకర్పరము 80 మందిసభ్యులతో కాంగ్రెసుసంఘము స్థాపితమైనది. గ్రామమొత్తమున 116 రూపాయలు గాంధీపూజానిధికి వాగ్దానముచేయబడి గ్రామకాంగ్రెసు సంఘమువారిచే పనులు చేయబడుచున్నవి. గ్రామమున వివాహములందు ఖద్దరీ కరివిగా వాడబడుచున్నది.

ఆన 1922 సంవత్సరం నవంబరు 6 వ తారీఖున యీల మందికి వెంట్రామయ్యగారి సెలకొల్పబడిన జాతీయపాఠశాల కార్యకర్త కాంగ్రెసుసంఘము గ్రామకాంగ్రెసుసంఘాధిపతియై క్రిందికి తీసికొనబడి గ్రామకాంగ్రెసు సంఘసభ్యులగు శ్రీయుతుల ౨౩ శ్రీరామరాజు మూలపురి వెంట్రామయ్య, మానపురి వెం. శ్రీకృష్ణయ్య, జోన్నాపల్లి మణిరెడ్డి, పాఠశాలయందు హిందీ చే ఉచితముగా బద్ధగరపబడుచున్నది. పాఠశాలయందు హిందీ తూడ ప్రధానముగ నేర్పబడుచున్నది. పాఠశాలయందు హిందీ ఉపాధ్యాయుడైన యానామంచి వెంకట్రామయ్యగారు సమర్థుడయ్యి వాతకాలాభివృద్ధియే ప్రధానముగా ఎ. చ. గ. రు. 10 ల వేతనమునకును పాఠశాల విప్లవముగారు రు. 5 వేతనమునకును కష్టపడిపనిచేయుటచేతను వీరికిని ఇ. చ. మ. గా పనిచేయువారికిని పాఠశాల ప్రోత్సాహకులతో జోకరైన యీలమంది ధూర్జయ్యగారిని గ్రామకాంగ్రెసుసంఘాధిపతిగా పాఠశాలాభివృద్ధి కోరుగ్రామములు.

రంపవీరూరి

శ్రీరామరాజుగారి మరణమునుగూర్చిన వివరములు

పితూరీ నాయకుడు అల్లూరి శ్రీరామరాజుగారు పధింపబడి రను విషయమును రూఢిపరమచు ఏజన్సీయందొక్కలుటపాటో పంపిన రిపోర్టులు దొరతనమువారి కిచ్చుచుచేసెను. “రాజుగారును మరణించునది పితూరీదారులును కొండపల్లిఅనుగ్రామమున రెండు దినములుండినట్లు ఇంటిలిజెన్సు ఇనస్పెక్టరు ఉ. శేంద్ర పట్నా యకుగారికి తెలిసినది. అతడు పోలీసుదళముతో నచటికి వెళ్ళగా నచట పోలీసువారికిని పితూరీదారులకును పోరుజరిగినది. రెండు పక్షములవారను ముఠాకులను కాల్చిరి. పితూరీదారులలో నిద్దరు చనిపోయిరి. పితూరీదారులలో ప్రముఖుడగు అగ్గిరాజును పట్టుకొనిరి. తక్కినవారందరును శ్రీరామరాజుగారునుగూడ పారిపోయిరి. ఈనెల 7వ తేది ఉదయమున జమాదారు కుంచమినను గారును కొందరు స్వేచ్ఛలుపోలీసులును ఒకనినిపట్టుకొనిరి. తానే శ్రీరామరాజునని అతడుచెప్పగా అతనినిఆనాడుఉదయముననే మేజరుగూడాలుగారివద్దకుతీసుకొనివచ్చిరి. ఆనాడేమరణింపనే పటితీతకాళము కలుగగా పట్టుకొనబడిన యాతడుపారిపోవుత యత్నించెను. అంతట పోలీసువారతనిపైని తుపాకులు కాల్చగా నతడు చనిపోయెను. గూడెం తాసిల్దారుడు శతమును చూచి గుర్తించిన పిమ్మట 8 వ తేదీని చహనము చేసిరి. ఇక గాంగంజింకొర యొక్కడు మాత్రమే దొరకమలయున్నది. అతనిని పట్టుకొనుటకు చాలప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి” అని ఉద్యోగులు టపాటో పంపిన రిపోర్టులలో నున్నది (అ. ప్రె.)

తారకేశ్వరమువద్ద కొట్లాట

రెండుపక్షముల నాయకులకు గాయములుతగులుట

సచ్చిదానందస్వామి చంపబడెననువార్త

కలకత్తా, మే 16:—ఈదినమున తారకేశ్వరమువద్ద జరిగిన కొట్లాటున గురించి చాల భయజనకము లగు తంతి వార్త లరుదెంచెను. సచ్చిదానందస్వామి చంపబడెననియు చాలమంది వలంటీరీకు గాయములు తగిలెననియు తెలుపుచు మొట్టమొదట విశ్వానందస్వామివద్ద నుండి తంతివార్త వచ్చెను. సచ్చిదానందస్వామినాయకత్వముక్రింద బయలుదేరిన మహావీరదళ కలంటీరీకును, అభిదానందస్వామిగారి నాయకత్వము క్రింద సహాయదళకర్మసభ కలంటీరీకును ఈ యుద్ధయమున తారకేశ్వరమువద్ద తీవ్రమగు పోరాటము జరిగెననియు రెండుపక్షములలోనివారికిని గాయములు తగిలెననియు తరువాత మరియొక తంతివార్త వచ్చెను.

కలకత్తాయం దిటీవలనే ఏర్పరుపబడిన హిందుజేవాల య సంస్కరణసంఘ కార్యదర్శి గాంధీగారికిని, లిట్టనుప్రభునకు ను, రెండింగు ప్రభునకును ఈక్రింది తంతివార్త సంపెను.

“తారకేశ్వరమువద్ద సత్యాగ్రహమును సాగింపవలెనని చిత్రరంజనదాసుగారు ప్రకటించిన తరువాత ఈయదయమున తారకేశ్వరమువద్ద దౌర్జన్యమును కొట్లాటులును జరిగెను. కలంటీరులు మహంతు గృహమును ప్రవేశింపగా రక్తపాతమును, పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరును కొట్లాటులును జరిగెను. సహాయదళకర్మసభ వారి అభిదానంద స్వామియు, మహావీరదళనాయకుడగు పచ్చిదానందస్వామియు నిరువురును గాయములు తగిలెను. పోలీసు లెంత బ్రతిమాలుకొనినను దొమ్మియును దోపిడియు జరిగెను. చారీవారా వ్యవహారములు తిరిగి ఇచ్చట ప్రదర్శింపబడు నని ప్రజలు భయపడుచున్నారు. వెంటనే జోక్యము గలుగజేసుకొన వలెనని ప్రార్థించుచున్నాను.” (అ. ప్రె.)

మెక్లారన్ బారోలీనుండి పయనముగుట

అల్లూరు, మే 15:—“వల్లరు” అను తమనిమానముకు కలకత్తావ బయలుదేరి డియ్యుటై మెక్లారను ఆయన కరివార యాన ఈయదయమున చీకటితోనే బయలుదేరి బారోలీకి పోయిరి. కొద్దిమంది గ్రామములు గాక జిల్లామేజస్ట్రేటు క. డన్. నాజ్జు మొదలగు యూరపియనులు ఆరడణనుమండి మామేయుండిరి. అల్లూరునుండి చీకటితోనే బయలుదేరి రా లంకి వచ్చుచునేతను కొద్ది సరిగా లేకపోవుటచేతను మెక్లారన్ బయలుదేరి పోవుటను మానుటకై చాలమంది రాలేకపోయిరి. ఇంకను బహుచక్కగా పనిచేసెను. సరిగా 5-20 నిమిషములు అనుసరిక యంత్రమువైకితేది, దైమానికాలయట్లు తిరిగి రెండువార కలకత్తావైపు ప్రయాణమై పోయెను. (అ. ప్రె.)

శ్రీయుత మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్య గారు

రాజమహేంద్రవరము జెయిలునకు మార్పుట

స్వకీయవిలేఖరితంతివార్త

రాజమండ్రి మే 17:—కాంగ్రెసు ప్రతికూ ప్రథమ సంపాదకుడగు శ్రీయుత మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు రీయడ యము 4౧ 50 నెలకు రాజమహేంద్రవరమునకు గొనిరాజడిరి మీరు 1923 సం॥ ఫిబ్రవరి 1వ తేదీన 19 నెలల కరినకిత్తు విధింపబడిరి. వీరి నీయురీతెయిలునకు గొనివచ్చువార్త తెలిసికొంతమంది స్నేహితులు రైలుస్టేషనునకు జని అన్నపూర్ణయ్యగారిని కలితి కొనిరి. వీరిపుడు చక్కని చిన్నగడ్డమును వెంచిరి. కరీరము 8 పానులు బరువు తగ్గెను. కాని ఎప్పటివలెనే సంపూర్ణోత్సాహముతో నుండిరి. వీరిని జూను 18వ తేదీన విడుదల చేయవలసి యున్నది.

జెంగాలుకాసనసభలో మహమ్మదీయులు

ఒకపక్షముగా నేర్పడుటకు ప్రయత్నములు

కలకత్తా మే 16:—నిన్న సాయంత్రము జరిగిన కేంద్ర జాతీయ మహమ్మదీయసంఘమువారి కేర్పరచిన గమావేళమునకు చాలమంది జెంగాలుకాసనసభ్యులు హాజరైరి. కాసనసభలోని మహమ్మదీయులందరునుగలసి, మహమ్మదీయపక్షముల గాపాడుట కొకరాజకీయపక్షముగా నేర్పడుటకు వారు తీర్మానించిరి. అందుల కొకవిజ్ఞాపనను ప్రకటించిరి. ఈవిజ్ఞాపన, మహమ్మదీయ కాసనసభ్యులందరును, మహమ్మదీయ స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులకును పంపిరి. ఈపక్షముయొక్క విధానముకు కార్యక్రమమును నిర్ణయించుటకు గాను-మహమ్మదీయ కాసనసభ్యులు తమ యభిప్రాయముల దెలిపినవెంటనే మరయొకసమావేశ కేర్పరచబడును. (అ. ప్రె.)

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

17.5.24 తేది శనివారమునుండి 24.5.24 తేది శుక్ర వారమువరకు రెండుసార్లు సాయంత్రము 6-15 దినమునకు రాత్రి 9-30 గంటలకు శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8-15 గంటలకుమాడ యూనివర్సల్స్ స్క్రీమింగు సినియర్ డి ఈగిల్లు టాలన్సు మిక్కిలి భయంకర, ధైర్య, ప్రాణముపోవుట మొదలగునవిగల అధ్యాయము. డ్రెడ్ ఫాక్ సన్ డి ఆన్ లిటిల్ ప్రధానపాత్రలను ధరించిరి. ఈపక్షలు 18, 14, 16, కడపటివారము 6 భాగములు. యూనివర్సల్స్ గ్రేట్ బాక్సింగు సినియను డి లెడర్ ఫుడర్స్ ఇంటర్ నేషనల్ మాస్టరు డ్ కామిక్ మాడ మాపబడును.

మామూలుపల్లం ఇనాం విక్రయం

మాగాణి భూములయం దాన క్రిగలవారి కిది మంచి తరణము. అవ్యవధియైన మించిపోవును. త్వరపడుడు.

కృష్ణాడిస్ట్రీక్టు, గుడివాడతాలూకా, గుడివాడకు సుమారు 6 మైళ్లదూరములో యున్నటు వంటి దండిగ్రామపూడి గ్రామములో నె 119 రు య 21-6౪ ట్లు సర్వదుంబెలా ఇనాం భూమి, ఏకఖండిము, చదిరికియై:భూమి, ముంజేత కృష్ణ కాల్యక్రింద సాగుచునునది. భూమి అంతకు సుమారు రు 19-0-0 లు పై చిల్లర ఏకటా శిస్తుగలది. వారసత్వపుహక్కు మొదలుగాగల వివిధమైన తగాదాలు లేనది. సడరుభూమి అంతాగాని, కొంతగాని, విక్రయమునకు సిద్ధముగా యున్నది. వలయై వారలు యీక్రింద వివరించిన అడ్డెసుకు తాము స్వతఃగా వచ్చిగాని, లేక బాబువ్రాసి జవాబు తెప్పించుకొనుటగాని చేయదగును.

యం. చంద్రయ్య ప్రోక్రయిటరు, నెం 8160 రు, వల్లిపర్తి, కేంద్రావూడ్, డక్కన్,

భారతి

సచిత్రమాసపత్రిక.

ప్రతి చంద్రమాసాదిని ప్రచురింపబడును

ప్రతి సంచికయందును మూడు నాలుగు రంగులచిత్రపటములు ఇతరపటములు ప్రచురింపబడును

చందా సం॥ ౧ కి రూ. 6-0-0 విడిపత్రిక వెల రూ. 0-10-0.

వై శా ఖ మా స సంచిక - విషయానుక్రమణిక

వాఙ్మయః పరిణామము — వేటూరి. ప.భాకరశాస్త్రిగారు;

తన్మయత — మద్దూరి సాంబయ్యగారు; తాండవకృష్ణుడు —

మంగిపూడి వేంకటేశ్వరగారు; ఏడుకొలుపు — వెదురుమూడి కృష్ణరావు

గారు; పుష్పనాటకము — వేంకటేశ్వరశర్మగారు; బ్రహ్మగీతము —

చేపూరు సింహాచలముగారు; ఆంధ్రకవిత్వచరిత్రము — భోగరాజు నారా

యణమూర్తిగారు; ధనవిచారము — జంధ్యాల వేంకటశివశర్మగారు; వ్యా

వహారికభాషాఽహిష్కారనిరసనము — రావుసాహెబ్ గిడుగు వేంకట

రామమూర్తిపంతులుగారు; భావిచింతనము — బసవరాజు అప్పారావు

గారు; సుశీల — కొ. నృసింహాచారిగారు; ప్రకృతిప్రపంచము — శ్రీ

శేషాద్రి రమణశర్మగారు; బాధ్యమత సిద్ధాంతములు — నుసేతి శ్రీమణుడు;

వానప్రస్థుని విభ్రమము — శ్రీశివశంకరశాస్త్రిగారు; అనారాధిత —

చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహముగారు; కనుబొమ్మ — నందూరి వెంకట

సుబ్బారావుగారు; వైదికవాఙ్మయము — కనుపర్తి మార్కండేయశర్మ

గారు; నందూరి వెంకటసుబ్బారావు బి.ఎ. గారి “యెట్టి నాయెంకి” —

పొక్కలూరి లక్ష్మీనారాయణ ప్రాచీనార్యశ్రీలు — భారతీయ

నాగరికతయందువారి స్థానము — విగవల్లి వేంకటశివరావుగారు; మధు

కలము — రాయప్రోలు సుబ్బారావుగారు; గానము — కాశీనాథుని

భైరవమూర్తిగారు; ఏది? ముద్దు — వాసివేని వేంకటేశ్వరరావుగారు,

శ్రీశైలము, దయ్యములకొంప — శంకరదీక్షితులుగారు; ప్రేమ

తత్త్వము — మల్లాది సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు; వ్యసనాయ

చరిత్ర — పెండ్లాల వేంకటసుబ్బాస్వామిశాస్త్రిగారు; నాగరాజు —

రాయనము వేంకటశివమూర్తిగారు; ఘాతుకప్రియ — నోరి నరసింహ

శాస్త్రి; ప్రొఫెసర్ సి. వి. రామకృష్ణగారు — దండ వేంకటసుబ్బారెడ్డి

గారు; వసంతగానము — తురగా వెంకట్రామయ్యగారు; రామరాజు —

పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావుగారు; ఆశామృతము — దామరాజు

పుండరీకాక్షుడుగారు; మండుకస్తుతి — గిడుగు వేంకట సీతాపతిగారు;

బూరా — అడవి బాపిరాజుగారు; జగద్యుపేటలో దొరకిన శిలావిగ్ర

హములు — భ. పట్టాభిరామయ్యగారు; డాక్టరు జేమ్సుకజ్జుగారు —

వి. యన్. శర్మగారు; రాణి రూపమతి — యశోధర సిద్ధార్థుడు —

శంకరజయంతి.

చిత్రపటముల వివరము

వర్ణచిత్రములు: — యశోధర-సిద్ధార్థుడు, అనారాధిత; బజబహదూరు-రూపమతి

సాధారణచిత్రములు — శ్రీయత చెన్నాప్రగడ భానుమూర్తిపంతులుగారు, శ్రీ. సి. వి. మల్లప్పగారు-కబీరుదాసు; శ్రీ ప్రొఫెసర్.

సి. వి. రామకృష్ణగారు, బజబహదూరు మందిరము; డాక్టరు కజ్జాసుగారు; ఇతరచిత్రములును.

మేనేజరు, “భారతి” తపాలపెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు.

సంస్కరణల విచారణసంఘము

విచారించు విషయములు

సంఘమువారి నివేదికను ప్రభుత్వమువారు

విచారించుచుండుట

సిద్ధా మే 16:— 1924, ఫిబ్రవరి 8, 18 తేదీలలో భా

రతాసనసభయందు ప్రభుత్వమువారి కరఫున ౧౯ మార్కులు

చేయబడినా కొన్ని వాదనలు నడుపించి, భారత ప్రభుత్వ

కానకమాలా లోకమలన గాని లేక కాని నాచరణలో పెట్టు

టయందుగాని గానినున్న కష్టములగురించి విచారించుట.

20 వ కానకమాలా నిబంధనలను అనుసరించి డి.కొ.నవగు

చార్యులవలన లేక (బి) పరిపాలనాలోపముల సరిజేయుటకు

కానకమాలా పరివర్తనకు గతంబుల నొసర్చిగాని

అట్టికష్టములను లోకమలన ప్రభుత్వనిర్మాణమునకు

కానకమాలాను భంగములేకుండ - తొలగించు నుపాయ

మును బాంధ్యయితకు విచారించవలె.

ప్రస్తుతము భారతప్రభుత్వమువారి నిభారతకానకభు

వారిని సంబంధించి: ౧౯౨౩ కే తిచారము సాగింపవలె నియు

ప్రభుత్వమున క్యాంక్షాస్త్రి (లింగు) కాన్ స్టిట్యూషన్లు పట్టి

తులన గురించి మును విచారించవలెననియు వెలుపలదెను. ఈ

దివిషయమున విచారణసంఘమువారు కమిటీవేడిసెను. ప్రతింది

రి. నివేదికను ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారు విచారించుచున్నారని

భారతప్రభుత్వమువారు ప్రకటించి,

కానకమాలాను గానివలన గాని పట్టి నిబంధనలలోను

నూతనముల లోకమలనలనగాని లేక కాని నాచరణలో పెట్టు

టయందుగాని గానినున్న కష్టములగురించి విచారించుట.

20 వ కానకమాలా నిబంధనలను అనుసరించి డి.కొ.నవగు

చార్యులవలన లేక (బి) పరిపాలనాలోపముల సరిజేయుటకు

కానకమాలా పరివర్తనకు గతంబుల నొసర్చిగాని

అట్టికష్టములను లోకమలన ప్రభుత్వనిర్మాణమునకు

కానకమాలాను భంగములేకుండ - తొలగించు నుపాయ

మును బాంధ్యయితకు విచారించవలె.

ప్రస్తుతము భారతప్రభుత్వమువారి నిభారతకానకభు

వారిని సంబంధించి: ౧౯౨౩ కే తిచారము సాగింపవలె నియు

ప్రభుత్వమున క్యాంక్షాస్త్రి (లింగు) కాన్ స్టిట్యూషన్లు పట్టి

తులన గురించి మును విచారించవలెననియు వెలుపలదెను. ఈ

దివిషయమున విచారణసంఘమువారు కమిటీవేడిసెను. ప్రతింది

రి. నివేదికను ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారు విచారించుచున్నారని

భారతప్రభుత్వమువారు ప్రకటించి,

ట్యూటింగ్స్

మే 14:— కట్టణముయొక్క ఆరోగ్యము ఆభివృద్ధిని

నింది. ఇప్పుడు వేరులేదు. ప్రక్కనేకలవలందీ కలగలికి

వారు వచ్చుచేరి : ద్వివిధములు ౧: రతిగలి చనినా. 2:

అయినను వ్యాధి వ్యాపింపకుండ కి. ట్యూటింగ్స్ చే

బడింది.

హాస్టరు

‘ట్యూటింగ్స్’ అనబడు హాస్టరు పరివేషించు

ప్రారంభించింది. స్త్రీయల నిలువలకై వేసిన నిర్మితులను

కొన్ని హాస్టరుయొద్దనున్న పర్వతా మిక్కిలి కఠిన

నుండుటచే అబోలు సంస్కృతికరముగా పరివేషించుట

ది కాపుర నిర్మాణము కొద్దికొద్దిగా నగును. తేవుల

మండలి భాగవంతుల సందర్శనకుండ ప్రాధియ్యము.

2 వట్టి-త పోలవరపురాం, గుంటూరు జిల్లా

(16 వ పేజీ కరువాయి)

సెల్లారు
2 వ తరగతి:—4509 4510 4526 4527 4528
4532 4533 4535
1 వ పార్శ్వమాత్రము:—4506 4508 4511 4512
4513 4515 4516 4518 4520 4531
2 వ పార్శ్వ మాత్రము:—4507 4517 4528 4525
4530
పూర్వీకేసినవారు:—4539 4540 4541 4542 4548
4546 4548 4550
పాలంకోట
2 వ తరగతి:—4554
1 వ పార్శ్వమాత్రము:—4552 4553
పూర్వీకేసినవారు:—4555
పాలపూట
2 వ తరగతి:—4557 4563 4564 4565 4568
4569 4571 4572 4573 4575 4577 4580 4581
4584 4585 4586
1 వ పార్శ్వమాత్రము:—4589.
2 వ పార్శ్వమాత్రము:—4560 4562 4567 4570 4578
4583 4588.
పూర్వీకేసినవారు:—4592 4593.
పల్లకిమిడి
2 వ తరగతి:—4601 4604.
1 వ పార్శ్వమాత్రము:—4605 4606.
2 వ పార్శ్వమాత్రము:—4600 4602 4603.
పుదుక్కోట
1 వ తరగతి:—4610.
2 వ తరగతి:—4611 4616 4617 4618 4619 4620.
1 వ పార్శ్వమాత్రము:—4609 4612 4613.
2 వ పార్శ్వమాత్రము:—4621 4623.
పూర్వీకేసినవారు:—4625 4627.
రాజమండ్రి
1 వ తరగతి:—4649.
2 వ తరగతి:—4629 4632 4636 4639 4642 4646
4647 4652 4654 4656 4657 4659 4662 4667 4668.
1 వ పార్శ్వమాత్రము:—4650 4653 4664.
2 వ పార్శ్వమాత్రము:—4650 4641 4645 4660 4665.
పూర్వీకేసినవారు:—4658 4696 4697 4699 4701.
సేలం
2 వ తరగతి:—4707 4711 4712 4713 4714 4716.
1 వ పార్శ్వమాత్రము:—4704 4708.
2 వ పార్శ్వమాత్రము:—4708 4715 4717.
పూర్వీకేసినవారు:—4728.
తెల్లిచెర్రి
2 వ తరగతి:—4728 4733 4734 4737 4742
4753 4754 4756 4759 4760 4763 4766 4769,
1 వ పార్శ్వ:—4727 4730 4738 4739 4741
4747 4748 4752 4755 4757 4758 4761 4762 4764
4767.
2 వ పార్శ్వ:—4746 4751 4768.
పూర్వీకేసినవారు:—4776 4779 4780 4784 4786
4787 4789 4790 4791.
తిన్నవెల్లి
1 వ తరగతి:—4809.
2 వ తరగతి:—4792 4795 4796 4799 4800
4801 4802 4803 4805 4808 4810 4811 4812 4813
4815 4818 4719 4820 4724 4827 4830 4832 4833
4837 4840 4842 4843 4845 4852 4854.
1 వ పార్శ్వ:—4798 4804 4814 4817 4821
4828 4831 4834 4835 4838 4846 4851 4853.
2 వ పార్శ్వ:—4793 4797 4807 4829 4850.
పూర్వీకేసినవారు:—4867 4868 4878 4881.
తిరుచనాపల్లి
2 వ తరగతి:—4891 4895 4898 4899 4906
4907 4910 4913 4914 4915 4917 4918 4925 4926
4927 4929 4932 4933 4934 4935 4936 4938 4939
4944 4947 4948 4953 4960 4963 4964 4965 4967
4973 4975 4978 4980 4981 4984 4985 4986
49 4990 4991 4992 4993 4994 4997 4998
5003 5004 5005 5006 5007 5012 5013

5014 5015 5016 5018 5019 5021 5023 5024 5026
5027 5029 5034 5037 5042 5043 5044 5050.
1 వ పార్శ్వ 4888 4900 4905 4909 4911 4922 4923
4924 4931 4942 494 4956 4958 4961 4977 4979 4982
4996 5008 5009 5010 5030 5056
2 వ పార్శ్వ 4885 4889 4890 4892 4893 4894 4896
4901 4903 4915 4920 4957 4959 4969 5035 5036 5038
5041
పూర్వీకేసినవారు:—5068 5064 5067 5068 5070
5071 5075 5077 5078 5079 5081 5086 5089 5090
5091 5092 5093 5094 5098 5107.
త్రిమూరు
1 వ క్లాసు:—5135.
2 వ క్లాసు: 5108 5109 5110 5112 5114 5116
5117 5118 5119 5123 5125 5126 5128 5129 5132
5134 5138 5139 5141 5142.
ప్రవహార్లు:—5115 5127 5133 5136 5137 5140.
2 వ పార్శ్వ:—5113 5121 5131.
పూర్వీకేసినవారు:—5153 5154 5155.
2 వ తరగతి:—5156 5157 5162 5163 5165 5168
5169 5170 5171 5172 5173 5177 5178 5179 5192.
5194 5195 5197 5198 5201 5207 5209 5208 5210 5211
5213 5214 5215 5216 5221 5222 5237 5238 5240
5247.
1 వ పార్శ్వ:—5158 5167 5182 5218 5219 5225
5226 5234 5242 5260.
2వ పార్శ్వ:—5166 5174 5175 5176 5181 5185 5186
5190 5193 5196 5204 5220 5224 5227 5229 5230
5235 5244 5253 5256 5261 5263
పూర్వీకేసినవారు:—5267 5268 5280 5283 5284
5285 5286 5291 5293.
వెల్లూరు
2 వ తరగతి:—5295 5302 5305 5307 5310 5311
5312 5322 5323 5325.
1 వ పార్శ్వమాత్రం:—5298 5299 5301 5303 5304
5313 5327.
2 వ పార్శ్వ:—5309 5314 5324 5328.
పూర్వీకేసినవారు:—5329 5332 5333 5334 5335
5336 5337 5340.
విశాఖపట్నం
2 వ తరగతి
5348 5353 5356 5357
1 వ పార్శ్వమాత్రము
5342 5343 5344 5347 5350
2 వ పార్శ్వమాత్రం
5354 5362
పూర్వీకేసినవారు
5365 5368 5370 5375
విజయనగరం
2 వ తరగతి
5377 5386 5396 5399
1 వ తరగతి:—5382 5391
2 వ తరగతి:—5381 5388 5395
పూర్వీకేసినవారు
5400 5401

గాంధీ పూజా నిధి
దేశభక్తుని హెచ్చరిక

కొండ వెంకటప్పయ్యగారిల్లు వ్రాయుచున్నాడు:—
మహాత్మాగాంధీ పూజా నిధిని గూర్చి ప్రతికాంగ్రెసు సంఘము
యొక్క కార్యనిర్వాహకసభ్యులను ముఖ్యముగ ఆంధ్రప్రదేశ్
సంఘసభ్యులలో ప్రతివారిని సెలవోజులు వేసివారి యొక్క
కరుణ దంపిం లకు తక్కువ గాకుండ చందాలు వసూలుచేయ
వలసినదని యిదివర కొకవిజ్ఞప్తి చేసియుంటిని. ఈ పత్రికలో
దివదినము ప్రకటిత మగుచున్న యంశము చూచియెడల
చంపామరగూడెం చురుకుగ గడుచుచుండలేదని స్పష్టమగు
చున్నది. కాలము తేగముగ గడచిపోవుచున్నది. దేశాభివృద్ధి
సకము గతింబడుట సిద్ధముగ నున్నది. వర్షములు ప్రారంభమైన

యెడల పల్లెటూళ్లలో సంచారము రుస్సాధ్యము. ఇంతవరకు
వసూలైన మొత్త మతీస్వల్పము. వాగ్దానములైనను కావలసిన
మొత్తములో పాతికకంటె మించలేదు. లక్షరూపాయల
వసూలుచేసి మహాత్మునకు సమర్పించుభారము ఆంధ్రజను లందరి
వై నున్నది. ప్రతివారను మరెవ్వరో తమయొద్దకు చందా
వసూలు నిమిత్తమై వచ్చెదరని నీతిమీరును నూతకుండుటకంటె
తాము శక్తివంతులనై నియ్యదలచిన మొత్తము గ్రామసంఘము
కార్యదర్శి కిచ్చి రేగు పుచ్చుకొనవచ్చును; లేదని చెప్పి పురిలో
ఆంధ్రప్రతికాధిపతులగు శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పం
తులుగారికి అంపవచ్చును.
రెండుకోట్ల సంఖ్యాపరిమితిగల యాంధ్రుల కొకలక్ష
రూపాయలు పూజానిధి కర్పించుట యసాధ్యముకాదు. మన జన
సామాన్యుల కిట్టిచందా నిచ్చెడి యభ్యాస మింకను పట్టుబడ
లేదు. మంతలముమీద నక్కడక్కడ భవనంతులగువారి యొద్ద
వందలాదులు చందాలు వసూలుచేయు నాచారము మన కాంగ్రెసు
సభ్యుల కలవాటు పడినదిగాని గ్రామగ్రామమునకు జోయి
ప్రతిగ్రామములో సాధ్యమైనంతవరకు ప్రతివారయొద్ద నెంత
స్వల్పమైన మొత్తమైనను వసూలుచేయువార్ల మవలంబించుట
లేదు. ఏటేట మరలమరల పోయినవారియొద్దకే బోయి చం
దాలు తేలువని కొరుకుండుటలేత విసుగుదలయును, కష్టమును
తొమచున్నది. ఈ పద్ధతిమీద చందాలు వసూలుగటయును
ప్రతిస్పృహకరమైన యున్నది.
అసహాయాధ్యమ కార్యము లదిరకాలములో ఈయు
నవికావు. కొన్ని నర్తకములపాటు ఈమహాద్యమ మంతకంతకు
తీవ్రముగ సాగింపవలసివట్లు తొమచున్నది. కాన అందుకువలయు
ద్రవ్యము గ్రామగ్రామమునకు అయాగ్రామవాసుల స్థితిగతుల
ననుగుంచి గ్రామ మొత్తముమీద వారు ఉత్సాహపూర్వకముగ
సమర్పించెడి మొత్తమును వారి కముగనిర్ణయించి వసూలుచేయుట
యొక్కమును నులభమునై యుండును. ఒక్కసారి నిర్ణయమైన
మొత్తము నేటేట యుద్ధయము సాగినంతవరకు ప్రతిగ్రామము
వారును వారంతటవారే తప్పక నిచ్చుచుండుట మొకవిధిగా
గ్రహింపవలయును. అట్లయిన హెచ్చుమొత్తముస్వల్ప కాలములో
నుకరముగా చేకూరును. గ్రామములోని ప్రముఖులు కొందరి
భారమునువహించి నిర్వహింపవలయును. లేదని కాంగ్రెసు కార్య
నిర్వాహకులలో పలువురకు సామ్య వసూలుపనియంతే కాలము
విశేషముగ గడచిపోవును. చిన్న చిన్న మొత్తమువైతను బహు
జనులచేతి చందాలువేయించి వసూలు చేయుటయన కాంగ్రెసు
సంస్థయందు వారికి లక్ష్యము కలిగి తామిచ్చెడి ద్రవ్య మెందు
నిమిత్త మెట్లువ్యయమగుచున్నదో విచారింపబూనుదుము. అందు
తలన కాంగ్రెసుసంజ్ఞకము ప్రజలలో నెక్కువగ వ్యాపించుట
కును కాంగ్రెసుకార్యములం దెక్కువ సానుభూతియు సహకార
మును చేకూరుటకును అవకాశము కలుగును. ఇట్లు కాంగ్రెసుకు
వలయు ద్రవ్యభారమును దాని కార్యభారమును సాధ్యమైనంత
వరకు ప్రతిగ్రామముమీద వంచివెట్టుట సంభవించును. ఎప్పటి
కైన కాంగ్రెసు తలపెట్టినకార్యములు నెరవేర్చెడిదాధ్యక్ష గ్రా
మములజే యగుటచేత కాంగ్రెసునకు ద్రవ్యబలమును అంగబల
మును పెంపొందించుటకు ప్రతిగ్రామవాసులు గ్రామసంఘములు
సాహించి తామందరును అందు సభ్యులుగజేరి తమ స్థితిగతులను
ట్టివి శక్తివంతులనై వారి కముగ చందా నొసంగుచు ఖద్దరు
మొదలగు నిర్మాణకార్యములను దీక్షతో నొనర్చుకలయును.
అట్టి యున్నతస్థితి దేశమున నేర్పడిన యాముహూర్తముననే
స్వకార్యము భారతీయులకు హస్తగతమగునటు నిస్సంకయము.
కనుక పూజానిధివసూలు నిమిత్తము సంచారము చేయు
వారు ఏదియోకొన్ని ముఖ్యగ్రామములకు బోయి ఎవ్వకోకొందరు
ప్రముఖులనుమాత్రము దర్శించి చందావసూలుచేయుటతో తృప్తి
చెందక సాధ్యమైనంతవరకు ప్రతిగ్రామమువారిచేతను వారికి
నుత్సాహపూర్వకమైన మొత్తమును వారి కముగ నిచ్చునట్లుపూ
దలు చేయించి వసూలుచేయవలెను. అట్లుచేసినయెడల ముందు
సంతకర్తయు చందాలనిమిత్త మింతకష్టపడవలసిన యవసరముం
డదు. సామ్యులకు కొడువలేకుండ కాంగ్రెసుపనులను చక్కగ
నెరవేర్చుట కవకాశము కలుగును. తేగమునందలి వివిధభాగము
లొక్కక్కటబాటునకు లోబడియొక్కతరమునకు ననుకూలము
లగు వివిధాంగములవలె నవ్యవస్థసహకారులుతోడ మెలంగును.
కావున కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకు లిదివఱకుములను గమనింప
గోరుచున్నాను. మరియు గాంధీపూజానిధికి చందాల నిచ్చు
వారు ఈసంతకర్తముమరల స్వకార్యనిధికి చందానియ్యి నక్కర
లేదని స్పష్టపరచవలెను.

ఆంధ్రుల గాంధీ మహాత్మని పూజానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పించవలెను

17-5-24

యథా శక్తి ని తోడ్పడుదు

ఇదివఱకు	చంబాలు
శ్రీయుత వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు	26477-10-10
అయ్యగ్రామముల వసూలు	50-11-0
మొత్తం.	26528-5-10

ఇదివఱకు	చంబాలు
పెద్దిరాజు హనుమంతరావుగారు నం.	12810-15-5
కార్యదర్శి దుగ్గిరాల, ఈమని	17-8-0
(వివరములు రేపు ప్రకటింపబడును.)	
భీమవరము సి. వి. సుబ్బరావుగారిద్వారా కూరాడ మానుమ తిరావుగారి కుమార్తె వివాహసందర్భమున ఉభయులు కలసి	20-0-0
మొత్తం.	1284-87-5

పూజానిధికి సొమ్మునుబంపు చిరునామా:—కా. నాగేశ్వరరావు, నం 7 తింబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు

గాంధీ పూజానిధి

శ్రీయుత వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు తంబూరు వచ్చి ఆచ్చటనుండి యాక్రింద కవించబడిన చంబాలు ఆయ్యగ్రామాదులలో వసూలుచేసిరి.

అన్న మేడు

1 అల్లూరు రామిరెడ్డిగారు	రు 5-0-0
2 వేమూరు సుబ్బరామిరెడ్డిగారు	4-0-0
3 వెలంపల్లి మనిలక్ష్మయ్యగారు	2-0-0
4 దువ్వూరు రామచంద్రారెడ్డిగారు	2-0-0
5 అగ్గిమాని	2-0-0
6 దువ్వూరు పిచ్చిరెడ్డిగారు	2-0-0
7 ఈశ్వరవాక రామిరెడ్డిగారు	0-8-0
8 మంజా అప్పయ్యగారు	0-8-0
9 అద్దంకి మనుసామిబత్తుడుగారు	0-7-0
10 పార్లపల్లి వెంకటసుబ్బరెడ్డి	0 4-0
గున పాటిపాశెము	
11 సన్నారెడ్డి వెంకటపతిరెడ్డిగారు	1-0-0
12 వాకాటి రాఘవరెడ్డిగారు	1-0-0

నాయుడు పేట

13 అగ్గిమాని	0-8-0
14 అల్లాడి సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు	0-8-0
15 గాదిరెడ్డి వెంకటసుబ్బయ్యగారు	0-8-0
16 అగ్గిమాని	0-8-0
17 ఎత్తపాటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు	0-8-0
18 గుంపర్తి శీతారామయ్యగారు	0-8-0
19 స్నేహితుడు	0-8-0
20 అహమ్మద్ మీరాసాహెబ్గారు	0-8-0
21 తొండంపాటి వెంకటసామిగారు	2-0-
22 స్నేహితుడు	0-8-0
23 స్నేహితుడు	1-0-0
24 గోవిందు వెంకటవరసింహారావుగారు	1-0-0
25 కలుగూరు సుబ్బయ్యచెంగయ్యగారు	0-8-0
26 సులేమాన్ సాహెబుగారు	0-8-0

తుంటూరు

27 సింగంజా ఉమామహేశ్వరశాస్త్రిగారు	1-0-0
నూర్జూరు పేట	
28 కిం. రంగస్వామయ్యగారు	1-0-0
29 అగ్గిమానులు	2-0-0
30 కాళంగి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు	2-0-0
31 వకచెర్ల సుబ్బయ్యగారు	0-8-0
32 పేక్కులూర్ గారు	0-8-0

33 వెచ్చా వరసిహ్మయ్యశాస్త్రిగారు	0-8-0
34 వాకచెర్ల రామస్వామిశాస్త్రిగారు	0-8-0
35 మాదాసు వెంకటసామిగారు	0-8-0
36 కాళంగి చెంగయ్యగారు	0-8-0
37 పట్టిశెట్టి ఆంజనేయులుగారు	0-9-0
38 మెలగూరు మనుసామిగారు	0-8-0
39 బొడ్డు వెంకటసుబ్బయ్యశాస్త్రిగారు	0-8-0
40 యార్లగడ్డ చెంబరామయ్యశాస్త్రిగారు	0-8-0
41 మంజాలూరు చెంబకృష్ణయ్యశాస్త్రిగారు	1-0-0
42 పూర్వ చినసుబ్బయ్యగారు	0-8-0
43 మాదరపాక చినసుబ్బయ్యగారు	0-8-0

అత్తరాల ఏబది రూపాయలు, పదనొకండు అడాలు పంపాలెనవి. మొత్తము ఇందులో మని యార్దరు ఛార్జికి గా చిల్లర పదనొకండు అడాలు నిలుపుకొన్నాము.

ఇకను య 88/- య వసూలుజేసి అనతికాలములోనే పంపుకొనెదము.

ఈ ప్రకమును తుంటూరు ఫిర్యాకాంగ్రెసు సంఘకార్య నిర్వహకాధ్యక్షుల వినియోగింప నుద్ద్యక్తపడియున్నాము.

కారురెడ్డి వెంకటసుబ్బారెడ్డి.

అధ్యక్షుడు, తుంటూరు ఫిర్యాకాంగ్రెసు సంఘము,

తంలిపా రప్రకటన:—రంగూనకు మదరాసునకు మధ్య తంలిపా ర్రలు మరలసరిగా నేటినుండి నడవగలవని తంలి వార్తాఫీసువారు ప్రకటించుచున్నారు.

శ్రీలక్ష్మీనృసింహస్తోత్రము

శ్రీ శంకరాచార్యులవారి పదమూడు కీర్తనలు, శ్రీ లక్ష్మీనృసింహ స్తోత్రములలో ఏడింటిని స్వామి బ్రహ్మనంద యోగేశ్వరులవారు పరశువాకం గంగాధరేశ్వర దేవాలయము నందు శ్రీదేవత ఆదివారమునాడు వ్యక్తీకరించిరి. విగిలిన 6 గీతములను 18 వ లేదీ ఆదివారము 3 గొల్లెట అచ్చటనే బోధపరచెదరు.

ఇంగ్లీషుటపాలు:— ఇంగ్లాడునుండి వచ్చు టపాలు బొంబాయి మదరాసు మెయిలులో శుక్రవారము 10 వ లేదీ రాత్రి 10-45 గొల్లెట బయలుదేరెను. జనరలు పోస్టాఫీసునంద ఆదివారము ఉదయం 9-30 గొల్లెట బట్వాడాయగను. తపాల పెట్టెలు గలవారికి 9 గొల్లెట బట్వాడాయగను.

వైమానిక ప్రమాదము

ఇద్దరు చనిపోయిరి

మే 16:— ఇట్టాలో 16 వ లేదీన స్థాయింకు ఆఫీసు ఇ. సి. ఉవర్ సోమయ్యను లెఫ్టినెంటు లి. యస్. మెకెంటీ ఆనంద్రాయాచితుడు చనిపోయిరి. కారణము తెలియదు. విచారణకునున్నది. అ|| వె||

ఇండియా గెజెటు

మే 16:— చనిపోయిన ఎల్. అహమ్మద్ తం లిమాకెయిరుగారికి బదులు, ఖాన్ బహుదూర్ ఉస్మాన్ పా హాబు బహుదూర్ గారు మద్రాసు నునామ్మదీను నియోజక కర్తలుగా స్టేటుకౌన్సిలు సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

స్టేటుకౌన్సిలులో సభ్యులుగానున్న ఖాన్ బహుదూర్ అమినుల్ యస్లామ్, హెచ్. జి. స్టాన్లీగార్లు తమవకతులకు రాజీనామా నిచ్చిరి.

కెటిల్ హాయిల్స్, రావుబహుదూర్ కెక్స్ కాథశాస్త్రి, ఎస్. భూపేంద్రశాస్త్రి మిత్ర, డెనీస్ ప్రే, జె. డబ్ల్యూ. భోక్ హెచ్. ఆర్. కలే, హెచ్. ఏ. సామ్సంగార్లు భారతరాజన సభలో సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

మాంగ్ బాసి, జి. ఆర్. వ్లామ్యు, ఇ. లి. హెజ్ గార్లు భారత రాజనసభలో తమ సభ్యత్వమున కిచ్చిన రాజీనామాలు రాజకరినిధికి అ గీకరింపబడిన.

తెలంగాడు ఇ. మెక్కెలగారు స్టేటుకౌన్సిలు సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

రాజమహేంద్రవరము, లేక వానివర నేటిండి హౌసగియట రై ఉపయోగింపబడిన హడలుగాని కలిగియున్నటువంటియు, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో గాక యితరదేశములలో తయారుచే యబడినటువంటియు వస్తువులను వేనిని బ్రిటిషు యండియాలోనికి సముద్రమువ్వారా తేచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారు ఒప్పుకొనరు. (అ|| వె||)

రంగూను ఓడమాలీలస మ్రె

బండ్లులాగువారును సమ్మెకట్టిరి

రంగూను, మే 16:— బండ్లు లాగువాడుకాడ రంగూ నులో సమ్మెకట్టి, ఏరు 8000 మంది ఉన్నార. ఈసమ్మె జూద ఓడమాలీలకు సావధాని చూపుకొరకే కట్ట బడి నది. బండ్లు వనివాండు ఓడలమీద 2000 మంది పని చేయుచున్నారు. కాని పని బహునింపాడిగా జరుగుచున్నది. ముగ్గురు బర్మాశ్రీలు స్త్రీవుడొకరింద గాంగు మేస్త్రీలుగా పనిచేయుచున్నారు. తపా, బోట్లు యస్. యస్. "ఎల్లారా" కలకత్తాకును, యస్. యస్. "ఎగ" శెన్నపురికి, యస్. యస్. "ఎలిఫెంటా" స్త్రీ బట్టుకును నేడు బయలుదేరినవి. సరకులబోట్లు ఏని యును నేడు బయలుదేరలేదు. (అ|| వె||)

నాభా విషయము

నాభా, మే 17:— ఫిరోజ్ పూరు జిల్లాలో డిప్యూటీ కమిషనరుగా నుండియున్న కలకత్తాలో డిప్యూటీ ప్రీమియ కలకత్తా గెనిషనును మరలొంతకుంకి. బ్రిటిషు ఉద్యోగులను ఫిర్యాదికరపున విచారింపబడుచునది గత రుద్యుజెసరలు పంజాబుయేతెంకగ కలకత్తా మిన్ ఫిరు యెప్పెని తెలియుచున్నది. జెయిల్లో కమాంకింగు ఆఫీసు కలకత్తా మార్ హెడ్సు చుట్టమై సాక్షి యై:పుటికి యూ:పుశా నుండుటచే విచారింపబడుచు నీటులేదు. అ|| వె||

మహాత్ముడు-దేశ బంధువాసుగారు

జాహూలో సంభాషణలు

దేశబంధు చిత్రరంజనదాసు, పంకిత మోతీలాలు నె ప్రమా ఏ. కే. మెర్వానీ, మాలానా అబ్దుల్ కలాం అజమగార్లు వైకంసత్వాగ్రహసంఘప్రతినిధులకు నీలకంఠంబుద్రిమాధవశ్వా యతగార్లును జయిల్గోతువచ్చిరి. దాసు, నెప్రమాగార్లు నిన్న (16 వ లేదీ) గుఢ్యాన్నము మహాత్మునితో మాటలాడిరి. వారు రేపు 12 వ లేదీని పత్రికలకు వ్రాసెదరు. వై గప్రతినిధులు నిన్న రెండుగంటలనేపు మహాత్మునితో మాటలాడిరి. ఇంకను రెం డుమూడు రోజులండిమాటలాడినవిమ్మట ప్రకటనము చేసెద రని నాయరుగారు తెలిపిరి.

మూ వి లా ప మో య కి థి

మద్రాసు, మే 17:— బంబాయి పెద్దపత్రిక, మహిగాస హాయనిధికి రు. 500 ల విరాళమును గాంధీమహాత్మునకుపంపెను.

ఆంధ్ర పత్రిక

1924 వ సం. మే 17 వ తేది

శనివారము

గోసంరక్షణము

గోసంరక్షణము భారతీయుల కుత్సితము. ఇ య్యది ఆర్యుల సహజముగా నాభ్యుదయము. ఈ గోరక్షణము భారతీయులకు మతధర్మముగా స్థిరముగా నుండి యున్నది. హిందువులు వాద్యులు జైనులు మున్నగు చతురుల వారందరును గోవును పరమభక్తితో నారాధించుచున్నారు. ప్రాచీనులగు నార్యులకు వ్యవసాయమే ప్రధానముగా కృషిగానుండుటచే నందులకు వ్యవధులు సహాయ మత్యవసరముగా టచే పశు వధవలన తమవృత్తికి భంగము కలుగు నను నమ్మకముతో గోవధ మహా పాతక మని వారు కఠినముగా విధించిరి కొందరందురు. పాలు, పెరుగు, వెన్న, నెయ్యి, మిగడ, మున్నగు గోరసములు ప్రాణాధారములగు నాహారములుగా నేర్పడుటచే నిట్టి యుత్తమాహారముల నెసంగు గోవులవధించుట మహాపాతకమని విధింపబడె నని మఱి కొందరందురు. గోమయము విక్రీలి కరిశుద్ధ మనియు క్రిమిసంహారకమనియు మనపూర్వక తత్వ ధికముగా నమ్మకము కలదు. గృహంగజులను శుభ్రపరుచుటకు గోమయవిశితమగు నుడుకమునే యిప్పటికిని గ్రామములందు పలువురు వాడుచుండురు. గోమూత్రమాషధముగా పరిగణింపబడినది. సంజావ్యాధి మున్నగు వ్యాధులు గల వారు గోమూత్రమును పానముచేసి విగతరోగులగుచున్నారు. సాలగ్రామము, తులసీ బృంహవనము, అగ్ని, గోవు, ననునవి పూర్వాచార పరాయణులకు పరమపూజ్యములు. ఉడయమున నిదురలేవ గానే గోవు ముఖమును చూచి పిమ్మట గోప్రదక్షిణ మొనరించుట ప్రబలమగు నాచారముగా నున్నది. గోప్రదక్షిణము భూ ప్రదక్షిణ తుల్యమను నమ్మకముగల వారెందరో గలరు. పుణ్యస్థ్రీలు గోవును మహాలక్ష్మియని కనపుకుండుముతోను పుష్పవామాదులతోను నలంకరించి నిత్యము నుముఖ్యముగా కొన్ని ప్రత్యేకదినములందు నారాధించెదరు. నైస్థికులు దేవపూజ ఫలపునపుడు పంచామృతాభిషేక మొనరించుట ముఖ్యవిధిగా నున్నది. పంచామృతమునకు ఆవుపాలు, ఆవు పెరుగు, ఆవునెయ్యి ప్రధానద్రవ్యములుగానున్నవి. ప్రాయశ్చిత్తానికి గూడ పంచద్రవ్యము ముఖ్యము. ఇందును గోమయ గోమూత్రాదులు ప్రధాన ద్రవ్యములు. భక్తులు భక్తిభరితులై స్వయముగ లేచిపచ్చిల గ్రహించి శ్రద్ధతో గోవులకును గోవధ్యములకును చేతులార మేపి అందువలన తమకు తరుణోపాయము కలుగునని నిక్కువముగా నమ్ముచున్నారు. సాక్షాద్భగవదవతారమనియు పురాణపురుషుడనియు గీతాచార్యుడనియు హిందువుల చేపరమభక్తితో నారాధింపబడుచున్న శ్రీకృష్ణభగవానుని కథలందు గోవుల సంబంధములేని విషయమేక నంబుడదు. గోగోపాల పరీవృత్తుడు, గోపాల బాలుడు ననునవి శ్రీకృష్ణున కన్వర నామములైనవి. ఆకతమనవాడ

గోవులు పరమపూజనీయములైనవి. ప్రాచీనకాలమున గృహమేధులకుగల పంచద గోపంచదయోగాని ధనపంచదగాదని చెలుపుటలో నతిశయోక్తిలేదు. ఎంత సామాన్య సంసారియైనను కనిస మొక యావునైన తనయింటనుంచి పోషించకుండ నుండదు. గాననే పసిపిల్లయు పాడి పశువును గృహంకారములను లోకోక్తి ఏర్పడినది. పసిపిల్లయును పాడియావును తేనియిల్లు యిల్లుకాదనియే పలువురు తలంచుచుండురు. ఈరీతిగా మానవులకును గోవులకును అనినాభావసంబంధ మేర్పడినది. ఆవులు తృణపత్రములనుతని బ్రతుకునేగాని మాంసాహారముల నజేక్షింపవు. అతిసులభముగ మచ్చికయగును. వానికి దావ్యము సహజవృత్తి గాదు. చక్కగా పెంచబడిన గోవృషభముల నుండరాకృతు ల్యంత దర్శనీయములై యలరారుచుండురు. గోభక్తి ఆర్యులము ప్రబలిత కతనముననే ఆభోతు (ఆంభోతు)లను దైవార్పణ మొనరించి స్వేచ్ఛగా వదలువద్దతి ఏర్పడినది. వృషభములను బాగుగా పెంచి చక్కాంతమునర్చి భగవదర్చితమని వదలివేసెదరు. అట్టి వృషభము లొకరి సొమ్ముగావు. గ్రామస్థులందరును వానిని పరమభక్తితో చూచుచు వానికి గ్రాసమిడుచుండురు. అవి స్వేచ్ఛగా గ్రామ వీధులలోను పొలములలోను చరించుచు మేయుచుండును. ఇష్టమువచ్చిన యింటి గుమ్మముకడ నిలిచినంతనే గృహాలక్ష్మి అతిథిసేవ యొనరించువటులే యీ ఆభోతుకు గూడ నాహార పానీయాదులను భక్తిపూర్వకముగ నెసంగి పంపుచుండును. వాని నారగించి ఆవృషభరాజము మండగమనమున వెడలి పోవుచుండును. ఆంధ్రదేశమునందు గూడ గోసేవ హెచ్చుగానున్నను, ఘూర్జర, మార్వాడ, మహారాష్ట్రదేశములందు మాత్ర మత్యధికముగ నున్నదనుట కెట్టి సంశయమును లేదు. ఎట్టి కష్టములు తమకును ఆత్మబంధువులకును కలిగిన నైన వారు సహించుకొని గోవులకును గోవత్సయులకును వృషభములకు నెవరైన నెట్టి బాధనైన కలిగించినచో వారు చూచి సహించజాలరు. ఈ గోభక్తి వారికి ప్రాణమునకు ప్రాణమును అన్నమున కన్నమునైయున్నది. దానిని వారు వదలజాలరు. దానిని తొలగించుట కెవ్వరును శక్తులుగారు. సహస్ర శతాబ్దాధిక కాలావధిగ ననుశ్రుతముగ వంశ పరంపరగ వచ్చుచున్న యీ సదాచార మెటుల తొలగగలదు? ఇప్పటికిని ఎప్పటికినిగూడ జనసామాన్యమున కీ గోభక్తి తొలగదనుట నిశ్చయము. ఇది కేవలము మూఢవిశ్వాసమని కొందరు నిరసించుచుండురుగాని వాద సరణి కలులే యొప్పుకొనిననుగూడ నది లాభకరమగు వాఙ్మయముగాని అనర్థదాయకమగు మాఙ్మయముగాదు. భూతదయయును సర్వభూత సమత్వమును జీవకారుణ్యమును ఆర్యుల మతసారమనదగును. అహింసావ్రతమున కిదియే మూలాధారము. మానవునకేగాని తదితర జంతు సంతతికి ఆర్యులేదను క్రైస్తవసిద్ధాంతము ఆర్యులకు విజాతీయమును విలక్షణమునై యున్నది. "ఆత్మన త్సర్వ భూతాని యపశ్యతి పశ్యతి" అను ధర్మమాత్రము నార్యులెన్నటికిని మరువజాలరు. దానిని సమగ్రముగ నెరవేర్చుటయే వారి పరకావధి. స్వార్థపరుడుగాక యథాలాభ సత్తుష్టుడై మామటిగతి ఏమని ఎన్నడునుచింతి. పశుశమదమూదిసద్గుణసంపన్నుడై విద్యాగ్రహణోపదేశములు తప్ప నితర వ్యాపారముల నన్నిటిని తిరస్కరించి సత్సంగితుడై దివ్యతేజోసంపన్నుడై బ్రహ్మజ్ఞానసిద్ధియై యోగ నిష్ఠుడై త్రికాలవేదియై శాశానుగ్రహ సమర్థుడై య్యుక్త రుణామయుడై భూదేవత

యను పేరు తనకు సార్థకమగునటుల బ్రాహ్మణుడు మెలంగుచుండిన సత్య యుగమునందగూడ బ్రాహ్మణ పూజకంటెను గూడ గోపూజయే ఉత్తమముగా పరిగణించబడెను. కవిత్వతయందు గోవునకు తుల్యమైనది అగ్నితప్త మరెదియును లేదని వారు గట్టిగా నమ్మియుండిరి. గాననే పవిత్రాహుతుల నగ్నియందు వ్రేల్చువలెను లేదా గోవుచే తిని పింపవలెనని వారు విధించిరి. ఇట్టి పరమధర్మము గూడ పెక్కు కారణములవలన సాంకర్యము మొదలైన మనమందరము నెరింగియే మున్నాము. పాలిచ్చు సంతకాలమును పాలము పనిచేయ గలుగుసంతకాలమును పోషించి వార్ధక్యము రాగానే ఆవుల నెడ్లను పలువురు నిష్కారణముగ కనాయివారికి విక్రయించుచున్నారు. కవిత్వములగు నాభోతులనుగూడ బండ్లను లాగుటకు వినియోగించుచున్నారు. మైసూరు సుస్థానమునందు కొన్ని తావులలో ఆవులనుగూడ నాగళ్లనును బండ్లకును కట్టుచున్నారనియు యిది చాల ఆక్రమమనియు నిటీవలనే శ్రీ శ్రద్ధానందస్వామి అనుతాపమంతో నడివియుండెను. ఇప్పుడు గోమాంస భక్షణపరులగు విజాతీయులసంఖ్య దేశమునందు హెచ్చుగా నుండుటచే వారి ఆహారమకొర కెన్నియో పశువులు విశేషింపబడుచున్నవి. పెక్కు పశువులనుధనాశచే విదేశీయులకు విక్రయించివిదేశములకుఎగుమతి చేయుచుచున్నారు. అనావృష్టి దోషము వలనను అతివృష్టి బాధవలనను పంటలుకండక మేతలేక లక్షలకొలది పశువులు మడియచున్నవి. గ్రామములలోపశుగ్రాసక్షేత్రములగుపచ్చికబయళ్లులేనికారణమునను తక్కువయగుచున్నందువలనను పశువుల దురవస్థ హెచ్చుచున్నది. చెన్నపురి మున్నగు నగరములలో దురాశాపరులగు క్షీరవిక్రేతలు ఆవులకు కడుపునిండ తిండిబెట్టకయు లేగలకొక్క క్షీరధారయైన విడువకయు రక్తపుబ్బులునుగూడ పిడి విక్రయించి పశువధాపాతకమునకు పాలుపశుచున్నారు. మాతృస్తన్యమెట్టిదో చవిచూచి ఎరుంగని లేగలు నెలలోపుననే మృతినొందుచున్నవి. వానిని చేత పెయ్యలను చేసి ఆవులను మోసగించి యీ స్వార్థపరులు తమ వర్తకమును సాగించుచు గోవుసన్నిపంజరముచేసి పాడి వషయగానే కటిక వానికి విక్రయించుచున్నారు. ఇట్టి ఘోరములెన్నియో జరుగుచున్నవి. ఇందు దాపురములేదు. గాని దీని నివారించుటకు జనసామాన్య మతక్రమగుచున్నది. పట్టణములలోను నగరములలోను సమృద్ధిగన పరిశుద్ధమగు పాలు లభించుటయేలేదు. ఈ అసర్థకములను తొలగించుటకు భూతదయపరులను జంతువాత్సల్యయుతులను అహింసాధర్మ నిరతులునగు వారు గోరక్షణసంఘములను దేశమునందత్యధికముగా నేర్పరుపవలసియున్నది. ఇందులకు నెరదాతలగు ధనకు లధికముగ చేయూత నెసంగక తప్పదు. ఇహపరతారకమగు సీ ధర్మకార్యమును మహారాజులు రాజులు జమిందారులు మున్నగువారు ముఖ్యముగా నవలంబింపదగును. అట్టివారొక్కరిని గాని లేక పెక్కుండ్రుచేరి సహకారపద్ధతిని గాని గోశాలల నేర్పరుపవలెను. ముదిమి గదరిన పశువులను కనాయివారి పాలుగానీక వీరుకొని మరణపర్యంతమును పోషించుచుండవలెను. పాడిపశువులనుగూడ కొని పాలు, పెరుగు, నేయి, వెన్న, మజ్జిగ మున్నగువానిని కృత్రిమములేకుండ సాంకర్యములేకుండ పరిశుద్ధముగనువ్యాయముగను విక్రయించుచు గోశాలలను పోషించుచుండదగును. ఇట్టి గోశాలలు ప్రతిగ్రామమునందు గూడ నేర్పడినగాని లాభముకలుగదు. భారతదేశము తొల్లింటి మహాన్నాదేశను మరల బడయ

వలెననిన క్రితపత్రయందును గూడ కనిపి మొక గోశాలయ నొక గురుకులము నొక ఆయుర్వేద వైద్యశాలయు వర్షాదక తిప్పదు. ఇందువలన గోరక్షణ ప్రజారక్షణ ఫలములు రాజును కూడ కలుగును.

సహకార సంఘములు

ఈరాష్ట్రమున 1922-23 సంవత్సరమునకు సహకారసంఘముల అభివృద్ధినిగూర్చిన నివేదికము ప్రకటించబడినది. ఈ వత్సరారంభమున 7389 సంఘములుండెను. వత్సరాంతమునకు 8,443 సంఘములున్నవి. యూనియనులలో 38 యను, వ్యవసాయసంఘములలో 966 ను, వ్యవసాయేతర సంఘములలో 110 సంఘములును మొత్తము 1654 సంఘము లీవత్సరమున పెరిగినవి. సభ్యుల సంఖ్య వత్సరారంభమున 4,61,002. వత్సరాంతమున 5,30,291 వంది యుండిరి. వీరిలో వ్యవసాయకులసంఖ్య 2,60,830 నుండి 3,05,027, కును యితరుల సంఖ్య 1,45,674 నుండి 1,65,657 కునుపెచ్చినది. భూములను కవులుకు పుచ్చుకున్న వారిసంఖ్య 38,747 నుండి 45,224 కును, పొలము కూలీలసంఖ్య 18028 నుండి 24,138 మందికిని పెచ్చినది. ఆది ఆంధ్రులు ఆదిద్రవిడులు మున్నగు పంచమోదులసంఖ్య గూడ 42,891 నుండి 52,856 కు పెచ్చినది. ఈ స.వత్సరమున క్రొత్త సంఘములు 1054 నమోదుచేయబడినవి. నిరుడు 1100 నమోదుచేయబడినవి. సంఘములసంఖ్య యంతకంటె పెచ్చినచో పరిశీలనము సరిగా జరుగదని రిజిస్ట్రారు భయమును వెల్లడించెను. సంఘములసంఖ్యయు సభ్యులసంఖ్యయు మూల ధన మొత్తమును పెచ్చుచున్నమాట నిజమేగాని లాభమును గడించుచున్న సంఘముల సంఖ్యకంటె నష్టములకు పాలగుచున్న సంఘముల సంఖ్యయే పెచ్చుగా కనబడుచున్నది. ఆస్తిపైటు రిజిస్ట్రారు ద్వారా పంచాయతీ పరిష్కారమున దావాలను పరిష్కరించుకొనునధర్మ యింకను పెచ్చుమండినచ్చలేదు. అందువలన సివిలకోర్టులకే యింకను చాలమంది పోవుచున్నారని వివరింపబడెను. దీనికి కారణమేమి? పంచాయతీవా రొసంగిన తీర్మానములుజరుపుటలో చాలకష్టములు కలుగుచుండుట వలననే ప్రజలు సివిలకోర్టుల కేగుచున్నారని తెలియుచున్నది. ప్రజలలో నైతికబలము చేకూరవలెను. పాపత్యమును సత్యనిరతియును వృద్ధి నొందవలెను. ప్రజాశక్తికారమును వ్యక్తులు బాగుగా గుర్తింపవలెను. అంతవరకును పంచాయతీ న్యాయస్థానముల తీర్పులకు వ్యక్తులు విధేయతనుచూపరు. అందులకు గాంధీమహాత్ముని దివ్యోపదేశమును ప్రజలకు బాగుగాబోధించి వారిని నైతికపథమునకు మంలించుటకంటె గత్యంతరములేదు. ప్రజల పంచాయతీదారుల నెన్నకొనవలెను. నిష్పాక్షికముగ దైవసన్నిధిని న్యాయముగ తీర్పుచెప్పనట్టి ఉత్తమపురుషులను పంచాయతీదారులుగా ఎన్నకొని వారి తీర్పు ప్రకారము విధేయత నడచుకొని నచో నంతయు చక్కబడగలదు. అందుల కసహాయోద్యమప్రచార మొక్కటియే సాధనము.

ఏలూరు గోరక్షణసమితి

ఇట్టి గోరక్షణసంఘము లాంధ్రదేశమునందధికముగానున్నట్లు కనబడుటలేదు గాని ఏలూరులో నొక గోరక్షణసమితి 1918 వ సంవత్సరము జనవరి 25 వ తేదీ నేర్పరుపబడెను. ఈ సమితి ప్రథమవార్షిక నివేదిక మా కార్యాలయమునకు

పంపబడెను. కృతజ్ఞతతో నందకొంటిమి. దీని యందు 1918 మొదలు 1923 వ రకును జరిగిన అభివృద్ధిగూర్చిన వివరములువివరింపబడెను. శ్రీమోతే గంగరాజు(ఎం. ఎల్. సి.) జమిందారుగారుసహజమగునాదార్యముతోసీసంఘమున కధ్యక్షులుగానున్నారు. శ్రీమోతే సరసింహారావు, శ్రీమోతే నారాయణరావు, శ్రీమోతే కృష్ణారావు (జమిందారులు) గుడిమెట్ల శ్రీరాములు, మద్దుల వేంకటచ్చెన్నారాజుగార్లు మున్నగు వాణిక్యుగవులు పలువు సీసంఘమునకు పోషకులుగానున్నారు. శ్రీయుత పోలిశెట్టి గోపాలస్వామిగారిసంఘమునకు కార్యదర్శిగానున్నారు. ఈ ప్రముఖుల ఛాయాపటము లీనివేదికయందు ముద్రింపబడినవి. “దిక్కులేనిగోవులను పోషించుట, వానిలో మంచి స్థితిలోనికివచ్చిన వానిని గృహస్థులకమ్ముట, పాడియోవులిచ్చిన పాల నుచిత్తుగ చంటిబిడ్డలకిచ్చుట, వృద్ధులలో ఆవుల నెలవైన కటికవారి కన్నబోయినచో ఆట్టివానిని కొని పోషించుట మున్నగు సదుద్దేశములతో సీసంఘ మేర్పరుపబడిన”దని నివేదికయందు వ్రాయబడెను. వీరి ఘనాశయములత్యంత ప్రశంసనీయములు. వర్తకులు తమ లాభములో స్వల్పభాగ మీసమితి కొనగొనుటకు వాగ్దానముచేసిరి. గాని గతవత్సరము ఆ గృహస్థులవంతు వారియ్య గలిగినది 25 రూపాయలు మాత్రమే తేలినది. వదాన్యులగుపోలిశెట్టి కుటుంబము వారు వెయ్యిరూపాయలవిరాళ మొసంగి దానిలోనుండి ప్రతివత్సరమును గడ్డి క్రింద 75 రూపాయలు వంతున నిచ్చుచుండుట చాలప్రశంసనీయము. గోకుల కవారియగు గోపాలకృష్ణుడు వీరికి సర్వసృభముల నొసంగుగాక. ఇతర విరాళములు 6267 రూపాయలు వసూలైనవని వినుటకు చాల సంతసించుచున్నాము. ఈ సంఘమునకు శాశ్వతనిధి కూడ గలదు. ఆ నిధియం దిప్పుడు 270 రూపాయలు నిలువయున్నది. నెల నెలకు పలువురు యధాశక్తికి, రెండురూపాయలు ఒక రూపాయి, ఎనిమిదికాలు, నాలుగకాలు యిటుల చందాలనిచ్చి గోరక్షణ పుణ్యము నార్జించుచున్నారని వినుటకు చాల సంతసించుచున్నాము. ఈ సంఘమును కరుణామయుడగు గోపాలమూర్తి నిరంతరమును కాపాడుగాక. ఇట్టి గోరక్షణ సంఘము లాంధ్రదేశమునందంతట సత్యధిక్ముగ నేర్పడునుగాక యని కోరుచున్నాము. త్వరలో ఆంధ్రదేశమున గుడివాడలో జరుగనున్న ప్రథమగోరక్షణసభయం దీవిషయమున గట్టికృషి జరుగునని నమ్మెదము.

శ్రీరామరాజుగారు హతులైరి

రంపపిఠూరీనాయకు డనబడిన అల్లూరి శ్రీరామరాజును తానేనని చెప్పి యొకడు కట్టుబడినవియు పిమ్మట తిప్పించుకొని పోబోవుటలో తుపాకీగుండుతిగిలి చంపాయెననియు గుడెతహాళిల్లారు శవమును చూచి రామరాజుగారే యని గుర్తించిరినియు 8 వ తేదీని శవమును దహనము చేసిరినియు అగ్గిరాజు కట్టుబడినవియు గాంగంటం దొరియొక్కడు మూత్రము దొరకవలసి యున్నదనియు దొరతనమువారికి రిపోర్టు టపాలో వచ్చెనని నేడు అసోసియేటు ప్రెసువారు పంపిన వార్తవలన తెలియుచున్నది. రాజుగారు గాంధీమహాత్ముని దౌర్జన్యవిరహిత అసహాయోద్యమ సిద్ధాంతమును బాగుగా నరింగి యుండియు దానియందు నమ్మకము లేక దౌర్జన్యప్రధానముగు పిఠూరిని ప్రారంభించి చివరకు పోలీసుననే ప్రాణ

మును వదలిరి. పోలీసున తనపు దొంగిన శూత్రులులకు వీరస్వర్గము లభించునను నార్యోక్తి కలదు కాన రాజుగారికి వీరస్వర్గమే లభించునని నమ్మెదము. దౌర్జన్యసాధనము కేవలము నిరుపయోగ మనుటకు రాజుగారి పిఠూరీ మరియొక ప్రబలనిదర్శనము. గాన నెల్లవారును గాంధీమహాత్ముడు నిర్ణయించిన ఉత్తమోత్తమముగు దౌర్జన్యవిరహిత అసహాయోద్యమమునే అవలంబించి స్వార్థవిరహితులై దేశముక్తికి పనిచేయగలరని నమ్మెదము. ఈ సత్యమును మహాత్ముడు పూర్తిగా గుర్తించెను గాననే దౌర్జన్యమును పూర్తిగా నిరసించెను. మితవాదులును స్వార్థపరులనవలంబించుచున్నరీతినియైన దాని కిని కాని దానికినిగూడతలయూచి జోహుకుమ్మను కదలి దౌర్జన్యపద్ధతివలె ఆత్మవినాశకము కాకున్నను దేశానర్థకమే యగును. విప్లవములు పిఠూరీలు మున్నగు దౌర్జన్యపద్ధతుల నవలంబించుట ఆత్మవినాశకమగుటయే గాక ప్రజలకును దేశమునకునుగూడ ప్రబలహానికర మనుటకు రంపపిఠూరీయే ప్రబలనిదర్శనము. గాన నీ రెండుపద్ధతులను వదిలి మహాత్ముడునిర్ణయించిన ఉత్తమముగు మధ్య మార్గము ననగా నసహాయోద్యమము నవలంబించి దౌర్జన్యమును పూర్తిగా పరిత్యజించి స్వార్థకరత్వమును సత్వరము దిగనాడి ధైర్యస్థైర్యములతోను నిర్భయత్వముతోను దేశభక్తితోను అసహాయోద్యమ నిర్మాణవిధానమును సాగించుట వలననే స్వరాజ్యసిద్ధి చేకూరగలదని దేశియసాదరులందరును బాగుగా గ్రహించిఆమార్గమునే అనుసరితురు గాక !

నాగరకత యన నేమి ?

ధామసు హర్ష సతీ మణి ‘నాగరకత’ను గూర్చి దార్జెన్స్ పురలో నుపన్యసించుచు నిరాశంబర జీవితమే నాగరకతయనియు, యీనాటి యంత్ర సాధనములవలన గల్గు భౌతిక తుచ్ఛసౌఖ్యము నాగరకత గాదనయ, భౌగోళ్యాగ్రముల రాశి చేయుట తప్పనియు, మహాత్ముడు దెల్పిన భావములను ఆదర్శములుగ గైకొనెను. కావలెనను వాంఛ తక్కువయగు కొలదియు యెంత నాగంకత సమభ వింపుచున్నను తృప్తిగాని సంతోషముగాని యుండదు. భగవంతుడు తన కిచ్చినదానితో సంతృప్తుడై ఆనందమును బొందువాడే భోగియు యోగియు నగును. ఇయ్యదియే హిందూమతమునందలి సత్యము. దీనిని మహాత్ముడు గ్రహించి దెల్పినపుడు పాశ్చాత్యులుగూడ యిందలి ఆధ్యాత్మిక తత్వమును గ్రహించుచున్నారు. నిరాశంబర సమ్మామ జీవితముకన్న మేరు నాగరకత గలదా?

రాజిపోకలు:—ఇబ్రహీము నేటుగారు నిన్న రాత్రి ఉదకమండలమునకు బోయిరి.
ఎ. గలెట్టి, బి. సి. ఎస్. గారు భార్యతోగూడ నిన్న కొలంబోమిడుగా ఇంగ్లాండునకు పయనమైరి.
సర్. హాజీ ఇస్మాయిల్ నేటు, ఆర్. ఎస్. అయ్యంగారు, నిన్న రాత్రి పెంగుళూరుకు బోయిరి.
మాలిలారు సెప్రూగారి సతి నిన్న బొంబాయి పోలేదు. నేడు కంజీవరములో జరుగు ఉత్సవమునుజూడబోవును.
వార్పరు ఇంజనీరు ఆర్. సి. బ్రిష్టోగారును, ఎం. పెంకటరత్నముగార్లు నేడు మెట్టుపాల్యం మెయిలులో చెన్నపురి వచ్చిరి.

శ్రీధానందస్వామివారి రా:—స్వామికృపా సందగారు మంగళవారమునాడు బోటుమెయిలులో (20 వ తేదీ) కుదరానునకు వచ్చును. ఎగ్జ్యూరులో దిగెదడు. కార్యక్రమము ముగిడు ప్రకటించబడును.

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము

ఇంటర్మీడియటు కరీకులు

ఈ కరీకుల పేర్లనుబట్టి నెంబరులు గలవారు 1924 మార్చిలో జరిగిన ఇంటర్మీడియటు పరీక్షయందు కృతార్థులైరి.

1 వ గ్రూపు

మదరాసు

1 వ తరగతి

6 11 12 20 22 24 63 92 141 147
157 165 171 172 174 179 181 184 186
187 188 189 190 192 195 199

2 వ తరగతి

4 5 10 15 16 19 21 36 41 45 49
52 53 59 60 65 71 72 76 78 80 81 84
90 95 107 109 113 119 122 123 124
130 131 133 134 151 154 156 158 159
160 161 163 166 169 173 180 182 193
194 198 200 202 206 207 223 225 240
245 246 247 248 249 254 255 259 281
292 304 316.

మొదటిపాఠ్య మాత్రమే

2 3 8 17 18 26 28 29 37 38 39 43
46 47 48 51 54 66 69 70 73 74 77 82
91 93 100 103 106 108 110 115 116
118 126 128 132 135 137 140 146 148
153 155 167 177 178 191 196 203 209
210 211 212 213 214 216 226 228 241
242 244 250 251 252 256 260 266 277
287 288 296 299 300 302 305 307 308
310 311 313 314 318 321 322 327 328.

2 వ పాఠ్య మాత్రమే:—

34 86 105 117 120 129 145 162
170 175 183 185 208 215 219 221 231
234 253 179 190.

ఒక పాఠ్యస్థాయి అయి పరీక్ష పూర్తి చేసినవారు.

329 330 331 333 337 339 344 348
349 350 351 352 354 356 357 362 364
367 368 369 374 378 380 383 386
387 388 389 393 396 399 404 409 415
429 432 433 434 435 441

ఆర్య

2 వ తరగతి:—3264 3258 3268 3269 3271 3273
3274 3275 3276 3279 3284 3285 3286 3288 3294
3299 3304మొదటిపాఠ్య:—3265 3272 3277 3278 3280
3281 3283 3287 3290 3292 3293 3295 3300 3313
3314.

2 వ పాఠ్య:—3283 3291 3298 3309.

పూర్తిచేసినవారు:—3315 3316 3317 3318 3319
3320 3321 3325 3328.

అనంతపురం

2 వ తరగతి:—3331 3334 3338 3339 3344 3345
3346 3352 3359.

మొదటిపాఠ్య:—3329 3357

2 వ పాఠ్య:—3335 3340 3341 3347 3350 3353.

పూర్తిచేసినవారు:—3338 3337 3338 3391

చెంగన్నచేరి

1 వ తరగతి:—3414 3415 3316.

2 వ తరగతి:—3398 3400 3402 3405 3409 3410

3411 3412 3413 3417 3418 3419.

మొదటిపాఠ్య:—3401 3403 3404 3405 3423 3427
3431 3438

2 వ పాఠ్య:—3399 3423 3428 3429

పూర్తిచేసినవారు:—3436 3437 3439 3440 3441
3449.

చిరంపురం

2 తరగతి:—3458 3455 3463 3469 1475

1 వ పాఠ్యమాత్రమే:—3456 3461 3467.

2 వ పాఠ్యమాత్రమే:—3451 3452 3460 3462 3466
3476 3477.

పూర్తిచేసినవారు:—3479 3480 3484.

కాళికట్టు

2 వ తరగతి:—3486 3487 3489 3490 3491 3492

3495 3496 3510 3512 3513 3516 3518 3519 3526

3527 3528 3530 3534 3535 3537 3538.

1 వ పాఠ్యమాత్రమే:—3485 3488 3493 3501 3502

3515 3525 3531 3532 3535 3544.

2 వ పాఠ్యమాత్రమే:—3498 3500 3505 3508 3511
3539 3548.

పూర్తిచేసినవారు:—3549 3551 3553 3554 3558.

చెంగన్నచేరి

1 వ తరగతి:—3614.

2 వ తరగతి:—3563 3564 3569 3573 3578

3579 3581 3584 3586 3587 3588 3591 3592 3593

3598 3599 3600 3602 3603 3609 3610 3611 3618

1 వ పాఠ్యమాత్రమే:—3565 3566 3568 3571

3572 3574 3576 3580 3583 3589 3590 3594 3597

3605 3606 3607.

2 వ పాఠ్యమాత్రమే:—3561 3567 3585 3596

3604 3608 3612.

పూర్తిచేసినవారు:—3615 3616 3617 3619.

చిదంబరం

1 వ తరగతి:—3626 3649.

2 వ తరగతి:—3620 3624 3628 3630 3635

3637 3639 3640 3642 3645 3647 3648 3650 3652

3656 3657 3660 3662 3668 3667 3668

1 వ పాఠ్యమాత్రమే:—3632 3643 3644 3670.

2 వ పాఠ్యమాత్రమే:—3632 3625 3627 3634

3646 3651 3653 3664 3665.

పూర్తిచేసినవారు:—3673 3674 3676 3679 3681.

కాకినాడ

2 వ తరగతి:—3683 3684 3685 3686 3690 3691.

1 వ పాఠ్యమాత్రమే:—3687.

2 వ పాఠ్యమాత్రమే:—3688 3689.

పూర్తిచేసినవారు:—3695 3697 3698.

కోయంబూరు

2 వ తరగతి:—3690 3701 3702 3704 3707 3711

3712 3713 3722 3723 3725.

1 వ పాఠ్యమాత్రమే:—3719 3720.

2 వ పాఠ్యమాత్రమే:—3705 3706 3710 3714

3715 3716.

పూర్తిచేసినవారు:—3733 3737.

చెంగన్నచేరి

మొదటిపాఠ్యమాత్రమే:—669 670 671 673.

పూర్తిచేసినవారు:—683.

నర్సాపురం

1 వ తరగతి:—780 781 782 783.

2 వ తరగతి:—778 775 776 779 784.

మొదటి పాఠ్యమాత్రమే:—774 777 785 787.

2 వ పాఠ్యమాత్రమే:—783.

పూర్తిచేసినవారు:—791 792 793 794.

గుంటూరు

1 వ తరగతి:—800 812.

2 వ తరగతి:—798 804 806 808 809 819.

మొదటి పాఠ్యమాత్రమే:—799 810 814 815 818

820 824 831.

2 వ పాఠ్యమాత్రమే:—801 807.

పూర్తిచేసినవారు:—840 841 843.

హైద్రాబాదు

1 వ తరగతి:—869.

2 వ తరగతి:—852 854 855 856 858 859 863

మొదటి పాఠ్యమాత్రమే:—853 855.

2 వ పాఠ్యమాత్రమే:—866 868.

పూర్తిచేసినవారు:—886 891 894.

కోటాయము

1 వ తరగతి:—959 961.

2 వ తరగతి:—896 897 898 899 903 905 906

910 915 924 930 931 933 935 936 938 940 942

946 947 948 956 960 962 963 964 965 966

969 972.

మొదటి పాఠ్యమాత్రమే:—900 901 902 904 907

914 916 920 921 923 925 927 929 934 952 954.

955 957 968.

2 వ పాఠ్యమాత్రమే:—917 922 937 943 949

967 971.

పూర్తిచేసినవారు:—978 974 975 976 977 978

కంభంకోట

1 వ తరగతి:—1021 1035

2 వ తరగతి:—987 992 998 1 07 1011 1019

1023 1031 1038 1034 1048

మొదటి పాఠ్య మాత్రమే:—1005 1013 1014 1016

1 18 1036 1037 1039 1040 1043

2 వ పాఠ్య మాత్రమే:—990 994 997 998 1000

1008 1027 1047

పూర్తిచేసినవారు:—1052 1055 1057

మధుర

1 వ తరగతి:—1080 1117

2 వ తరగతి:—107 1073 1076 1078 1082

1083 1084 1088 1091 1093 1094 1100 1103 1105

1106 1107 1110 1113 1115 1116 1129

మొదటిపాఠ్య మాత్రమే:—1074 1085 1086 1098

1119

2 వ పాఠ్య మాత్రమే:—1079 1097 1092 1101

1104 1109 1114 1118 1125

పూర్తిచేసినవారు:—1131 1134 1135 1136 1138

1141 1145

మంగళూరు

1 వ తరగతి:—1155 1157 1184

2 వ తరగతి:—1148 1152 1154 1156 1158

1159 1161 1162 1163 1167 1172 1179 1186 1191

1192 1193 1195 1199 1201 1202 1203 12 4 1207

మొదటిపాఠ్య మాత్రమే:—1166 1176 1177 1181

1182 1183 1185 1189 1194 1196 1197 1200

2 వ పాఠ్యమాత్రమే:—1169 1170 1173 1174

1180 1187 1188 1212

పూర్తిచేసినవారు:—1218 1221

మన్నారగుడి

1 వ తరగతి:—

1230 1238 1243.

2 వ తరగతి:—

1225 1226 1228 1231 1233 1242

1245.

మొదటిపాఠ్యమాత్రమే:—

1227 1232 1234 1236 1239 1240

1241 1244 1246 1247.

2 వ పాఠ్యమాత్రమే:—

1237.

పూర్తిచేసినవారు:—

1255

మచిలీపట్నం

1 వ తరగతి:—

1259 1272 1283 1286.

2 వ తరగతి:—

1273 1284 1285.

మొదటిపాఠ్యమాత్రమే:—

1202 1281 1288 1290 1291 1299

1303.

2 వ పాఠ్యమాత్రమే:—

1264 1266 1267 1268 1277 1298.

పూర్తిచేసినవారు:—

1305 1306 1309 1310 1311 1312

1308.

నాగవోయిల

1 వ తరగతి:—

1324 1355 1372.

2 వ తరగతి:—

1337 1338 1340 1341 1348 1349

1351 1353 1359 1370 1371 1376.

మొదటిపాఠ్యమాత్రమే:—

1325 1330 1331 1334 1336 1339

1342 1343 1344 1347 1357 1360 1361

1366 1367 1369.

2 వ పాఠ్యమాత్రమే:—

1356 1362 1365 1368.

పూర్తిచేసినవారు:—

1382 1386 1387 1392 1394 1399.

సెల్లూరు
2 వ తరగతి:—
1415.
మొదటిపాఠ్యమాత్రము:—
1410 1413 1416.
2 వ పాఠ్యమాత్రము:—
1403 1405 1406 1407 1408 1411
1412 1420 1424.
పూర్తిచేసినవారు:—
1428 1429 1430 1432 1433 1434
1435 1439 1440.
పాలపూలు
1 వ తరగతి:—
1452 1453 1454 1456 1457 1458.
2 వ తరగతి:—
1442 1444 1445 1448 1449 1451
1460.
మొదటిపాఠ్యమాత్రము:—
1441 1455 1459 1461.
2 వ పాఠ్యమాత్రము:—
1443 1447 1450 1462.
పూర్తిచేసినవారు
1467 1469.
పర్లాపిడి
1 వ తరగతి:—
1473.
2 వ తరగతి:—
1478 1481 1487.
మొదటిపాఠ్యమాత్రము:—
1474 1479 1482 1483.
2 వ పాఠ్యమాత్రము:—
1477 1489.
పూర్తిచేసినవారు:—
1490 1491.
పురుక్కోట
1 వ తరగతి:—
1492 1496 1507.
2 వ తరగతి:—
1493 1495 1497 1498 1499 1500
1501 1502 1503 1504 1505 1506.
మొదటిపాఠ్యమాత్రము:—
1494.
పూర్తిచేసినవారు:—
1512.
రాజమండ్రి
1 వ తరగతి:—
1523 1554.
2 వ తరగతి:—
1519 1527 1532 1534 1536 1537
1543 1548 1550 1556 1562.
మొదటిపాఠ్యమాత్రము:—
1515 1520 1521 1531 1538 1547 1555
1556 1568 1572.
2 వ పాఠ్యమాత్రము:—
1517 1522 1524 1526 1528 1539 1542 1546
1549.
పూర్తిచేసినవారు:—
1578 1581 1582 1583 1585 1589 1590 1591
1593 1599 1601 1603 1606.
నేలము
1 వ తరగతి:—
1614.
2 వ తరగతి:—
1610 1611 1612 1613 1619 1620 1621.
మొదటిపాఠ్యమాత్రము:—
1603 1617 1618 1623.
2 వ పాఠ్యమాత్రము:—
1607 1615.
పూర్తిచేసినవారు
1628 1639 1631 1633 1634 1635.
తెలివేరి
1 వ తరగతి
1659
2 వ తరగతి
1635 1640 1647 1648 1650 1656
1657 1658.
మొదటిపాఠ్యమాత్రము
1637 1644 1645 1660.
2 వ పాఠ్యమాత్రము
1638 1639 1649 1652 1654.
పూర్తిచేసినవారు
1666 1669 1672.

తిన్నవెల్లి
1 వ తరగతి
1696 1698 1708 1710.
2 వ తరగతి
1674 1675 1676 1677 1678 1681
1682 1686 1695 1697 1700 1701 1705
1707 1709 1712 1713 1716 1719 1727.
మొదటిపాఠ్యమాత్రము
1679 1690 1691 1694 1699 1702 1704
1724 1727 1728
2 వ పాఠ్యమాత్రము
1703 1711 1717 1729
పూర్తిచేసినవారు
1735 1740 1741 1742 1743 1747
తిరువనాపల్లి
1 వ తరగతి
1768 1835 1838 1860 1873 1878 1898 1944
2 వ తరగతి
1762 1764 1766 1773 1775 1788 1790 1791
1795 1798 1803 1807 1809 1812 1813 1816 1817
1820 1822 1823 1825 1826 1828 1830 1832 1833
1839 1841 1844 1845 1855 1857 1859 1862 1868
1869 1870 1876 1879 1882 1885 1888 1889 1890
1891 1892 1893 1900 1901 1902 1903 1905 1907
1909 1914 1915 1916 1918 1921 1922 1925 1926
1920 1936 1942 1949 1950
మొదటిపాఠ్యమాత్రము:—1750 1753 1754 1760 1761
1767 1772 1780 1783 1785 1789 1794 1801 1818 1821
1847 1849 1853 1874 1887 1894 1895 1917 1920 1927
1932 1933 1937 1939 1946 1951 1960 1972 1973.
రెండవపాఠ్యమాత్రము:—1769 1771 1775 1784
1793 1819 1842 1848 1854 1856 1872 1880 1923 1928
1943 1945 1958.
పూర్తిచేసినవారు:—1961 1987 1992 1993 1996
1997 2000 2004 2005 2006 2011 2016 2020.
త్రిమూరు
1 వ తరగతి:—2022 2029 2030 2031 2038 2042
2044
2 వ తరగతి:—2023 2024 2025 2026 2028 2032
2033 2034 2035 2036 2039 2040 2041 2043 2045 2047
మొదటిపాఠ్యమాత్రము:—2027 2037 2046.
2 వ పాఠ్యమాత్రము:—2050
పూర్తిచేసినవారు:—2054 2057 2059
త్రివేంకట
1 వ తరగతి:—2063 2064 2078 2095 2103 2112
2 వ తరగతి:—2065 2066 2067 2075 2077 2079
2080 2081 2088 2089 2090 2092 2093
2101 2105 2106 2107 2108 2113 2114 2119 2120.
మొదటిపాఠ్యమాత్రము:—2069 2071 2086 2094
2096 2100 2104 2109 2116 2123 2123 2127 2128
2 వ పాఠ్యమాత్రము:—2070 2074 2082 2084 2091
2093 2094 2102 2110 2111 2115 2118 2133.
పూర్తిచేసినవారు:—2133 2140.
చెల్లూరు
1 వ తరగతి:—2155.
2 వ తరగతి:—2146 2148 2150 2153 2158 2162
2164 2166.
మొదటి పాఠ్యమాత్రము:—2151 2163.
2 వ పాఠ్య మాత్రము:—2156 2157 2165 2173.
పూర్తిచేసినవారు:—2178 2182 2183 2185 2191.
చి కా లు పట్నం
1 వ తరగతి:—2194 2198 2211.
2 వ తరగతి:—2210 2214 2223.
మొదటి పాఠ్యమాత్రము:—2207 2213.
2 వ పాఠ్యమాత్రము:—2204 2228.
పూర్తిచేసినవారు:—2229.
విజయనగరం
1 వ తరగతి:—2250 2267.
2 వ తరగతి:—2237 2241 2243 2252 2255 2259
2260 2270 2277.
మొదటి పాఠ్యమాత్రము:—2244 2249 2263 2264.
3 వ పాఠ్యమాత్రము:—2243.
పూర్తిచేసినవారు:—2264.

2-వ గ్రామం
మదరాసు
1-వ తరగతి:—2296 2311 2317 2346 2359.
2-వ తరగతి:—2288 2290 2291 2292 2279
2298 2302 2304 2307 2313 2314 2316 2319 2322
2323 2324 2327 2330 2331 2332 2333 2337 2338
2339 2342 2345 2348 2351 2350 2352 2353 2357
2358 2359.
మొదటిపాఠ్య మాత్రము:—2294 2295 2300 230
2308 2309 2321 2326 2327 2330 2331 2334
2335 2336 2337 2372 2377 2378 2379 2380 2381
2386 2387.
2-పార్థ మాత్రము:—2349 2312 2320 2328
2329 2343 2349 2355 2356 2358 2359.
పూర్తిచేసినవారు:—2405 2410 2411 2418 2420
2422.
అశ్వ
2-వ తరగతి:—2423.
మొదటిపాఠ్య మాత్రము:—2429.
పూర్తిచేసినవారు:—2430 2432 2433 2434.
అనంతపురం
2-వ తరగతి:—2442.
మొదటిపాఠ్య మాత్రము:—2443 2445 2447 2449.
2-వ పాఠ్యమాత్రము:—2449.
బెంగళూరు
2-వ తరగతి:—2452 2459.
మొదటిపాఠ్య మాత్రము:—2450 2451 2453 2454
2456.
పూర్తిచేసినవారు:—2462.
బరంపురం
2-వ పాఠ్య మాత్రము:—2463.
కాళికట్ట
1-వ తరగతి:—2478 2479 2475.
మొదటిపాఠ్య మాత్రము:—2476.
2 వ పాఠ్య:—2479.
పూర్తిచేసినవారు:—2480.
కాకినాడ
2 వ తరగతి:—2491 2492 2493 2494 2496.
2 వ పాఠ్య మాత్రము:—2490.
పూర్తిచేసినవారు:—2501.
కోయంబూరు
పూర్తిచేసినవారు:—2503.
ఎన్నాకులం
2 వ తరగతి:—2506 2507 2508 2509.
2 వ పాఠ్య మాత్రము:—2501.
గుంటూరు
పూర్తిచేసినవారు:—2519.
కొట్టాయం
2 వ తరగతి:—2528 2524 2525.
మొదటి పాఠ్య మాత్రము:—2521 2522 2527.
పూర్తిచేసినవారు:—2528 2535.
వంధికోణం
పూర్తిచేసినవారు:—2536.
మధుర
1 వ తరగతి:—2536.
2 తరగతి:—2540 2543 2548 2555 2559 2562
2563 2567 2570 2573 2574 2577 2593 2598 2600
2603 2609 2611 2614
మొదటి పాఠ్య మాత్రము:—2587 2541 2543 2544
2547 2550 2552 2553 2557 2566 2567 2575 2578
2579 2581 2584 2588 2593 2595.
2 వ పాఠ్య మాత్రము:—2588 2565 2576 2589
2597 2603 2605 2610 2612.
పూర్తిచేసినవారు:—2600.
మంగళూరు
మొదటి పాఠ్య మాత్రము:—2624 2625 2627.
2 వ పాఠ్య మాత్రము:—2623 2628.
పూర్తిచేసినవారు:—2632 2633 2635.
బందరు
మొదటిపాఠ్య మాత్రము:—2638 2639.

పాఠశాలలు

1 వ తరగతి:—2664 2671.

2 వ తరగతి:—2661 2668 2667 2672

మొదటిపాఠ్య మాత్రము:—2659 2660 2665 2666
2668 2669 2670 2673.

పూర్తిజేసినవారు:—2675 2677 2679 2680.

పుదుచ్చోట

2 వ తరగతి: 2682.

మొదటిపాఠ్య మాత్రము: 2681.

రాజమండ్రి

మొదటిపాఠ్య: 2684.

పూర్తిజేసినవారు:—2685. 2686.

తిన్నవెల్లి

2వ తరగతి:—2691.

పూర్తిజేసినవారు: 2694.

తిరువనాపల్లి.

మొదటిపాఠ్య:—2695, 2699.

పూర్తిజేసినవారు:—2700, 2701.

త్రిమూరు.

పూర్తిజేసినవారు:—2702.

ప్రకేంద్రము

2వ తరగతి:—2707. 2708. 2709. 2710. 2714.

1715 2716 2718 2719 2720 2721 2723 2724

2వ పాఠ్యమాత్రము:—2706 2712 2717 2722.

పూర్తిజేసినవారు:—2731 2732 2734 2738 2739

విశాఖపట్నం

2వ తరగతి:—2754.

1వ పాఠ్య:—2745 2661 2764.

2వ పాఠ్య:—2752 276.

పూర్తిజేసినవారు:—2767 2768.

విజయనగరము

2వ తరగతి:—2773 2774.

1వ పాఠ్య:—2769 2770.

2వ పాఠ్య:—2779.

3 వ గ్రూపు

మదరాసు

1 వ తరగతి

2822 2850 3001 3014.

2 వ తరగతి

2792 2796 2797 2802 2803 2807 2808
2811 2816 2819 2820 2821 2823 2824 2825
2827 2828 2829 2830 2833 2842 2844 2845
2846 2848 2849 2853 2861 2869 2870 2871 2876
2885 2886 2887 2894 2895 2899 2903 2904 2906
2909 2910 2915 2925 2926 2927 2934 2938 2941
2942 2943 2946 2947 2948 2949 2952 2955 2956
2960 2963 2966 2968 2973 2974 2976 2977 2980
2982 2984 2986 2988 2990 2991 2992 2993 2995
2996 2998 3000 3002 3006 3007 3008 3009 3010
3011 3012 3016 3017 3018 3019 3020 3021 3022
3024 3025 3026 3027 3030 3033 3037 3038 3039
3044 3045 3046 3048 3051 3052 3053 3055 3057
3058 3059 3060 3062 3064 3065 3066 3068 3069
3073 3074 3078 3074 3076 3079 3080 3085 3087
3089 3090 3105 3114 3138.

మొదటిపాఠ్యమాత్రము

2789 2793 2794 2795 2804 2810 2817 2832
2838 2839 2841 2854 2859 2866 2868 2878 2881
2888 2896 2907 2916 2922 2924 2929 2932 2935
2937 2940 2975 2978 2985 2999 3013 3028 3029
3031 3040 3042 3053 3067 3071 3081 3086 3091
3099 3103 3104 3110 3118 3124 3126 3127 3131
3142 3143.

2 వ పాఠ్యమాత్రము:—

2800 2801 2805 2840 2851 2864 2884 2890
2901 2902 2908 2920 2951 2962 2964 2969 2970
2972 2979 2981 2987 3003 3004 3034 3035 3041
3047 3049 3050 3054 3056 3072 3077 3082 3083
3034 3088 3093 3101 3130 3140 3141 3146

పూర్తిజేసినవారు:—

3147 3150 3151 3153 3155 3156 3159 3160
3164 3165 3166 3168 3169 3170 3171 3172 3174

3175 3177 3179 3180 3181 3183 3184 3185 3186
3189 3191 3192 3196 3199 3200 3201 3202 3205
3207 3208 3213 3216 3217 3218 3221 3223 3225
3226 3227 3229 3230 3234 3236 3238 3239 3242
324 3249 3250 3252 3255 3256 3257 3260 3261
3262

ఆల్వే

2-వ తరగతి:—445

మొదటిపాఠ్యమాత్రము:—446 447

పూర్తిజేసినవారు:—450

అనంతపురం

1-వ తరగతి:—467

2-వ తరగతి:—456 471 474 475 477 479 481

మొదటిపాఠ్యమాత్రము:—462 469 470

రెండవపాఠ్యమాత్రము:—461 473 480 483

పూర్తిజేసినవారు:—492 495 498 499 507 509

దెంగళూరు

2 వ తరగతి:—510

మొదటిపాఠ్యమాత్రము:—511 512 513

2 వ పాఠ్యమాత్రము:—514 516

పూర్తిజేసినవారు:—518 523

చరంపురం

2 వ తరగతి:—533 538 545 546 548 557

మొదటిపాఠ్యమాత్రము:—527 528 529 532 534
543 553

రెండవపాఠ్యమాత్రము:—530 542 551

కాకినాడ

మొదటితరగతి:—556 599 601

రెండవతరగతి:—567 568 576 577 580 581
586 590 592 594 595 596 602 605 606 607
608 610 612 614 616 622 627 628 629 635.

మొదటిపాఠ్యమాత్రము:—570 575 587 589 591
631 633 638 643 644 645.

2 వ పాఠ్యమాత్రము:—565 589 571 578 584
597 598 600 617 619 620 623 626 630 632.

పూర్తిజేసినవారు:—653 654 656 658 660

665.

చిదంబరం

2 వ తరగతి:—685.

మొదటిపాఠ్యమాత్రము:—686, 687.

పూర్తిజేసినవారు:—690 693 694.

కాకినాడ

1 వ తరగతి:—703 707 710 713 716.

2 వ తరగతి:—697 699 706 711 714 717.

మొదటిపాఠ్యమాత్రము:—702 715 719.

2 వ పాఠ్యమాత్రము:—698 718.

పూర్తిజేసినవారు:—725.

కోయంబూరు

1 వ తరగతి:—741 753.

2 వ తరగతి:—731 733 735 738 739 740
742 747 749 750 752 755.

మొదటిపాఠ్యమాత్రము:—730 737 744 745 748
759.

2 వ పాఠ్యమాత్రము:—736 743 751.

పూర్తిజేసినవారు:—765 766 767 769 770.

ఎర్నాకులం

2 వ తరగతి:—3742 3744 3746 3748 3749
3751 3752 3754 3755 3756 3757 3758 3759 3761.

1 వ పాఠ్యమాత్రము:—3741 3743 3747 3764.

2 వ పాఠ్య:—3745 3760.

పూర్తిజేసినవారు:—3767 3770.

నంద్యాల

2 వ తరగతి:—3774 3775 3780 3781 3782 3788
3785 3790 3792 3803 3805 3807 3809 3812 3817
3818.

1 వ పాఠ్యమాత్రము:—3786 3787 3798 3804 3815
3819 3822.

2 వ పాఠ్యమాత్రము:—3776 3777 3781 3798
3797 3800 3806 3808.

పూర్తిజేసినవారు:—3823 3826 3839 3842 3843
3844.

హైదరాబాదు

1 వ తరగతి:—3878.

2 వ తరగతి:—3850 3851 3855 3856 3860 3863
3865 3871 3874 3876 3877 3885.

1 వ పాఠ్యమాత్రము:—3854 3859 3866 3867 3875.
2 వ పాఠ్యమాత్రము:—3869 3873 3879 3881 3882
3884 3891 3893 3908.

పూర్తిజేసినవారు:—3908 3909 3922 3923 3926

కొట్టాయము

2 వ తరగతి:—3929 3931 3932 3933 3936 3939
3941 3942 3943 3944 3945 3946 3947 3949 3954
3955 3957 3962 3966 3967 3971 3972 3974 3975
3976 3977 3979.

1 వ పాఠ్యమాత్రము:—3930 3948 3950 3951 3952
3953 3960 3961 3964 3965 3968 3970 3973 3978
3980.

2 వ పాఠ్యమాత్రము:—3953 3981.

కుంభకోణం

2 వ తరగతి:—3997 3998 4000 4001 4002 4004
4005 4007 4009 4010 4011 4013 4014 4015 4016
4020 4023 4025 4026 4031 4038 4040 4041

1 వ పాఠ్య మాత్రము:—4037 4045

2 వ పాఠ్య మాత్రము:—3992 3994 3995 4000
4008 4019 4022 4024

పూర్తిజేసినవారు:—4049 4050 4052 4056 4061

4062 4063 4065 4068 4070 4072 4073 4074 4075

మమర

2 వ తరగతి:—4079 4080 4081 4083 4088
4091 4093 4095 4100 4101 4103 4105 4111 4113
4124 4127 4132 4140 4149

1 వ పాఠ్యమాత్రము:—4082 4094 4099 4106
4114 4115 4118 4125 4128 4133 4142 4143 4146
4147 4152 4153 4162 4166

2 వ పాఠ్య మాత్రము:—4078 4084 4085 4086
4087 4107 4109 4110 4112 4122 4123 4129 4130
4131 4134 4136 4148 4154 4156 4170

పూర్తిజేసినవారు:—4171 4173 4174 4176 4179
4187 4188 4191 4196

మంగళూరు

1 వ తరగతి:—4255 4257

2 వ తరగతి:—4205 4206 4207 4210 4215
4218 4220 4221 4222 4223 4224 4226 4230 4232
4236 4238 4239 4240 4241 4243 4247 4251 4253
4254 4256 4258 4259 4260

1 వ పాఠ్యమాత్రము:—4201 4203 4203 4217
4219 4225 4233 4235 4245 4246 4248 4250 4264

2 వ పాఠ్య మాత్రము:—4214 4227 4242 4252
4261 4263

పూర్తిజేసినవారు:—4275 4279 4280 4281 4282
4283 4284

మన్నార్లపేట

2 వ తరగతి:—4285 4286 4287 4288 4289
4290 4291 4292 4293 4294 4295 4297 4299

1 వ పాఠ్యమాత్రము:—4296 4301 4304

2 వ పాఠ్య మాత్రము:—4298 4305

పూర్తిజేసినవారు:—4313 4316 4318

మచిలీపట్నం

2 తరగతి:—4322 4325 4326 4341 4342 4345
4349 4356 4357 4358 4363 4365 4366 4368 4369

1 వ పాఠ్యమాత్రము:—4323 4327 4328 4329
4332 4333 4334 4335 4336 4350 4361 4364 4367
4370

2 పాఠ్య మాత్రము:—4319 4346 4376

పూర్తిజేసినవారు:—4386 4389 4390 4391 4392
4393 4394 4396 4397 4401 4402 4403

నాగార్జునము

2 వ తరగతి:—4406 4407 4409 4411 4415
4420 4421 4422 4424 4428 4429 4430 4434 4447
4448 4449 4450 4451 4452 4453 4470 4473 4477

1 వ పాఠ్యమాత్రము:—4412 4414 4416 4423
4439 4440 4443 4453 4455 4459 4460 4464 4471
4472 4474

2 వ పాఠ్యమాత్రము:—4423 4425 4426 4437
4446 4480 4481

పూర్తిజేసినవారు:—4484 4485 4486 4488 4489
4491 4501 4502 4503 4505

రక్తాక్షి నందరం వైశాఖ మాస శుక్ర ౧౩, శనివారము

గ్రంథపరిచయము

సాహితీ:—సంపు ౪. రుథిరోద్ధారసంచికలు ౩, ౪, ౫, ౬. కొంతయాలస్యముగ నైన నాల్గవసంపుటము సంపూర్ణిగా వెలువడుటకు సంతసిల్లుచున్నాము.

ఇందలి శ్రీ విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారి 'పరిపూర్ణి,' శ్రీ వాసుదేవరావుగారి 'హృదయపరీక్ష,' శ్రీ వింజమూరి పార్థ సారథిగారి 'అక్షరాభ్యాసము' మొదలయిన సరసకథాసన్నివేశముగల కథలును, శతావధాని శ్రీ శివరామశాస్త్రి, శ్రీవేదల సత్యనారాయణశాస్త్రి మొదలగువారల రసవత్పండితావ్యములును గలవు. శ్రీ చిరువోలు శేషగిరిరావుగారి 'సూర్యహా' ఆంధ్రాధిపత్యము చక్కగా నున్నది. ఈ సమితిసభ్యులు కేవలము నాంగ్ల భాషాకావ్యముల భాషములనేకాక మన సారస్వత మందలి భాషములను లక్షణములను సైతము తమరచనములయందు బొందుపఱచుటకు సంతయు సమంజసమని తోచెడిని.

శారద:—రెండవసంపుటము సంపుటము ౧. సంచిక ౨. రక్తాక్షి చైత్రమాససంచిక.

ఇందు శ్రీ అడివి బాపిరాజుగారు, చిలుమూరి నారాయణరావుగారు, దర్శా యశ్వేంద్ర సోమయాజులుగారు, నారాయణదాసుగారు, అధికార్ణ నూర్యనారాయణ రావుగారు, ప. లక్ష్మీనరసింహేశ్వరశర్మగారు, నాశము కృష్ణారావుగారు మొదలగువారల సరసగద్యపద్యవ్యాసములు గలవు. బాపట్ల శ్రీ శంకరవిద్యాలయచరిత్రము శ్రీ. ప. ప. శ్రీ బ్రహ్మానంద తీర్థస్వామివారియొక్కయు, పిత్తాత్రేయ మంజరముయొక్కయు, విద్యాలయ పుస్తకభాండాగారముయొక్కయు చిత్రము లతోగలదు. త్రివర్ణ చిత్రములయందు, విశ్వరూప ప్రవర్ణము ముచ్చటగానున్నది. సయ్యదు అహమ్మద్ అలీషా ఖాదోవలీయోగి చిత్రము, కొన్ని అజంతాచిత్రములును గలవు. వీలనోకాని అచ్చుతెప్పలుమాత్రము లెక్కకు మిక్కిలి యొప్పున్నవి.

కన్నడనుడి:—సంపుటము ౧, సంచిక ౧. సచిత్ర కల్లాటక మాసపత్రిక. సంపాదకులు బి. సుబ్రహ్మణ్యము, ఆంధ్రాబాయి.

రక్తాక్షిసంపుట సైత్రపక్షపాద్యమి (ఉగాది) నాడు క్రొత్తగా వెలువడినది. ఈ పత్రికాధిపతులు కల్లాటక భాషాభివృద్ధికికై దీనిని బ్రారంభించిరి. ఇందు సాహిత్యము, కళలు, వృత్తులు, మొదలయినవానినిగురించి పండితులచే వ్రాయబడిన చక్కనివ్యాసములు ప్రకటింపబడుచుండును. ఈసంచిక యందు అజంతా గుహాంతర్గతచాలయములను గురించి శ్రీ బెల్లా విరామకృష్ణగారు బి. ఏ. వ్రాసినవ్యాసము, మైసూరుమహారాజుగారు గడచిన మార్చి 12 తేదీ ప్రజాప్రతినిధిసభాప్రారంభోత్సవ సందర్భమున కావించిన గంభీరోపన్యాసమును, బంకించంద్ర మహాశయ న్యాయవిమర్శ, పాఠూరు వాసుదేవ ఉపాధ్యాయులుగారి హిందూదేశచరిత్ర మొదలయిన వివిధభిషయములు గలవు.

అజంతా గుహలయందలి చిత్రములపటములు కొన్ని గలవు. ముద్రణము, బైండు సుందరముగానున్నది. ఈ పత్రికాధిపతిగారి ప్రయత్నము ప్రశంసనీయము. వైశము యొక్కయు, కల్లాటక మహాశయలయొక్కయు అనుగ్రహమునకు బ్రోత్సాహమునకు వీరు పాత్రులగుదురు గాక.

చందా-సంవత్సరమునకు
ప్రధానపోషకులకు రు ౨౦-౦-౦
పోషకులకు ౧౦-౦-౦
చందాదారులకు ౪-౦-౦

సారస్వత సర్వస్వము:—సంపుటము ౧. సంచిక ౨. శ్రీ జంద్యాల వేంకటేశ్వరవులు, మల్లాది నూర్యనారాయణ శాస్త్రిగారు, కాంభట్ల బ్రహ్మయ్యశాస్త్రిగారు, రావుసాహెబు గిడుగు వెంకటరామమూర్తి పంతులుగారు మున్నగువారల గద్యపద్యవిమర్శనవ్యాసము లిందు గలవు.

నారసింహపురాణము-ఉత్తరభాగము

హరిభట్టారకుడు రచించిన యీనారసింహ పురాణోత్తరభాగమును, జిత్రకవి పెద్దనార్యుని లక్షణ సారసంగ్రహమును బరిమత్తునకు మైసూరులో లభించినవి. ఈనారసింహపురాణ మైవాశ్వాసములది. దీని పూర్వభాగ మెక్కడనున్నదో యనుకొనుచుండ నింజే "నారసింహపురాణ పారస్త్యభాగంబు చెదలువాడెట్లయమొదలుచేసె" నని కనబడినది. చెదలువాడ యెట్లయ్యె యెట్లానెగ్గడ. అతని నృసింహపురాణము ప్రసిద్ధ మేకదా. ఇందులో బెక్కుతావుల ముఖ్యముగా బంపమాశ్వాసమునక జాల సంతయపదములు గలవు. దీనిని బరిమత్తుత్రికలో బ్రకటించు చున్నారము. పంచమాశ్వాసాంతమున మందేహాచరిత్రములో గొన్ని పద్యములలో జరణములతేవుకొన్ని పద్యములేలేవు, ఆయాతావుల గొన్ని బంటులు వ్రాయబడిచిపెట్టబడినవి. పరిమత్తునకు దొరకిన ప్రతిచివర.

"క. ధరకుభ కీలకసంవత్సరమున శ్రావణమాసందుక దగఁ జిత్రకవీ, శ్వేతబుచ్చ యార్యులమ్ముడు, వరమతి నరసింహకుధయు వ్రాసితివేమ౯."

కీలకనామసంవత్సర శ్రావణ ౨ వఱకు శ్రీమత్పాదరీ నృసింహప్రసాదుడ డగు చిత్రకవి బుచ్చయార్యుల తీమ్ముడు రామాచార్యులు వ్రాసిన నారసింహపురాణము శుభమును" అని యున్నది. చిత్రకవి వారిమాతృకలు పుత్రికలు నిజ్జి లోపములతో నుండునేమా యని శంక వొడుచుచున్నది. ఏమైనట్లయితే తరముండిన మేలుగదా. ఎవ్వరియొద్దగొని చిత్రకవి వారిలో నీపురాణము ప్రతులున్నవో దయచేసి యొక్కసారి పంపించిన మాప్రతితో సరిమానుకొని ముద్రితప్రతితో గూడ వారి పుస్తకమువారికి బంపుకొందుము. రాకపోకలు వ్యయము మేమే భరింతుము.

క్రొత్తపల్లి నూర్యరావు.

ఆం. సా. పరిషత్తు-చెన్న పురము. 8.5.24.

ఆంధ్రశబ్దచింతామణి వ్యాఖ్యానము

కర్త:—పారనంది రామశాస్త్రిలుగారు

ఆంధ్రవాఙ్మయమునందలితథమకవి గు న్నయ్యభట్టాచార్యుల రచించిన ఆంధ్రవాఙ్మయమున కిది చక్కని తెలుగు వ్యాఖ్యానము. అది ప్రాచీన భారతీయులను విమర్శించి శబ్దభట్ట నూర్తిమలకు సంస్కృతాంధ్రములయందు ఆంధ్రభాష ట్యును నుదాహరించుచు వ్రాయబడిన అపూర్వముగా వ్యు. ఆంధ్రశబ్ద చింతామణి కన్నా కర్తృయ కావన వాచకములన్నియు సప్రమాణముగా ఖండింపబడివి. భాషాసేవకు లెల్లఁ ముఖ్యముగా చూడదగిన విశేషము లెన్నియో గలవు:—

కల 0-12-0. పోస్టేజీ కేటం.

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము-చెన్నపురి

సమస్య తానుబంధము

[శివల సుబ్బారావుగారు]

ఆంధ్రపత్రికయొక్క సారస్వతానుబంధమునందు 'ప్రాజ్ఞ గమందు శంభుడు సుభద్రను బొందగ బుట్టె గాంధీయుడ' అనుసమస్య నింపబడియున్నది. ఈసమస్య మహాత్మునియందు భక్తిప్రకటించుటకై రచింపబడినట్లు కనబడుచున్నది. సమస్య పద్ధతి సంస్కృతకవిత్వాసంపదనుండి తెనుగైత నలంకరించి యున్నది. సమస్యలు అపశబ్దాభాసములు (అపశబ్దములవలె గమపడునవి)అపాఠాభాసములు, అనన్వయాభాసములు లోనగు విషయముగా నున్నవి. సమస్యాకావ్యని యాశయ మెట్లొక కవి సమస్యను సమసింపజేయవలసినవాడ డగుచున్నాడు. ఈమార్గము కాలక్రమమున మాళివాయిసట్లు పొడగట్టుచున్నది. భావవైచిత్ర్యమును బ్రదర్శించుసమస్యలు చదువరుల నానందపఱచును. అనన్వయాభాసాదుల రూపించునవి కైతపసందుల బ్రోది పఱచుట కలదు. దుష్కరప్రాసయంతయు లగునవి చెప్పలకొంపుగ నుండవు. ఊహించుటకు సుసాధ్యములుగ నుండవు. చూడుడు! 'కం. పుంశ్చల్లీ భోగించువాడు పుణ్యుడు జగతిలో' 'కం. అష్టలిప్తబ్రహ్మచారి కార్డుబొమ్మ' ఇటువంటివి.

బొంబాయి ఆంధ్రపత్రికలో బ్రకటింపబడగా, నామిత్రులు కవులైన శ్రీయుత డి. యక. శర్మగారు సమంజసముగా బూరించిరి. కాని దుష్కరప్రాసతోడి సమస్యను సరిపెట్టుటలో ఏనిఘంటువులయందో డాగియున్న పదములను గాల్గించుకొనుట కవికి గృహియంచున్నది. అందువలన భావప్రకటనముగూర్చినపరిశ్రమము కొంతవఱచుచుండును.

మహాత్ముడు, లోకోత్తరపురుషుడు, దీనపితరుడు, ఆమహావ్యక్తిని స్తుతించుటకో. పూజించుటకో - 'ప్రాజ్ఞ గమందు శంభుడు సుభద్రను బొందగ బుట్టె గాంధీయుడ'. (పాతాంతరము గంధీయుడ) అనుసమస్య పత్రికాముఖమున బలికింపబడియున్నది. గాంధీయుడ అనుపాదాంతగణము చూపఱకులకు విందుగొలుపుచున్నందున. బద్ధార్థభీజము మహాత్ముని సుగుణసంపత్తియందు లీనమైయున్నవని గ్రహించుట కవకాశము గలుగుచున్నది. అయినను, వేటొక పద్యములో 'బుట్టె గంధీయుడ' అని యుండుటచే, సురంగిణికాగనుపోగా, కంధీయుడ అని రూపమేర్పడుచున్నది. అపుడుమాత్రము నాయూహ యందరానిపండ్లకట్టుగావలసినవచ్చును. కంధీ సముద్రపరమైన యర్థమును జతనపరచుచున్నది. కాని యీసమస్యను పూరించినవారల మనోభావము గుర్తించినచో మహాత్ముని స్తోత్రగానమునందు ద్రోహాపక్రియ జెంచవలసియున్నట్లు రూపించుచున్నది. శ్రీయుతులు అప్పారావు, వీరరావుగార్లు ప్రాచీనమన్యుల పుస్తకములో నున్నట్లు, 'చెలువుగ రానులక్ష్మణులు సీతకు దమ్ములు శంభు డన్నయెడ' అనుసమస్య పూరింపబడిన విధానమున, ప్రాజ్ఞ గమస్యను బూరించియున్నారు. శ్రీయుత గురువయ్యగారు రెండుపద్యములు చెప్పిరి. మొదటిదానిభావము సుబోధకముగా లేదు. రెండవపద్యము ప్రశ్నపద్ధతిచే నడచి యున్నది. సరళమార్గ నిర్మాతయగుమహాత్ముని దుష్కరప్రాస సమస్యతో గీర్తిగానము చేయుటకన్న సుకరప్రాస యుక్తముగా స్తుతించిన సమంజసముగా నుండవచ్చును. తెలుగుభాష లలితదశ నొందుచున్న యీకాలమును విద్వాంసులు గౌరవించురుగాక! (తెక్కెలి)

రక్తాక్షి

[సోమంచి సూర్యనారాయణ శర్మగారు]

లోక మెల్లడెడఁ జేను విలోకనముల
గనెడు పరమేశ్వరాదేశ మనుసరించి
సృష్టికర్మసారమును జిత్తెరించి
హింసపథము లనని మాయంప నెంచి
భరతరాజున జూడఁచు పంచమునకు
శాంతిమతమును జూట్టు ప్రశాంతమూర్తి
ఆకృతిని గన్న తాగ మాహా! యనంగ
మృత్యుదేవతనే ధిక్కరించి మించి
విశ్వమోహముడై గాంధీ వెలయ నేడు
ఆంధ్రవ్రత! రక్తాక్షి వైతి వేల?
మహాపాదయుల్లలు గూడి మహానాగ
క్రైస్తవుల మనువా రేనుక్రి సనంగ
చాధులగునా రవతరించె బాధుల దనంగ
వైష్ణవులు జేరి క్రీస్తుజ్ఞబ్రహ్మ వనంగ
భరతములు లెల్ల మమ్మేలు ప్రభు వనంగ
తోడరి లోకం బెల్లడె శాంతిమాత యనంగ.

నన్ని మతముల నన్నిరూపముల దోచి
అన్ని మతముల దానై నయట్లు దోచి
అన్ని మతముల దత్తమొక్కటిగఁ జూపి
సర్వమతసమ్మోహముగ నంచరించు
పరమయోగీశ్వరుడు లోక బాంధవుండు
పశుబలాహంకృతిని వేగఁ బాటుదోలి
ఆత్మబలనుహిమనుఁ జూపి యడమకొఱకు
ప్రేమతత్త్వ మెల్లడెల విన్నించుకొఱకు
మృత్యుదేవతనే ధిక్కరించి మించి
విశ్వమోహముడై గాంధీ వెలయ నేడు
ఆంధ్రవ్రత! రక్తాక్షి వైతి వేల?

భరతవీరులు, దన్యాగ్ర మనుసరించి
ఉన్నయా-యధములనెల్ల నూడ్చి వైచి
ధర్మకవచము దొడిగి శాత్రవుల నేడు
ప్రేమతోడనె నెలువంగ చెడలుచుండ
ఉన్నవారైన శాంతిమై నొప్పును రని
తమదుప్రాణములను యాయఁ దరలుచుండ
ప్రూరపశుబల మది మెల్లఁ జారుచుండ
ప్రేమగాన మెల్లడెల విన్నించుచుండ
ఆంధ్రవ్రత! రక్తాక్షి వైతి వేల?

రాతిగుండియ లగడు కిరాతకులును
ఇండ్ల బంధించి యుంచినయెల్ల కోళ్ల
కుక్కలను, మేకలను, పాడికొట్టెలట్టి
సాధుశీవులు దమవలె నవాజమైన
స్వేచ్ఛఁ జరియింప వనముల విడిచిపెట్టు
క్రూరమృగహింసనంబును గూడ గట్టి
శాశ్వతజ్వల్రాహును జవప్రచుండ
ప్రేమనాద మెల్లడెల విన్నించుచుండ
ఆంధ్రవ్రత! రక్తాక్షి వయితి వేల?

స్త్రీలు, పురుషులు, నృదులు బాలురవఁ
నందులును వేలు మించి యమందగతిని
లీలగా నెంచి యాయకాలేలు వెండి
స్వమతస్వయశోవసాధమై బయలుదేరి
యాత్మశక్తిఁ బ్రసరించి యలరుచుండ
నిర్మలయశంబు దాటిచి నెగడుచుండ
భరతమాత యాశీస్సుల బడయుచుండ
ఆంధ్రవ్రత! రక్తాక్షి వైతి వేల?

నంద్యపానదురాచార మాపివైచి
అంటరానితనం బది మంటగల్గి
చెలగి స్వాతంత్ర్యపదవి వాంఛించుచుండ
ఆంధ్రవ్రత! రక్తాక్షి వైతి వేల?
కూటికిని గుడ్డుకును లేక గోలునును
అనవరతమును బనవుదినాత్ములైన
యన్నదమ్ములయారట మడగఁ గొంత
నీమయంత్రాల కొక్క సలాము పెట్టి
ముట్ట మాబట్ట లేకనని యెట్లుఁ జెట్టి
ఖరరునిర్యామనకు సంఘములఁజెట్టి
చేతిపను లంతటను వృద్ధిఁ జెలగఁ జేసి
యాంధ్రవీరులు యత్నము ల్గులుపుచుండ
ఆంధ్రవ్రత! రక్తాక్షి వైతి వేల?

అంత నేయకు మమ్ము మన్నింపు మమ్ము!
మంచిమార్గంబునకు మరలించు మమ్ము!
మృత్యుదేవతనే ధిక్కరించి మించి
విశ్వమోహముడై గాంధీ వెలయుచుంట
నెఱిగి రుడుకును గల్పింప నెంచకమ్ము!
కొల్పి ముదమును మర్యాద నిల్పుకొమ్ము!
కాలమా! యమహాత్ముని గాదుకొమ్ము!

అగ్ని దరికొనె

నాహృదయంబునందు

[బండారు తమ్మ శర్మగారు]

(రవీంద్రుని గీతము)

స్వామి భవదీయగా నచక్ష జ్వాలచేత
దరికొనుచుఁ జాలభూన భోం తరమునందు
క్రమ్మి నామది పరిమితి గావకుండుఁ
బావు నందినవారిని త్నయము నొందు
నట్టివారిని గాల్పుచు నాకనంబు
నందుఁ దనదుహ స్తంబు లల్లప్పుచుండి
యద్ది నాట్య మొనర్చుచు నాడుచుండు
సాంప్రతమనంబు మీఁదుగా శాంతితార
కాగణంబులు దానిని గాంచుచుండుఁ
బానమస్తరి రీతిని వాయువన్న
ప్రక్కలను దాని మీఁదికి రథసముండు
వచ్చుచుండును జేవ! యా వన్నకోణ
పద్మమును బోలి రాత్రిక ర్మముఁ దనదు
దశమలను వ్యాప్తి చేయుచుఁ దగుచుండు.
నాకిడకుఁ బేర్చె జనుదెంచి నాప్ర దేవ!

(రవీంద్రుని గీతము)

గాలివాన యొందు కడు నా కస్మికముగఁ?
గలిగి యంతట వ్యాపించి కలఁచుచుండ
భవదశిత మేఘమాలి కా భ్రమణమునను
మామ కాభంబు నింపుచు మరల నీవు
నాకడకుఁ బేర్చె జనుదెంచి నావు జేవ!
రవి యడంగ ను దారకాప్రతతి మాన
బాలు యెట్టినిచాలువెక వానవలనఁ
గలుగురాగమంచులోపల గలిసిపోయె
వర్షచారి మీఁదుగ వచ్చె వాయువము
వరుసలేకుండ వచ్చు నీ వానజడులు
భీకరరాంగుకుల బోలి ప్రాకటముగ
మించు ధ్వంతగానంబును మేఘకొలిపి
ధ్వనుల చలనంబుతోడ నా మనము గలచి
వీక్షణ గోచరించెన విజయండుఁ
దంతులను మీటుచును బాల దారు జేవ!

అమహాత్మునియొనరిపాద మిరి
యింతవఱ కెన్నడును జరియింపలేదు
శాంతి కింతయు భంగంబు సల్పలేదు
పక్షులు పెట్టుబాధల కేమి వెఱుపలేదు
కర్మచార్మంబు నెన్నడును దప్పలేదు
అట్టి మాయెడ నేడు రవ్వంతయేని
గమన జూపుట మాని నిష్కారణముగ
నాంధ్రవ్రత! రక్తాక్షి వైతి వేల?
కొందఁ బుండులు కడుపుకమ్మరితీత
బిరుదుల దగల్చుకొనగోరు వెట్టిచేత
అంతమే కానబడని దురాశచేత
ధనముఁ దెంచఁ బుట్టినగట్టితలపుచేత
గోష్ఠి మించిది లభియింపకుంటుచేత
తుంటురులు పని నెఱవేర్చుచుంటుచేత
ఆయుధములు గలవను గర్వముచేత
నిచ్చుచ్చిననుచ్చున పెచ్చు రేగి
సన్నుతితులనె వీడింప సాగువారు
తపసిజనులనె వడివడిఁ దాచువారు
దిక్కులేనట్టివారినే నొక్కవారు
అక్కఱుదీరుదన్నున మొక్కవారు
తీరినంతనె చెలరేగి తిట్టువారు
కొండదారులలోఁ గాచి కొట్టువారు
నైనవారును దిరుగ నున్నారు నేడొ
రేపా సత్వధమునకు—వారిని సయితము
కరుణఁ జూడఁ గదమ్ము రక్తాక్షి హాని
యింత నేయకు మమ్ము మన్నింపు మమ్ము!
మంచిమార్గంబునకు మరలించు మమ్ము!
మృత్యుదేవతనే ధిక్కరించి మించి
విశ్వమోహముడై గాంధీ వెలయుచుంట
నెఱిగి రుడుకును గల్పింప నెంచకమ్ము!
కొల్పి ముదమును మర్యాద నిల్పుకొమ్ము!
కాలమా! యమహాత్ముని గాదుకొమ్ము!

అ బ లా బ ల ము

[రాయప్రోలు సత్యనారాయణమూర్తిగారు]

మగనిముఖసీమ నటియించుమగన యొకతె
పతియుగోపిధినిహరించు పడతి యొకతె
విభునియర్థాంగము భరించు వెలది యొకతె
యెన్న నిల నబలాబలంచే బలంబు. 1

పతిని జవదాటకుంటకై సుగునిఁ జంపి
కంటఁ దడి మాని తన్మాంసఖండ మంత
సంయమింద్రుని కిందగా సలిపె నొకతె
యెన్న నిల నబలాబలంచే బలంబు. 2

ఘనుని జడదాం మనసారఁ గొంగిలించి
యతనివలె నుండఁసుతుఁ గోరి యతనికతన
భరితలల ముద్ధరించిన భామ యొకతె
యెన్న నిలనబలాబలంచే బలంబు. 3

నిజమృషాస్వయంవరమును వినగఁ జేసి
తను నడచి డించి గూఢవర్తన మొనర్చు
విభుని దనముంగతుకు ను రప్పించె నొకతె
యెన్న నబలాబలంచే బలంబు. 4

ధీర సత్యంబు రక్షించు ప్రతముఁ బూని
బానిసగ నమ్ముడై ముద్దుపట్టెఁ గోలు
పోయి విభు జగన్నుతుఁ జేసె బొలితి యొకతె
యెన్న నిల నబలాబలంచే బలంబు. 5

అటవి గనుమూసె చనిపోయి నట్టినాథు
యముడు గొనిపోవ రా వాని ననుసరించి
యతనికృపఁ జెంది బ్రతకించె బతిని నొకతె
యెన్న నిల నబలాబలంచే బలంబు. 6

మహితధిల్లికుఁ జేపట్టి మహితమహిమ
విభుఁడు నామమాత్రునిరీతి వెలయుచుండ,
రాజ్యచక్రంబుఁ ద్రిప్పెను రామ యొకతె,
యెన్న నిల నబలాబలంచే బలంబు. 7

హిను జనుదేశక్రోహ మేగింపి,
వానితోడుతి దురమాడఁ బతినిఁ బంపె
“జయమొ స్వర్గమొ కొను” మంచు సకయ యొకతె
యెన్న నిల నబలాబలంచే బలంబు. 8

ఘనబుద్ధియు సభిర ననుజగా భజించి
యతనికమ్మని తెలవారి యవని కంపి
యచట హింసామతిము నల్పె నతన యొకతె
యెన్న నిల నబలాబలంచే బలంబు. 9

వరపత్రవ్రతాధర్మంబు గదిలకున్న
సోగసువగలఁ గలలవెంపు సోపుఁ జూపి,
గేస్తు దేవేంద్రుఁ జెయిగాఁ గీరివాడి
యెన్న నిల నబలాబలంచే బలంబు. 10

చెనటులకుఁ గంటకంబులై చెలఁగుచుండి
వరపత్రవ్రతాతిలకంబు లరయ సరయ
యోగ్యులకుఁ గల్పలతికలై యుష్మయందు
రెన్న నిల నబలాబలంచే బలంబు. 11

క్షుమకుఁ గార్యపితృను సాహసంబునకున్,
జిత్రశుద్ధికి, యుక్తికి, బాత్తునకును,
నాత్యగౌరవబుదికి నతిమ మిన్న
యెన్న నిల నబలాబలంచే బలంబు. 12

కొకమందున్న ధనమట్లు కోమలాగి
యింట నాటపాటల సదా యోసగుచున్నఁ
జిత్రితరకార్యజాలంబుఁ జేను నేప్పు,
నెన్న నిల నబలాబలంచే బలంబు. 13

దైవనిర్మిత మగుకొన్నిధర్మములను
బాటిసేయులఁ బురుషులబాధ గోరి
యెన్న వారలఁ బొలింతు రుదిన లొకట
నెన్న నిల నబలాబలంచే బలంబు. 14

దంభరహితమహాత్మ్యగ దానఘనత,
భవ్యగుణభూజ్యసంతానభాగ్యమహిమ,
నధికకరుణాసోలసి తాత్పర్యకలన,
నెన్న నిల నబలాబలంచే బలంబు. 15

ఒకట, వ్యక్తియైనను గాని యూయగాని,
సంఘమైనను గాని దేశంబుగాని
యుచ్చదేశఁ జెంద నుదిత చేయూతఁ గోరు
నెన్న నిల నబలాబలంచే బలంబు. 16

పగడము

ఉమర్ ఆలీషాగారు

సముద్రగర్భమునఁ జిన్నచిన్న పగడపు పురుగులుండును. ఇవి నీళ్లయందు యధేచ్ఛగా సంచరించగలవు. వాని కనేకకోణములవలె చుట్టును కలెక్కలుండును. అవి నిరంతరము సంచలన మొనరుచుండును. కొందఱ తీకోణములను జరణములని నిరూపించుచున్నారు.

ఈ జలచరములశరీరము సూక్ష్మముగను సున్నితముగను నుండును. ద్రాక్షగుచ్చమువలెఁ దలుచు నివి యొకచోఁ గలిసి వసించుచుండును. వీనికోణములు వేణువేణుగా నున్నను సమీకరణమువలన నొకటే మాంసపుకండవలె దృఢచర మగుచుండును.

ఇవి నిర్వాహకముగా నున్నప్పుడు తమతమ కలుగులలోనికిఁ బోయి విశ్రాంతినిఁ దీసికొనుచుండును.

ఇవి నానావిధములైన యాహారములను స్వీకరించుచు భక్షించుచుండును. ఈ యాహారము వాని సమీపవర్తి యగు నీళ్లనుండియే లభ్యమగుచుండును. కావునఁ జేఁవలలె దూరదేశమునకు సంచరించుటకుఁ బోవక తలుచుచున్నచోటనే స్థావరములై యుండును.

అచ్చటనే తమతొక్క లల్లార్చును నీళ్లను శోధించి యందలి భోజ్యపదార్థములను తమకుఁ గావలసినంత సమృద్ధిగా సంపాదించి తినుచుండును. ఆ తినినవన్నియుఁ జక్కగా జీర్ణమై మాంసము పెరిగి బిడ్డములై యొప్పారుచుండును.

మఱియు నివి తినుపదార్థ మొకవిధమైన మలము (మన్ను)వలెను మాంసమువలెను నగుచున్నది. ఇది నీళ్లలోఁ గలియక ప్రత్యేక ముండిపోవును. ఇవి రెండును కలిసి మిక్కిలి కఠినముగను నునుపుగను రాయివలె నగుచున్నది. దీనినే పగడమని పేర్కొనుచున్నారు.

ఇది తొలుత మాంసమువలె నుండి క్రమముగా గట్టిపడి పగడమగుచుండును. దాని నంటి మెత్తనిమాంస ముండును అది యాను కాలక్రమమున గట్టిపడి పగడముకాగలదు. కాని యీ లోతున ఆ పగడపుపురు గేకారముననైన మరణించెనేని గట్టిపడని మాంసపుకండ ప్రల్లిపోవును. అందుండి రాయివలె పగడము పైకి వచ్చినేయును. తిరిగి యొకవిధమైన రేత మచ్చట చేరి సూక్ష్మచరణానుభవులన్నియు సమీపించి యొకటిగాఁ జేరిపోవును. అట్టియొక వానిపై కొన్నిచుక్క లేర్పడును. అవియే పగడపుపురుగు లుండు నికేతనములు.

ఈనీతిగా నీపగడములు కంచు కరగిపోసిన పర్వతపంక్తివలె బ్రహ్మాండముగా పెరిగియున్నవి. ఇవి యనేకవిధములై యుండును. ఒక్కొక్కచోట మహావృక్షములవలె కొమ్ములు పలవలు చిలువలు గలిగి మిక్కిలి రమణీయముగా నుండును. కొన్ని యెడల పెద్దపెద్ద పానాంజ్ఞాప్రాయములై యొకదానిపై నొకటి దొంతరదొంతరలుగాఁ జేర్చిపెట్టినట్లు లెంతయు సొగసుగా నేర్పడియుండును. మఱికొన్నియెడల వివిధములైన పోలికలుగా పెరిగి రూపించుచున్నవి.

కొన్నివికారాకారములుగాఁ జూచుటకు దుర్నిరీక్ష్యములై చీభర్త్యమును గొలుపుచుండును. ఈతీయనే యనేకప్రదేశములయందుఁ బెద్దపెద్ద రాతికొలలవలె సముద్రజలముయొక్క పైమట్టునకు వచ్చి నిలిచిపోవును. కాని నీళ్లపైభాగమున నతిక్రమించి పైకి పెరుగనేరవు. ఏల యనిన

ఈపగడపుపురుగులు నీళ్లకుపైనుండి గాలిసోకినతోడనే నిమిషమైన జీవంపక వెంటనే చనిపోవును. కావున నివి నీళ్లమట్టునకు మించిపోకుండ తమనివాసములను నిర్మించుచుండును. అంతకొకపీసమైన పైకి నిర్మించఁజాలవు. కాని ఆ పగడపు అంతురములు కొన్ని నీళ్ల ఉపరిభాగమును మించి కొంతవఱకు పైకి స్వభావముగాఁ దెరుగుటయును గలను.

అట్టియొక సముద్రాంతర్భాగమునందలి యిసుక మన్ను నురుగు మన్నుగు వివిధసమస్తముదాయము చిక్కగాని ఆయ పారపారావార మధ్యరంగమున నొక స్థలరూపకమైన తిప్పగా నేర్పడి క్రమముగా పెరిగి పెద్దదై దీవివలె నగుచున్నది. ఆ వెనుక దానిపై నానావిధఖనిజములు చేరి వృక్షములు లతలు, గడ్డి మొదలయినవి పెరిగి రమణీయముగ నొకమహావనమువలెఁ దోచుచుండును.

ఈపగడపుపురుగులు విశేషమున లోతునీళ్లలో నుండనేరవు. ఏమనిన వాని వ్యాయామాది నిర్వాహకార్థములకు మలముప్రయత్నమునకుఁ గొంత వెలుతురును ఆవశ్యకము. అవి నీళ్లలో 120 అడుగులకన్న లోతునచోట నివసినపుడు.

కొన్ని పగడపుపర్వతపంక్తి యీకొలతకన్న నధికముగ లోతున నున్నట్లగుపడుచున్నవి కాని యవి నిర్మించఁబోవునరికచ్చటి నీటిలోతు తక్కువగ నుండవచ్చును.

మఱియు నీపగడపుపురుగులు తొలుత 20, 30 అడుగుల లోతుననీరమునఁ దమసౌధములను నిర్మించుటకుఁ బ్రారంభించును. క్రమముగా నవి పెద్దపెద్దగోడలవలె నీటిమట్టును వఱకు వచ్చి నిలిచిపోవును. తలుచు ద్వీపములనుట్లు నీవిద్యుమి భిత్తిలై యగపడుచున్నవి. ఇవి దుర్గములకుఁ బెట్టుప్రాకారములవలె నుండును. ఈగోడలకును దీవుల భూభాగమునకును మధ్యఁ గొంత యొడ ముండును.

వీని పెద్దపెద్దగోడలు ఆస్ట్రేలియాదేశపు నైర్వతిమాలను నున్నవి. అం దొకగోడ 12 వందలమైళ్లసాదు గున్నది. ఇది యొకచోట సన్నముగను మఱియొకచోట పెడల్పుగను నున్నది. ఆపెడల్పు దాదాపు సైలునకు మించియున్నది. సన్నమొకభాగం గుండును.

అది దీవియొక్క భూభాగమునకు 30 మొదలు 60 మైళ్ల వఱకు నెడముండును. ఈ యంతరమున మిగుల నిర్మలమైన జలముతో సొంపుసంపాదించుచు నవరత్నఖచితమైన దివ్యకాసారమువలె నొప్పారుచుండును. ఇది మామవారల కీశ్వరస్వప్తివైస్థితికమునం దాశ్చర్య ముదయించును. ఈ పగడపుగోడకు సముద్రజలతరంగములు నిరంతరము తాకి కొండపాడవున లేచి మేఘగర్జారావ మునయింపఁజేయుచున్నవి.

అమెరికా ఐరోపాదేశములకు దక్షిణముగానున్న ఉతిటీ, సానాటి, అను పెద్దద్వీపములనుట్లు గొప్పపగడపుగోడ యొకటి విరాజిల్లుచున్నది. ఈగోడకును ద్వీపపు టొడ్డునకును మధ్య 3 మైళ్లయొడ మున్నది. ఆలోపల స్వచ్ఛమైననీళ్లు నిండియున్నవి.

ఇచ్చట పగడపుదీవులు విశేషముగా వ్యాపించియున్నవి. ఇవి సముద్రోపరిభాగమును నతిక్రమించి చూపట్టుచున్నవి. అవి వివిధములైన రంగులతోఁ ఆద్వీపములనుట్లు పెట్టనిగోడలవలె పరివేష్టించియున్నవి.

అందు కొన్ని యెలుపు, కొన్ని పసుపు, కొన్ని యాకు పచ్చనివి, కొన్ని బూడిదరంగువి, కొన్ని ఊదారంగువి, కొన్ని తెల్లనివి, కొన్ని నల్లనివి ఇట్లు నానావర్ణ విశ్రితమై యాపగడపుగోడ నిర్మలస్పటిక సన్నిభమైన యా జలాంతర్భాగమున విరాజిల్లుచు నేత్రపర్వముఁ జేయుచుండును.

ఈ పగడపుగోడల పరంపరలు వలయులుగా నీటిమట్టును వెలువడి పైకిలేచి కొన్నియడుగులమొదలు ఒక మైలు వఱకు ఎత్తున పెరిగియున్నవి. అందుపై తాటిచెట్లు వేనవేలు పెరిగియున్నవి. అవి రెండుమొదలు 9 మైళ్ల దూరమువఱకు నగపడుచుండును.

పసిఫిక్కుద్వీపములయం దీదీవు లత్యధికతరముగా నున్నవి. పసిఫిక్కుసముద్రమధ్యభాగమునందుఁ గల “సానాటి” అను దీవుల తూర్పుతీర్పున నీ పగడపుగోడలు ఎనుబది వేణువేణుగా నలయాకారములై యున్నవి. దానిమధ్య భారాశేయొక్క దక్షిణమునందును రేఖయొక్క సమీపమునందును 160 దీవులున్నవి. మఱియు పసిఫిక్కు మహాసముద్రమునం దొకపగడపుగోడయొక్క సొడవు నాలుగువేల అయిదువందలమైళ్లు. ఇది “షేయ” నుండి జపానువఱకు వ్యాపించియున్నది. ఇది కేకల విద్రుమపరికల్పితమహాభిభిత్తి. ఇది సముద్రగర్భమునుండి 12 వందల యడుగులకన్న నధికముగ నెత్తు గలదైయున్నది.

ఇట్టివే హిందూమహాసముద్రమునందును చీనా నుహా సముద్రమునందును గలవు. అన్నిటికన్న సహ్యాద్రిమధ్యమైనది యెఱ్ఱనిరంగును తక్కువను నునుపును నీరంధ్రమును ముట్లు మున్నగు నవి లేనిదియు వై యున్నది.

మఱియు భవముగను సున్నితముగను నునుపును గలవి గూడ ఉత్తమజాతిలోనివియే.

నల్లనివి నికృష్టములు అనుభవకరములని భిషగ్వరుల సిద్ధాంతము.

దీనిగుఱయులు

పగడము బలము తేజస్సు ఓజస్సు విశేషబుద్ధియు జీర్ణకోశమునకు బలము నిచ్చును. ఇది లేనతో నేవించిన పక్షవాతము పక్షపాతము కంపమును బోగొట్టును. నల్లబున్నగు నుండెను శుద్ధపలుచను. మూత్రమును గావించును. రక్తవిశేషనములకల్గును. మార్మను పోగొట్టును. దృష్టిని అధికముచేయును. గర్భిణీశ్రీలిది యొడలియుం దాభరణముగా ధరించిన గర్భస్థశిశువున కాకోగ్యము ఆయువును నధికముచేయును. పిల్లలకు మెడలోఁ గట్టిన నిద్రలోఁ బలవరించుట త్రుణ్ణి పడుట పండ్లు యిటుల పీడ విశాచములు మొదలయినవి యన్నియు తొలగెను. నోద్రుహించిన నలుగఁదెసి పట్టించవలెను. లేదా పన్నీటితోఁ జేర్చి రాయవలెను.

దుర్గుణములు

మూత్రకోశమునకును మెడకునకును నిది కొంత చెడుగు చేయును. దీనివిరుగుడు సీమసోము కలరాగోసు.

బుద్ధ స్మృతి

[అయ్యగారి భగవాన్సాధరావుగారు]

- 1. శ్రీకరందేవట్టి క్రీస్తుపూర్వపుకాలమున నాజనత తాబ్బమునను గల్గెనపుడు చెలంగు బ్రాహ్మణమతంబున మార్పుభరతఖండమునందుఁ బ్రబలగతిని శుద్ధోదనుని కుష్ఠి నందరింపగఁ బుత్రుఁడై దేవదేవతఁ డవతరించి
- 2. కందర్పనిభృమైన కామంబు గల్గి నిత్యంబు తా దైవతత్వంబు గలిగి
- 3. జనుల పీడించుబుట్టులఁ జరచు మృతిని చుదిని దలపోసి రాజ్యనంపదల బాసి మునిజనములభాతి కాననములందు జీవముఁ జేసి జ్ఞానంబుజెంది యంత.
- 4. పురపురంబులయందు బుద్ధిబోధనఁ జేసి తనయాజ్ఞలను దా నుదాహరించి యవనిపాలన సహాయముచేతఁ దెచ్చి దేశంబుల బాధనలతంబు నిన్ని యజ్ఞానులకు కల్ప విజ్ఞాన ముపదేశ మొనరించి భూస్థలి నొప్పుఁ జేసి త్మత్రవిజ్ఞానద్రాది సకలజాతులవారి షీతిదేవతలఁగూడఁ జేరఁదీసి
- 5. తపసిజనజీవములై దైవతంబు లనుచు శివ్యతేతి భిక్షులభాతిఁ జెలంగఁజేసి బ్రహ్మచర్యంబు బాటింప వలయు ననుచు శ్రమణులకు బుద్ధి బోధించె కాక్యోతపసి.
- 6. వేదాధికారముక విష్ణుంబు గావించి జాతిభేదంబుల సుహృదించి సర్వభూతములందు సహజత్వముక బాపి భూతదయయె మూల పుణ్యమనుచు కరుణంబునగల్గు సంతతుల మాన్పి ధరఁ హింసయె ముఖ్యధర్మ మనుచు సర్వంబునకు పూర్వజన్మమన్మత నుకృతమై దైవతమని బోధనముఁ జేసి.
- 7. యనుభవమున గాని కర్మకలియంప దనుచు త్రికరణంబులఁ జేయు నట్టిపుణ్య పాపకర్మంబులు శుభాశుభఫలముల నొసంగు నంచు బోధించె నా కాక్యోతపసి.
- 8. సర్వ మనిత్యంబు కాశ్యపినిర్వాణ మును బొంద యత్నింపు డనుచు జెప్పి కాంతి దానము కై క్తి జ్ఞానము నీర్పిత రస భూతదయయు మార్గంబులంచు ధర్మకాన్త్రంబు నాధాంబు గా గల్గి నాస్తికమతరీతి నడచువానిఁ బ్రాహ్మణమతసంస్కరణఫలితంబునై పుణ్యదాయకమైన బుద్ధమతముఁ
- 9. వాస్తవంబునుపుణ్య జీవనముఁజేయుఁ ధరణిజనుల కెల్లకు బోధనముఁజేసి నాటి మతకారకుల గర్వ నప్తిఁ జేసి జగతి నజ్ఞానమును దోలె కాక్యోతపసి.
- 10. సత్కర్మకరణంబు సాధించు ముక్తిని దుష్కర్మతులకు ముక్తి దొరకదనుచు నుహి సదాచారసంపన్నులను జితేంద్రి యులై వెంతులత్వీసంయుతు లటంచుకే
- 11. మదమత్సరంబుల మారి యహింసను భూతదయను గల్గు పురుషవరులై నిర్వాణపదవికై నినుమితులై గా బల్గి పూరుషాళికి బుద్ధి బోధఁ జేసి.
- 12. ధర్మమార్గానుచరణులై తమపురాణ కర్మఫలితములను బొంది నిర్మలాత్మ సమితభూతదయాపరు లైనవరులై భూగరు మోక్ష మని జెప్పె బుద్ధమాత్మి.

తత్త్వజ్ఞానమును గూర్చి

“అరర్ ఎ. పెక్కొనెల్” అను నాంగ్ల పండితుడు
వ్రాసిన యభిప్రాయములు

[ప్రభుల పేంకటసుబ్బయ్యగారు]

మన వీరేంద్రుడేశ్వరుని తత్వజ్ఞానము యొక్క మూలములు కడపటి ఋషిమండలములందును, ఆధర్వణ్యమేదిమందును గనుగొనఁడుమన్నవి. ఇవి జగన్మూలమునైనను దేనిచే నా జగత్తు సృష్టింపఁబడి రక్షింపఁబడుచున్నదో యా నిత్యనీజమునైనను గలవిచారముల (విమర్శ) తో సంబంధింపఁబడియున్నవి. చుట్టి యను సృష్టికర్త సర్వశక్తియులైనవయిన పరిత్యాగమహిమచే నెల్లవస్తువుల నెల్లు సృష్టియనో యీవిషయమును నర్థించుచున్న విపరీతవిశ్వాత్మత్వ తీర్థలు యజుశ్వేదమునందును గలవు. (ప్రాచీనోపనిషదభిప్రాయము లీ వేదాభిప్రాయములతో నిడివడుగా సంబంధింపఁబడి యున్నవి. అందులన వాస్తవముగా నివి వేదాభిప్రాయములకు విశేషముగాఁ దుల్యములైయున్నవి. ఈ తత్వజ్ఞానము ముఖ్యముగా “విశ్వమేదైవ”మనెడిదిగాను “స్థూల ప్రపంచము కల్గి”యని వాదించునదిగాను నున్నది. దీనితోఁ బాటు నాస్తికవాదసంబంధవయినదయి శాస్త్రులక్ష్యము లేక స్వానుభవమార్తమున నెదునునట్టిదయై విచారించెడు శిష్యబృందము బయలుదేరెను. ఇది క్రీ. పూ. యాఱవశతాబ్దమున గొప్ప యశాశ్రీయుములయిన వాల్మీకి నమత పద్ధతులరెంటిని స్థాపింప సిద్ధపడెను.

ఉపనిషత్ తత్వజ్ఞానము సంకులమున నీతియందున్నది. కాని దీనియొక్కయు, విమర్శించెడు (విచారించెడు) తత్త్వైన శిష్యబృందముయొక్కయు విమర్శలు క్రీస్తుశకముయొక్క ప్రధమశతాబ్దమునుండి మెల్ల గ్రహమానుగతములయి చిన్నగ్రంథములలో బడతీరిక దేబడినవి.

దర్శనములు:— అన్నియు గల సీ నవదర్శనములు (తొమ్మిది పద్ధతులు) గా విభజింపబడవచ్చును. వానిలోఁ గొన్ని యధమును క్రీ. పూ. ఆఱవశతాబ్దారంభము ననే బయలుదేరి యుండినవలయును. శాస్త్రీయమైనవి యని పరిగణింపఁబడిన వద్దర్శనములలో (ఆయాపద్ధతులు) నాలుగుకంటెఁ దక్కువఁజేయఁబడినవి యాదిని నాస్తికవాద సంబంధమయిన విగ్రహమునొందినవి. మఱియు నొక్కటిమాత్ర మంతట నట్లుగానే నిలిచియున్నది. మన హిందూదేశములోని శాస్త్రసాధనమున మనవియములుమాత్రము బ్రాహ్మణ పురోహిత్యమున నొప్పుటయు వేదసంబంధమునను సద్ధాంతములను సమ్యక్తంపఁపడుటయో, లేదా యశేషీరియమైన దేవుఁడున్నాడను నమ్మకము నొప్పుకుండుటయో, లేదా వేదముల యహేతుత్వము నామకార్థమని యొప్పుటయో గలిగెనని మనము పర్యాలోచన చేసి నపుడే యానాసనముయొక్క యపూర్వత యవ్యక్తమగును. శాశ్వదులకంటెతో బ్రాహ్మణమరిమనందు విక్లిలి న్యేచ్ఛాలోచన వ్యాపించియుండెను. అందువలన నెక్కుడు సాహసముగల తత్త్వజ్ఞానసంబంధమయిన యలోచనలు జనసామాన్యములకు సామాన్యముగా నేకకాలముననే యుత్తరదేశములం దెన్నడును దుర్బలము చేయఁబడకుండ నున్నట్టిస్థితికి వచ్చెను. శాస్త్రీయపద్ధతులలో విక్లిలి యావశ్యకమయినవి యద్వైతవేదాంతమును నాస్తికవాద సంబంధమయిన సాంఖ్యమునై యున్నవి. అద్వైతవేదాంతము ఉపనిషత్తుల సిద్ధాంతములను సాగించుచు నుండుట చేతనే వేదకాలావసానమువిరమించ బ్రబలమయిన బ్రాహ్మణమత తత్త్వజ్ఞానము నవి గలిగియున్నది. అనీష్వరసాంఖ్యము ప్రపంచకచక్రములలో మొదిటిసారి సంపూర్ణమైనను చేత స్వాస్థ్యతంత్రమునుగూర్చి స్థిరముగఁ జెప్పి తెలుసు చేరునహాయముననే తన కెవనిమయుమగు (ప్రశ్నలను) బరిష్కరింపఁ బ్రయత్నించెను.

సాధ్యమైన మరలును విరుద్ధముల పదములు చెందును సాంఖ్యము నాధారముచేసికొని యున్నది. ఇవి వేదము ప్రమాణముకాదును బ్రాహ్మణ్యములపద్ధతయను గర్భయను నాటంక పరచినది. చార్వాకముని యనాత్మవాదముయక తత్వజ్ఞాన మింక నింకంకలై విరుద్ధములమైయుండును. ఇది హిందజ (అడుగు) వైచి ప్రతిఫలము (కర్మ) నాధారముచేసికొనిన పునర్జన్మము విశ్వసించిన కాస్త్రీయమతిమును, పునర్జన్మము విముక్తిని (మోక్షము) విశ్వసించిన యశాస్త్రీయమతిమును గల తర్కిన హిందూవిచారక శిష్యులందుముల్కటికి సామాన్యమయిన సిద్ధాంతజీజములను సముతము నిరాకరించెను.

శుభరత్నసిద్ధాంతము.

ప్రతివ్యక్తియొక్క యురణము నకుఁ జెప్పుట స్వర్గములందుఁ గాని నరకములందుఁగాని, మానవజంతు శరీరములందుఁగాని యుద్భిజ్జములందుఁగాని నూతనభవన పరంపరలఁ జేందునఁ యు అచ్యుట్ట నావ్యక్తికి (బూర్వజన్మలో నొనర్చినకర్మ ననుసరించి పుణ్యసౌఖములు (సంభావనాదండినలు) గలుగననియు సద్ధాలము క్రీ. పూ. ఆరవశతాబ్దములో నృగముగా స్థాపింపఁ జడయె, దానిని శేషి బదుఁడు నిస్సంశయముగా దీనిని తన మిత్రపద్ధతిలోనికిఁ జెర్చుకొనియెను. మఱియు నాసద్ధాల తమ ప్రాచీనకాలము మొదలు నేటిదనుక మన హిందూజనల విశ్వాసము ను బాలించుచునేయున్నది. ప్రాయశః అనాత్మికవాదు లచేఁ దక్కి లక్షలైన హిందూదేశములోని ప్రతితీర్థస్థాన శివ భృందముచేతినో లేక యొకానొక మతశాఖాచేతనో తిత్తిజ్ఞానము గా నెన్నడు నుపపాదించఁబడిన యీ పరిత్రాసద్ధాలము 250 సంవత్సరములు స్వతిస్సిద్ధముగా గౌరవింపఁబడి యుండవలయు ననుదానికంటె సంస్కరణీయమయినదగతి వలెఁగిడు మానవ మానసికచరిత్రము లో లేదు. ఈసద్ధాలము నంగీకరించుచుచేతినే సర్వమును మేలుకొరకై యుద్దేశింపఁబడిన దను నేవవిషయక వాదము కాశ్వితి స్వర్గస్థాస్మి జీవనమునకై నిరీక్షించునదయై ప్రతిమరణమునకు దాఁచుచున్న యనంత జన్మదుఃఖి పరంపరలయొక్క దీనచర్యనము నకు మార్పబడియె. ప్రపరల్లిన యుపనిషత్తుల విచారము (విమర్శలకు) లకు మాఱుట శరీరపథ ప్రాప్యగములోఁ గరుణానలబదియొన్నది.

ఈమార్పును గలగించిన ప్రతిపక్షమునకు గార
 ణము నిరూపింప మూల పేద? మృతినొందినవాని యాత్మజల
 మునో యుద్ధిజ్జులనో బొందునని చెప్ప కడపటిపుస్తకము
 లోని రెండుపంక్తులకుఁ బైన దానిజూడల బుద్ధివంతులెపు
 అంతః జాలమారమునఁ జేరుచున్న సిద్ధాంత మొక దిద్దటి కడపటి
 నేమకవులయొక్క భిష్టమయిన కల్పనాశేత్రులవలన వృద్ధినిం
 దింపఁబడియొండవలయుననుట నవ్యుదగినదై కనపట్టదు. నవీ
 నముగాఁ గాపురము నేర్పరచుకొనిన యార్యు లీపద్ధతిని హిం
 దూదేశములోని యాదిమనివాసులయొద్ద నుండి గ్రహించుటకు
 ప్రేరేపింపఁబడిన ఔక్కుఁపసంభవముతోఁ గాన్పించును. కేని
 లము నాగరికతలేని జనులలో మరణానంతరమున నాత్మ తరు
 స్కంధములను జంతుశరీరములను బొందుననెడు విశ్వాస మధిక
 ముగ వ్యాప్తినొందెను. ఇవిధంబున మన హిందూదేశపుసంధా
 తలు సత్పురుషుల యాత్మలు ఫల్యాత్మములఁ బ్రవేశించునని ఈ
 ప్రస్తుతిచిననులందు సయతము చెప్పుచున్నారు; కాని యిట్టిజుల
 ముల లోపలేపునర్జనభావము మానవునర్జనమును జంతపుల
 యందును తరువులయందును సంభవిల్లునను నవ్యక్తమును మిం
 చుదు. కాఁబట్టి యార్యులయిన హిందువు లాదిమవాసులయొద్ద
 నుండియే యా యశ్చిప్రాయమును సంగ్రహించినవత్తమున వారి
 దానినుండియే ప్రతీకార నీతిని త్రవ్వవలెను నన్నీ న్యముగా సం
 బంధింపఁబడిన యుఖంధిత భవశృంఖల (పునర్జన్మసాధారణము)
 వాదమును శ్రేయపడి పరమ్యుండించుచున్నారని ప్రతిష్ఠాపకము
 క యర్హులయ్యున్నారు. హైందవాశ్చిప్రాయముపై నది వడ
 సిన ధీరావలంబనమే యాజీవిత్ములో సుకృతము చేయకపోవు
 టవలెననే విశేషముగ నెల్లప్పు డాభివందించుచున్న లేముడి
 గుఱించియో, లేక సుకృతమువలన ననుభవింపఁబడుచున్న కలి,
 మిని గుఱించియో యాపునర్జన్మసాధారణమొసంగిన సంప్రతికర
 మును సమాధానముకుఁ దగియున్నది. వాస్తవముగా మన హైం
 దవపునర్జన్మ సాధారణము పశ్చిమభుంధవాసులకు విపరీతముగ గన
 బడినను నది ప్రపంచకములోని మానవశక్తి విషయకపాలనము
 యొక్క యావశ్యకతఁ బృథివీమనపుడే ప్రతిమనుజుని యన
 న్నీయకర్మకు శిష్టిగా నొనరించు ఘననీతివిషయక తత్త్వము
 నుపదేశించు ద్వైరావృత్త సుకృతమును (ఆసాధారణము) గలగి
 యున్నది. వీలయిన నీజన్మములో నొవర్తయడిన దుష్కృతము
 ప్రాయశ్చిత్తముతోఁ బరహరింపవలెనుటచేత భావిజన్మలో
 సుకృతము లభింపఁబడును. పూర్వభవములో సన్నివకర్మ కను
 గుణమయిన ఫలము ననుభవింపకుండ మనుజుఁడు తప్పించిని
 పొపుటలేదు. ఎట్లనిన మహాభరతవచనమున గోసహస్రంబున
 మాడె తనతల్లిం గుర్తించువిధంబున పూర్వభవకృత కర్మకర్త
 ననుసరించును.

సంసారచక్రమునకు నారంభములేనట్లు పరిగణింపబడుచున్నది. ఎట్లంటేని ప్రస్తుతజీవితములోని ప్రతిసంగతియు గతజీవితము దొనర్చబడిన కర్మమొక్క ఫలమై యుండుటచేత నాకర్మయే ప్రతిభావిజన్యము సరిపోనలయును. వెనుకటిసాపక్ష్యాదులనే సాధారణముగా నవృష్టమందురు. కాని కేవలము కర్మయే వ్యక్తియొక్క నడవడినిమాత్రమే కాకుండ బ్రతిపస్తువు

యొక్క మూల (హాని) వృద్ధులనుగూడ నియంపించునని విశ్వసింపచున్నార్య. ఏలయన చెనుకటిజన్మలో జరిగినదంతయుఁ బ్రతిప్రాణిని దగుల్గానవలయును; కాఁజ్జి కర్మ ప్రతిఫలనియమమున వాప్రాణియొక్క భావికృష్టుఁ దగియుండవలయును. మఱియొక విధముగాఁ బ్రకృత్యానుష్ఠానములు (కార్యములు) ప్రాణుల దుష్కర్మములకు ఫలితములుగాఁ గాని లేక సృష్ట్యములకు ఫలితములుగాఁగాని యున్నవి. ఇవినిగంబున గర్భయొక్క కైన్ద్రుల నే స్వతంత్రులై ననియమమునకు (కాననముకు) నవకాశములేదు, ఈగర్భయే ప్రతివస్తువును విధిగాఁ బాఠించును. ఆండులల్ల దేవుఁ డుండెనని యొప్పెడు పద్ధతులు (దర్శనములు) సయితము లోకమును నడిపించు వ్యాపారమును (ప్రాణులను బ్రవర్తింపఁజేయు వ్యాపారమును ఖండితిమైన ప్రతిఫలనియమప్రకార మాదేవునికి మాత్రమే నిర్ణయింపఁగలవు. అతఁడే ప్రతిఫల నిబంధనముఁ దలపఁబొందు గొప్పప్రమాణముపైన దర్శనప్రయోగముచే నియమితమయిన జగత్సృజయములను పునఃసృష్టియు సంసారసిద్ధాంత భాగముగా నేర్పడును.

త్రిత్వజ్ఞాన దివ్యసము లన్నిటికీ సాధారణము పునర్భవ సిద్ధాంతము భంగి ప్రాచీనమయినది హేతుసిద్ధాంతమే గదా! ఇది పునర్భవమానంతే మొందింపఁ జేయును. కర్మ కోరిక (కామము) వల్లనే చేయఁబడును. అది తనపాలుగా నవిద్యనాధారము చేసికొని నన్నది ఈయవిద్య వస్తువులయొక్కనిజ ప్రకృతి నపార్థముచేసికొని కడపటి పునర్భవమునకు మూలాధారమైయున్నది. తొట్టాలంత నవిద్యయును శబ్దమనఁగా జ్ఞానాభావముని వివిధార్థముగఁగిని యిందు సవత్వ్య (సృత్రిమ) విద్యయని సరియైన యర్థము కలగవచ్చును. సుజ్ఞానసంపాదనము వలననే యిట్టియజ్ఞానము పాఱింగొల్పబడును. ఆజ్ఞానము నునహించుకొనేపు త్రిత్వజ్ఞాన శిష్యవర్గముప్రకార మనిర్వాచ్యమగు ప్రత్యేక ప్రజ్ఞానరూపమునఁగూడి యుండును. సుకృతఫలమైయుండుటయేకాకుండ స్వతంత్రముగా జీవితము నుపయింపజేయు నిసర్వతోముఖజ్ఞానము భావిజన్మములలో మఱియొకవిధమున ఫలవిడునట్టి కర్మలయొక్క ఫలితమును లయుచుచేసి యావిధమునఁ బునర్భవ బంధముఁ దెగఁగొట్టును! కాని యది యాకర్మలను ప్రారేపింపజాలదు, ఆకర్మయొక్కఫల మంతకుఁ బూర్వమే పరిపాకము నొందసాగియున్నది. అందువల్లనే పుటయు సంత్రుయియునుపిదప గొంపినేపు మరలవిద్రవ్యత్రిమాము జరుగుచిధముననే ప్రస్తుతజీవితము జ్ఞానాభివృద్ధిఁ జెందినదిమొదలు మరణమున నిశ్చలమయిన హేతుపర్వంత మున్నస్థితిలోనే యుండును. కాని (మనము చెప్పవలసినట్లుగా నూర్పు) సంవిలమైన జ్ఞానాభివృద్ధికి బిమ్మట జేసి నినకర్మల వలన (సుకృతమస్మృతీ) పాపపుణ్యములు గలుగవపు, ఏమనినఁ ప్రపంచములోని సమస్తవస్తువుల కొఱకయిన కోరిక యంతయు సంపదము యున్నది (నశించునది.)

స్వర్గనిరయములును, దైవదేవతాంశ సంభూతులును, అంతరములు) భూతిపితౄచాములును, వీరిని గూర్చిన జనసామాన్య విశ్వాసములు శాస్త్రీయపద్ధతులయందును (చర్యసములు) వలె బాధ్యమైన మతములయందును నిలపఁబడియున్నవి. మఱియు గొప్పవాకై యవృష్ట్యసంతులైన యీ ప్రాణులు పునర్జన్మమునకు లోబడి యందునట్లుపూడి విచారించఁబడిరి. (సశేషము)

ధారతీ
న చిత్తమాన పత్రిక

ప్రతిహంద్యమాసాదిని ప్రచురించబడును

సచిత్రమాసపత్రిక - పత్రికాసంచిక యందును 3, 4 రంగులపటములు కలిగి ఇతర చిత్రపటములతో ప్రచురింప బడును. వాఙ్మయము, చిత్రకళలు, గానము, కథలు, నాటకములు మున్నగు అనేక విషయములతో పత్రికాసముద్రము 200 పుటలు కలిగియుండును.

మాదిరివల్లీక గోరువారు అణాలు 0 10 0

స్త్రావులు పడిన పంపబడును. ఉచితముగ పంప
జాలము. మాదిరివల్లీక తెప్పించుకొన్న తర్వాత
చందాదార్లుగ చేరినయెడల ఆ సొమ్ము మినహా
యించుకొని తిక్కినసొమ్మునూత్రము పంపవచ్చును.

సంవత్సర చందా	రూ	6	0	0
అర్ధ సంవత్సరము	„	3	0	0
విశిష్టతీక	„	6	10	0

మేనేజరు, భారతి.
తపాలవెట్టె నెంబరు 212 ముదాను.

విదేశవార్తలు

ఓడ్యయరు - నాయరు దావా

ఏకవ్యక్తి నిరంకుశపాలనము

పంజాబుపై నికశాసనము

కొరడాలతో గొట్టుట

రక్తపాతము లేకుండ జేయుటకు

లండన్, మే 15:— ఓడ్యయరు-నాయరు దావాకా కారణముల నేడు ప్రారంభమయ్యెను. అమృతేశ్వర అల్లరులు జరిగిన పురుష సివిల్ సర్జిస్టుల నున్న రెప్రెజెంటేటివ్ కర్నలు హెన్రీస్మిత్ గొట్టుట హ్యూగ్లారికి ప్రత్యుత్తరము నొసంగిరి. నేను హంటరు సంఘమునెదుట ఇచ్చిన పాత్రము తప్పుగ తీసుకొన్నాడను. దానిని సరిచేసి దిద్దితంపుడని నాకుబంపిరి. కాని దానిని మార్చు గూడదనిరి. అందుచే దానిని సరిచేయకుండగనే తిరిగి పంపివేసి తిని. అని నగరములయందున్న దుండగిడ్రలకంటె అమృతేశ్వరులలో ఎక్కువమంది గలరు.

యల్లరులలో గౌరవముగల భారతీయు డెవడును పాల్గొనడని చార్లసుగా రనిరి.

పంజాబులో వ్యవహారములు అన్నియువేగ జరిగినవి. గౌరవముగల వ్యక్తి ఎవరినైన జంపవలెనన్న తాను జంపక దుండగిండ్రలకు కొంత రొక్కమునిచ్చి చంపించునని స్పీక్రుగారనిరి.

మీరు చూచినవ్యక్తుల కెవరైన డబ్బు ఇచ్చి ఇట్టిపనులకు పురికొల్పజూచితినని చెప్పగలరా యని హ్యూగర్లడుగ డబ్బు నొసేదే ఎవరును అట్టికార్యమును జేయుదురని నాకు తెలియదని స్పీక్రుగారనిరి. (నవ్వు)

డబ్బు ఇవ్వకపోయినను దోమకొనుటకు జేయగలరని హ్యూగ్లారిని.

అస్పృశి దేవాలయము పాతకాలయందు దోమకొనుటకు అంతగానుండదని స్పీక్రుగారనిరి.

1919 సంవత్సరము ఏప్రిల్ 10 వ తేదీని లాహోరులో సక్రమపరిశీతులను ప్రవేశ పెట్టుటకు సాధ్యమైనంతవరకు రక్తపాతము లేకుండ జేయుటకు పోలీసువారు (బక్సుపాటు) తూటాలను తుపాకులలో డబ్బింపి గాల్పుమంటిననియు అపుడట్లు గాల్పుట వరకుమరియు రెప్రెజెంటేటివ్ కర్నలు ప్రాంతపక్షానకగా రనిరి. ప్రభుత్వమువారు పైనికశాసనమును ప్రవేశపెట్టి పంజాబును గాపాడి నిలబెట్టగల్గిరి. భారతదేశములో చాలభాగమునుగూడి గాపాడి నిలబెట్టి రిరి. పైనికశాసనము ఇంతకుముందే ప్రవేశపెట్టి యుండిరేని అమృతేశ్వరులలో అల్లరులేయుండెడిది గావనిరి. కఠినచర్యను లాహోరులో దీనికొనకన్నచో ఘోర జరిగియుండెడిది. అమృతేశ్వరుల సంకతులు ఏని పైసందర్భాల్లో కలగలేకుండెడివి. లాహోరులో అగ్నిపర్యాయము మీద కూర్చున్నట్లుట నాకుండెను. 6000 హద్దాల్లు 2000 న్యాయవాదులు, పంజాబు విద్యార్థికులు నన్ను చుట్టవేసిరి. నాకు గొప్ప కష్టమును రాజకీయోపద్రవమును దెచ్చిపెట్టిరి. ప్రభుత్వమువారు కొరడాలతో గొట్టించుటకు మానవలెననుచున్నారని ఓడ్యయరుగారన్నపుడు లాహోరులో రద్దుజేసిన ఇంకొక బ్రిటిషు పటాలమును రప్పించవలెనంటిన. పైనికశాసనము అమలులోనున్నట్లు అపుడపుడు తాను ఓడ్యయరుగారి కోర్కెలను నిరాకరించితినినిరి. ఆసమయమున సంకతులన్నిటికి తానే ఉత్తరవాదిననిరి. నేనాతనిని నగరములోనికి రానీయనపుడు చాలి ఆశ్చర్యమును జెందియుండును. లేదు, నేను నగరములో ప్రవేశించక మానని పట్టుబట్టి ప్రవర్తించిన నీవేయి జేయగలవని, ఓడ్యయరుగారు తన్నుడి రిరియ దానికెదులు ఇతరపైకి బండ్లవలె ఓడ్యయరుగారు గూడ చెలసాల్ జేగవలసివచ్చునంటి ననిరి. (నవ్వు) ప్రతిదినము తన్నులాహోరునుండి వెడలగొట్టెదమని భయపెట్టెదమనగటను 10 ఉత్తరములువచ్చెడి ననిరి.

లాహోరులో ఎట్టుంటిరిని జాక్ష్ట్రాగారి నడుగ మొగలాముచక్రవర్తివలె నుంటినినిరి. (నవ్వు)

భారతదేశమును ఏకవ్యక్తిపాలనముచే నిరంకుశముగ పాలించుటమంచిది మీ యభిప్రాయమా యని యడుగ అది తన యభిప్రాయము గాదనియు లాహోరులో నున్న పట్టువర్త

ము, ధాన్యపు వర్తకులు ఇతరవర్తకులు తనతో జెప్పిరిని జాక్ష్ట్రాగారనిరి.

ముక్త్యానమునకు గట్టుబడిన ఒక వ్యక్తి చ్చాయాపటమును హ్యూగ్లారి జాక్ష్ట్రాగారికి జూపిరి.

ఇది లాహోరులో జరిగినదని పీరుతలంచితేని అది తప్పు. ఎవరో మోసముజేయుటకు జరగనిసంగతిని జరిగినట్లు ఇట్లు ప్రకటించిరిని జాక్ష్ట్రాగారనిరి. లాహోరులో కొరడాలతో గొట్టించుట తనకు తెలియదనియు చూడలేదనియు జాక్ష్ట్రాగారన, తాను ఆజ్ఞాపించిన శిక్షలను ఎట్లు నెరవేర్చిలో ఆ పద్ధతులను కనుగొనకపోవుట ఆశ్చర్యకరమని హ్యూగ్లారినిరి.

ఉరితెప్పిన న్యాయాధిపతి మనిషిని ఉరిదీయునపుడు దగ్గరకుబోయి ఉరిదీసికోలేదో చూచుటజేగదని జాక్ష్ట్రాగారు బదులిడిరి. (నవ్వు).

తాను చెలసాల్ జేగ కొరడాలతో గొట్టుట కుడయోగించిన బెత్తమును జూచితి ననిరి.

పాలలోనీరు గలిపి అమ్మినవారిని కొరడాలతో గొట్టించితి ననియు తాను పీర్లువంటి పోవునపుడు ఆయా, పీరు నాలుగుకాలాలపాటు చల్లగ ఉండాలని ప్రజలు చెయ్యెత్తి మోక్కి రిరి.

గొట్టుబడిన వారెవరైన ఇట్లు అనిరా యని యడుగ ఆసలుజనసంఖ్య 2,40,000. గొట్టుబడిన వారిసంఖ్య అతిస్వల్పము. అందుచే పీరు అన్నాలో లేదో గుర్తించుటకు పీలులేకపోయె నని జాక్ష్ట్రాగారనిరి. (నవ్వు) ఒట్టుబడియగూడ ఇంతకు మించగూడదు అని ఉత్తరవును ప్రకటించితి ననిరి. హెచ్చుధరలచే ప్రజలకు ఇబ్బందిగ నున్న దనియు అందుచే చూడకోజలలో ధరలను తగ్గించవలె నని గడువిచ్చితి ననిరి..

అయ్యోపాపము, యుద్ధసమయమున మీ రక్కడలేక పోతిరే.ధరలను సరిబెట్టుటకు అనిన్యాయమూ ర్తితనెను. (నవ్వు)

ధరలనుగూర్చి భారతనాయకులలోను ఇతరులలోను ఆలోచించియే చేసితి నని జాక్ష్ట్రాగారనిరి. నిబంధనలకు వ్యతిరేకముగ చూడవరగలిగి ప్రయాణము జేసినందులకు ఒకరిని కొరడాలతో గొట్టియుండవచ్చును అని జాక్ష్ట్రాగారి హెచ్చరించిరి.ఇతరులగూడ ఇట్లు జేయకుండుటకే చేసెరినియు వారు మరల ఎవరును అట్లు జేయలేదనిరి.

అదేవనికి ఒకబ్రిటిషుసేనాని ఉరిదీసిరిని హ్యూగ్లారినిరి.

అదేదో విన్నమాటలని న్యాయమూర్తి అనెను. (నవ్వు) మాటమాటికి హ్యూగ్లారు సాక్షి అడ్డురాక చెప్పవలసినసంగతులను జెప్పనీయుడని చార్లసుగారనిరి.

ఈసాక్షులుగూడ అప్పుడు విచారణలో జేసినవారే అని హ్యూగ్లారు జ్ఞాపక ముంచుకొనవలెనని న్యాయమూర్తి అనెను. ఒక్క పాలఉత్తరపుతప్ప తక్కిన ఉత్తరపు లన్నిటిని అదేపరిశీతులు మరల నిర్వచనచో అమలులో పెట్టగలడనని జాక్ష్ట్రాగారనిరి.

సాధారణముగ తాను ఓడ్యయరుగారి ఉత్తరువును అంగీకారమును బొందితన ఉత్తరువులను అమలు జరిపించలే దనిరి. స్వతంత్రముగ జేసితి ననిరి. తాత్రివేళ ఈ ఉత్తరువులను గూర్చి ఆలోచించి యుండవచ్చు ననిరి. మర్యాదకొజుట ఓడ్యయరుగారికి పంజాబుపరిశీతులు ఎక్కువగ తెలియుటచే ముందుగ తెలియజేసి యుండెడి వాడనేకాని తనంతట తాను స్వతంత్రముగ ప్రకటింపనంకిత్విం చున్నచో ఓడ్యయరుగారితో జెప్పకయే చేసియుండెడి వాడ ననిరి.

ఇంతటితో ప్రస్తుతము విచారణ మాపుచేయుడెను.

సిలోను సంగ్రహములు

సిలోను క్రొత్తకాసనపథ ఏర్పడువరకు సిలోను సంగ్రహములకు సంబంధించు ఇతరకాగితములు ప్రకటింపబడవని భామనగారు స్నేలుగారికి కామన్సునభిలో ప్రత్యుత్తరచ్చిరి.

రుమేనియా రాజు

లండన్ వీడి బుకారెస్టుకు రుమేనియా రాజు వెడలెను. రుమేనియా రాజ్యము ప్రముఖ పక్షములందులలో నెయుండును.

ఎవరెస్టు పర్వతావరోహణము

బ్రూసుసేనాని ఆరోగ్యము నెమ్మదిగనున్నది. పర్వతారోహణము మరల రాకుండ మందుతీసికొన్నగాని ఎవరెస్టు అవరోహణమునకు తారని అవరోహణసంఘమువారికి తెలియజేయబడెను.

జపానునిషేధము

ఆమెరికనుల తీర్మానము

వరానుల హెచ్చరిక

లండన్, మే 15:— రాత్రి 10/10. యునైటెడ్ స్టేట్సు వారు జపానీయులను తమదేశమునకు వలసరానీయకుండ జేసిన తీర్మానము ప్రమాదకరమైనదని హెరియట్టుగారు వ్రాయుచున్నార.

జపానుసామ్రాజ్యజనసంఖ్య జర్మనీ ఇటలీదేశములకంటె విస్తారముగ నున్నది. వీరి కంపరికిని కొంతదారిని జూపుటకు ప్రయత్నములు జరుగకమానవు. మంచురియోలో నైబీరియాలో జపాను తనప్రజలను జంపక తప్పదు. కాని ఇదిగూడ చాలదు. యునైటెడ్ స్టేట్సును జూచి ఆమెరికా అంతయు తలుపులను దిగించి జపానీయులను రానీయకున్న నేయి జరుగదా? పాక్స్టాన్యులు జపానీయులను రానీయలేని, వారు మంచుపరిశీతులందున్న పుడు వారిని నిరాకరించలేని మననాగరకము మొదలంట కదలి పోవునట్లుల పరిశీతులు ఏర్పడును. అపుడు ఏమియు అడ్డడజాలవు. (లండన్ హైన్సు)

కూలిశిగారు

గారు రిప్రజెంటేటివును నాయకులను సభకు రప్పించిరి. రాజ్యాంగరాయబారములు పూర్తియైనవరకు జపానీయులను యునైటెడ్ స్టేట్సుకు వలసరాకుండజేసిన తీర్మానమును ఆపు జేయవలెననిరి. కాని ఆక్షేపణ తీవ్రముగ బయలుదేరినది మార్చు గూడదనిరి.

యథాప్రకారము రెండుసభలవారును చట్టమును సంతకముజేసి వారంతయున హుడ్డిగా సంతకమునకు బంపుదురను కొనుచున్నారు.

కూలిశిగారి మాటనుద్రోసివేసి జూలయి 1 వ తేదీనుండి జపానీయులను యునయి టెడ్ స్టేట్సుకు రాకుండ వలసచట్టమును రిప్రజెంటేటివు మాసభవారు అందరును అంగీకరించిరి. దీనిని పెనెటుకు బంపెదరు.

నిపుణులవిధానములు

మిత్రమండలి అంగీకరించుట సాధ్యపడవచ్చును

హ్యూగ్లార్ మే16:—అనుకొన్నప్రకాశము చెకర్సునీరాజులనందులకు చింతించు ఆర్థిక నిపుణుల విధానమునుగూర్చి మిత్రమండలిఅందరును అంగీకరించుటకును పోయింకేయగారు హృదయపూర్వకమగు లేఖను మన్నినట్లుగారి కంపిరి.

అధినివేశ భారతసంఘము

వారు భారతీయుల కన్యాలసనిర్బంధములను గూర్చి విచారణను పూర్తిజేసిరి. అధినివేశమంత్రితో మాట్లాడుటకు కనిపెట్టుకొనియున్నారు.

కెన్యాకాసనసభాప్రారంభము

భారతీయులు రాలేదు

నెయిరోబీ, మే 15:— క్రొత్తరాజ్యాంగనిర్మాణము ననుసరించి కెన్యాకాసనసభను స్థాపించి. క్రొయిడెన్ గారు 14 తేదీని ప్రతిష్ఠాపన జేసిరి. భారతీయులు ఎవరును లేదు. దేశముయొక్క భావిభాగ్యోదయమును జూచి ఉత్సాహమును జూపిరి. భారతీయులు రానందులకు చింతిరి. కెన్యాలో కాపురమున్నవారిపై (సెట్లర్లు) విచారణమునకు నిందలను ఖంచవలెననిరి. ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువును నెరవేర్చవలె ననిరి.

ఆంగ్లో సోమియటు సభ

రషియాలో ఒడబడిక

మరల విదేశాంగకార్యాలయమున కూడెను. ఒడంబడిక సంఘము వారి నివేదికమును చర్చించిరి. క్రేబ్బుబ్రిటను, రషియా 1917 సంవత్సరము నవంబరు 7 తేదీవరకు చేసికొన్న ఒడంబడికలన్నిటిని పరీక్షించిరి. అమలుగొనున్న ఒడంబడికలుగను అమలులేని ఒడంబడికలుగను విభజించిరికాని కొన్నియూర్పులను కలుగజేయవలెననిరి. ఎనిపుడువనికొని రాచకీయసమన్వయ నెన్నిటివో మొదటివిభజనక్రింద చేర్చిరి.

బ్రిటిషువారి సూచనలను ఆలోచించుటకు రషియనులకు వ్యవధినిచ్చుటకై సభ 22 తేదీనర కాపుచేయబడెను.

ఆంధ్ర రాజ్యము వలసకాంగ్రెస్

రోమ్, మే 15:—వలసపోయినవారికి కష్టములు లేవని డి. వారికొకప్పుడు నిమిత్తము ప్రయత్నించవలెనని నీసీఆర్ ముసాఫీరినీగారు సభాప్రారంభమున తెలియజేసిరి. వీరికి సంబంధించిన కాసనములను న్యాయముతోడను, భూతలయతోడను జేయవలె ననిరి.

మార్కోనీ కంపెనీవారు త్రొత్తపద్ధతి వాయువారా ప్రచారమును సూచించుచున్నారు.

చెల్లింగ్స్ ప్రభువునకు లండనులో విందుకూర్చుటకు సర్ ఆర్తరు లాలీగారు ఏర్పాటు చేయుచున్నారు.

బొగ్గ యజమానులు గనులపనివాండ్ల విచారణసంఘము వారి సిఫార్సుల నంగీకరించిరి. ఈతీర్మానములను లేమ ప్రతినిధులకు 29 తేదీన గనులపనివాండ్లు తెలియజేసెదరు.

ప్రెంచి సెనేటు బ్యారక్ డే ఎస్టోరెస్మెంటు కిక్ స్పృంట్లుగారు చనిపోయిరి.

ఇండియా ఖాయపు సహాయమంత్రి ప్రెడరీకు దూకుట గారు పిండను ప్రస్తుతానెదరని తెలియుచున్నది.

సోవియటు ఉద్యమములు

రమెరనన్న హములు

ట్రాక్టింగ్ గారి హెచ్చరిక

లండన్, మే 15:— ఉదయం 12-55. విజ్ఞానం పత్రికాప్రచారకులకు తాము కాంతి నిమిత్తమే ప్రయత్నించుచున్నారమని సోవియటువాయసులు అభయమొసగిరి. సోవియటు వైనిక సహాయములు ఆర్థికకృత్యమునిరి. రైడ్ వైని కులకు సమరొత్సాహముట్రాక్టింగారు కలుగజేయుచున్నాదు. కాంతి సహాయమున పని చేయు పరిశ్రమలన్నిటిని యుద్ధసమయమున ఉన్నవానివలె జేయవలెననిరి. వైనిక ఆర్థికమునుబట్టి మన ఆర్థికజీవనమును ఏర్పాటుకొనవలెననిరి. ముఖ్యముగ రసాయన పరిశ్రమ వ్యవసాయము నిమిత్తము అభివృద్ధిజేయవలె ననిరి.

భారతదేశము

క్రైస్తవదేవాలయము

(బ్రిటిషు ఆధ్వర్యములే పట్టుకొని ప్రాకులాకు ఆంగ్లో హైందవబాలర విద్యకు భనసహాయముచేయవలెనని స్వాతిస్వరీ మతగురువు కోరెను.

ఇండియాలో మతప్రచారకులు లేమంతట తామే లేమ వ్యవహారములను పరిష్కరించుకొని లేమ మతగురువులను తామే ఎన్నుకొను ఆధికారముండవలెననియు నిర్వాణవిధానముతో ముందుకేగవలెననియు రంగూన్ మతగురువు చెప్పెను.

బొంబాయి కలకత్తా వద్రాసు మతప్రచారకులు (లివ పులు)లేమ జీతమునుప్రత్యేకముగ ప్రభుత్వమునుండి తీయుటకు ఓలులేదనిరి. ఇకముందు వీరినిగూర్చి ఏమి చేయునది ఆలోచింప వలెననిరి.

భారతీయులు ఇండియాలో ఎక్కువగ విద్యనభ్యసించుటచే ఆంగ్లో-హైందవబాలరు వారితో పోటీకాగలేకున్నారని ప్రతిపత్తిలేదనిరి. అందుచే వీరిపరిస్థితులనుబాగుజేసి కష్టములను తగ్గించుట క్రైస్తవుల అంగరంగిద్దమునిరి. (ఇంగ్లిష్ వ్యక్త)

మ్యూరైలునుట్టుప్రక్కల మక్రారక్ వైమానిక సంచారమునుగూర్చి బూర్జింసేనాని ఉత్సాహమును జూపలేదు. నిరుత్సాహముగనే మాట్లాడెను.

బొంబాయి కార్పొరేషనువారి బహిష్కరణతీర్మానము గాంధీహామ్యుకు సామ్రాజ్యవస్తు బహిష్కరము ఖండించుటచే, బొంబాయి కార్పొరేషనువారితో నట్టిబహిష్కరము గొనుడు గావించిన తీర్మానమును రద్దుజేయవలెనని కంటి ద్వారకదాసుగారు కార్పొరేషను సమాజేత మంత్రిక తీర్మానమును మహాపాదించుటకు నోటీసు పంపెను. (ఆ. ప్రెస్)

తృతీయ ఆంధ్రదేశ అస్పృశ్య తానివారణ

మ హా స భ

చతుర్థ ఆదిఆంధ్రసభ

పదమాంధ గోరక్షణసభ

గుడివాడలో 24, 25, 26 తేదీలలో వరుసగాజరుగును.

మొదటిసభకు శ్రీ శ్రీధానందీస్వామియును, ఆదిత్యధనభకు ఎన్, జే జే ద్రుడు (ఎం.ఎల్. సి)గారును గోరక్షణసభకు సే మ లాల్ జీ మాసుకీ (హైదరాబాదు, చక్కయ)గారు సభ్యుల వహించెదరు.

పత్రికా పరిచయము

స్వధర్మ ప్రకాశిని:—సంపాదకులు, శ్రీ బి. కోటి క్వరకాశ్రమిగారు, క. మార్కండేయకర్తగారు. ప్రొత్తసంపుటము ౧. సంఖ్య ౧.

కొన్ని సంవత్సరములనుండి యాచార్యులందీ యామాస పత్రిక ముఖ నివాండు వెలువడినది. ఇందు బ్రహ్మ క్షత్రియ వైశ్య కూడ్ర జాతులవారాచరింపవలయు విధులు నిరేరాచారములు మున్నగువిషయము లిందు సప్రమాణముగఁ దేలుటెలుగు రచనమునఁ బ్రచురింపబడును. ముత్యములకు సంబంధించిన యితరవిషయములను బ్రచురింపబడును.

వర్ణాశ్రమాచారములు రూపముననుకూలమున నిట్టి పత్రికలు శిష్టాచారములను హైందవమహానుభావుల బోధించి రివాజరచనమునకు బురికొలుపు ననుటయందు సంకయ మిందుక యైనను లేదు.

ఈ సంచికయందు వర్ణాశ్రమధర్మము, ఆత్మవశ్యకములు అగ్ని ప్రవక్షిణాధ్యము స్మార్తకర్మలయందుచ్చరించు మంత్రములు ఆంధ్రదేశీకాతర్మ్యములతోఁ గలదు. శంకరాచార్యాష్టోత్తరతరణామములు, సంప్రదాయాచారములు, అన్నపూర్ణ (నవల ప్రథమపరిచ్ఛేదము) మొదలైన వ్యాసములుగలవు. డిప్యి జైజాన 82 పుటలు గల యీ పత్రికకు సంవత్సరమునకు చందా రు ౨-౦-౦. విలాసము: మేనేజరు, స్వధర్మ ప్రకాశిని, బృందావనం, కీర్తిపాఠ్ మదరాసు.

సామ్రాజ్యవస్తుబహిష్కరము

మహాత్ముని అభిప్రాయము

బొంబాయి 28 మే:— గాంధీహామ్యు డీనాపు యంగు ఇండియా పత్రిక యందు, సామ్రాజ్యవస్తుబహిష్కరమును గురించి వ్రాయుచు, ప్రతీకార మొనర్చు నుద్దేశ తో కాంగ్రెసువారు అవలంబించిన బహిష్కరకైఖరి నిరుపయోగ మయిన దగుటయేగాక, అది మనయొక్క దౌర్బల్యజనితమగు నాగ్రహమునకు చిహ్నమనియు, ఎంతయో విజయల కనకైకిని నిరుపయోగముగ నుపయోగించుట యని యు దెలిపెను. ఇట్టి బహిష్కరము ప్రతీకారచర్య లేవని మరెవరియగారు. అందుచే నిది ఇతరలను బలవంతపెట్టుట కలంబించినచర్య యగును. అందుచే కాంగ్రెసువారు దౌర్బల్య రాహిత్యసహాయునిరాకణము నవలంబించుచున్నంతకు, విజేతీయవస్తువులను బహిష్కరింపక, ఒక బ్రిటిషు వస్తువులను మాత్రమే బహిష్కరించు పద్ధతిని త్రోసి వేయవలెను. “కాంగ్రెసువారిలో నిట్టి మభిప్రాయము గలదియు నైన నేనొక్కడనే యొకప్పుటికిని గత ఆచార కాంగ్రెసులో నొక ఎవడిన బహిష్కర తీర్మానము నుపసాదింపవలసియుండును. కోపముననది మన కన్నులకు గప్పివేయవలెనని బహిష్కరతీర్మానమును గంచి మనము నిజముగా సిగ్గుపడవలసి యున్నది. మనహితయావశ్యకతలలో కొన్నిటినిరతు మనము బ్రిటిషువస్తువులవై నాధారపడియుండగా ఆంగ్లగ్రంథములను ఆంగ్లేయహంతులను లేకుండ గడపుకొనాలనినితియం దుండగా జేసిపా గడియారములను సంపాదించుకొనవచ్చునను కారణముచే ఇంగ్లీషుగడియారములను బహిష్కరింపవలెనా? మన కవసరము కారణముచే ఇంగ్లీషుపుస్తకములను బహిష్కరించవలెనా? ఇంగ్లీషుగడియారములలోగాని, సుగంధపదార్థములలోగాని వాణిజ్య మొనర్చు వర్తకుని, ఆవస్తువుల బహిష్కరింపవలెనని ఎట్లు గోరగలము?” గాంధీగారు వ్యాసమును ముగించుచు, విజేతవస్తువుల నన్నిటిని బహిష్కరింపవలెననినదియు, విజేతవస్తువుల స్థానమున మిల్లునస్తువుల నుపయోగింపక కర్షకునే యుపయోగింపవలెననియు గోరెను. (ఆ. ప్రెస్)

జయపూరు

రాజవివాహాత్మకములు

బాణానం చా

రాజవివాహ సందర్భమున 18 వ తేదీ రాత్రి చాక్లకు మాడ్చుమిమోరీ జిల్లాలోనుండి ఎదురుగానన్న మైదానమునకిగో పురాజానంబాపద్యమునకు ౩౦౫౩. రాత్రి 9 గంటలనుండియే జనుమ్యులవచ్చుటతో ప్రారంభించి 10 1/2 గంటలకు మైదానమునందు ముత్యుల కలలోనిదియందెను. మైదాన మందయిన కదాలో అలంకరింపబడియుండెను. మహారాజా సాహెబుడు ప్రథమభుజు అతిథులను కూర్చొనుట కై మైదానమునకు విజయగతికి చతురాశ్వతిలో నున్న ఒక గదారము నే జుబడెను. ఆస్వతిపెంబడినవారికై చాచాపు 2౦00 అనవదా లేర్పాటు చేయబడియుండెను. గాన్ముదీపములు 108 పైగా వెలుగెచ్చుండెను. ఇదిసాక బాటలక్రమమునాడ కొన్ని దీపములు వెలుగుచుండెను. ఈ యెన్నుట్టుయందు మైదానమును మహాక తోకమునుగా మార్చివేసెను. మహారాజీ గారికిని కిక్కిరాత్రిమనునవధును ఘోషామేర్పాటు జేయబడెను. అదంతట మహారాజా సాహెబుడు లేవ మేనమామ తోను పెదతండ్రి రాజా క్రమ జేవర్యుగారితోను, పెద్దతండ్రి మామతో మహారాజా సాహెబు మైదానమునకు వచ్చెను. ప్రాధెనరు రాజుమూర్తి గారుకూడవచ్చిరి.

ఇదు విషయమైన యెన్నుట్టుయు హెచ్. జి. వి. క్ల రు గారి కి కి, ని వా ను ను క ర స న ల్ అగ్నివెలుగు యన్. పురషోత్తమ రావుగారికి, సంస్థానములో ప్రధానాధికారుల అధీనం నీ. రంభావస్థా వాయుగారికిని ఈ యుండెను. అందరి కిక్కిరెట్లు వారు ఏర్పాటులను జేసియు న్నారు గావున వీ రెంతయు ప్రశంసింపదగి యున్నావ.

యన్. పురషోత్తరాజు, జానపల్లెటి ఆచార్యులు జాయుడు గాల్లవచ్చిన అతిథులకు స్వాగతమిచ్చి బారివారిస్థానములకుం దు కూర్చుండజెట్టి, వారికి కావలసినవస్తువులను వివరావూర్వకముగ అందజేసిరి. సోదామొదలగు సానిటరు శేషములు విరివిగా వుంచియుచ్చిరి.

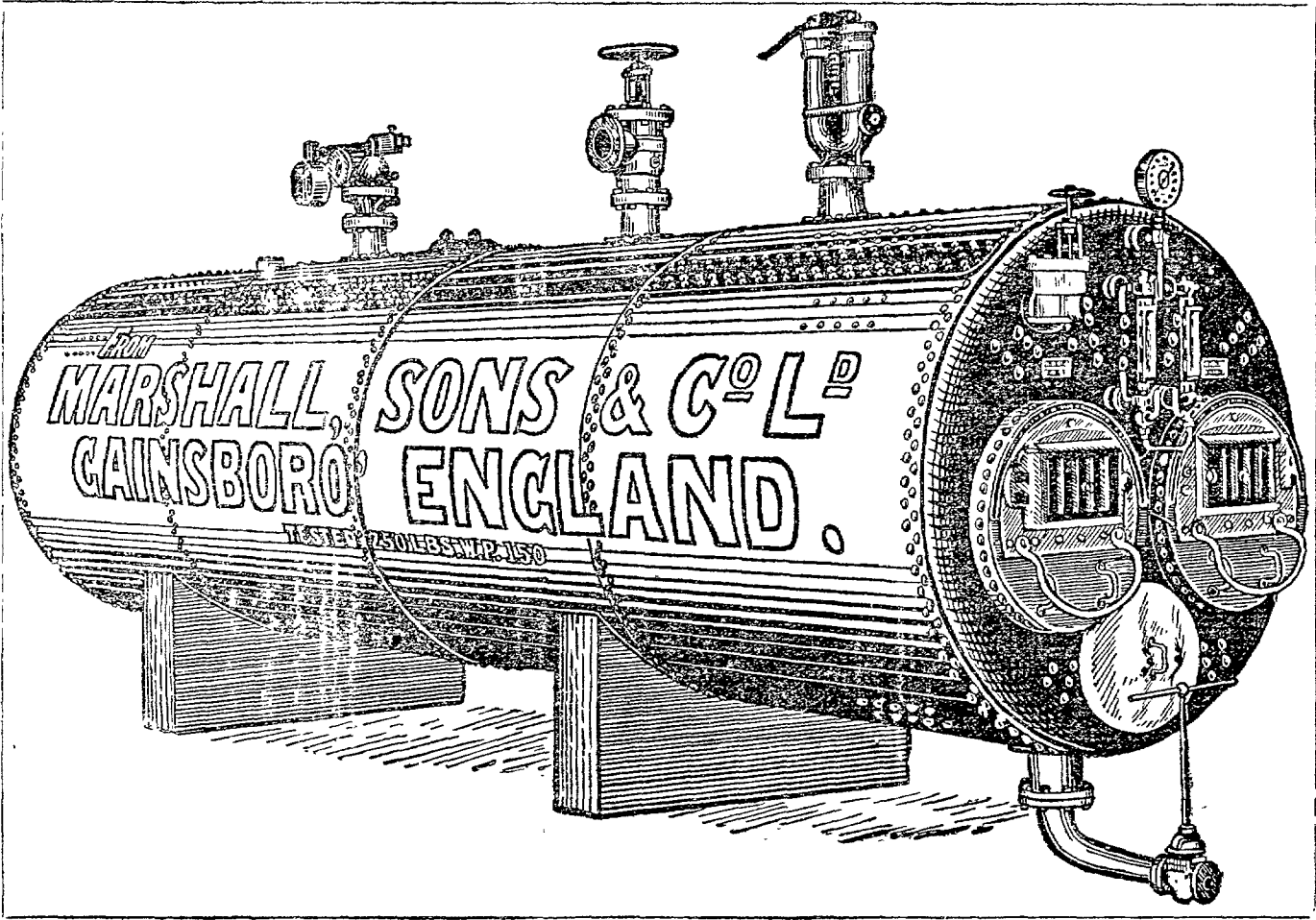
బాణసంబాధద్యము రాత్రి 11 గంటలకు ప్రారంభమై ఉదయం 8 గంటలకు ముగిసెను. బాణసంబాలో యెన్నుడు గోరక్షణగి యెత్తుచున్న కొటయొకటియు పశువిధములగు మృగములను కహుచమత్కారముగా గనవలెననిరి. ఇది 1౦ కత్తా జెన్ను పట్టణమునుండి గొనిరాబడినది.

ప్రాధెనరు రామమూర్తిగారి ప్రత్యేక ప్రదర్శనము

14 తేదీన రామమూర్తిగారి ప్రత్యేక ప్రదర్శనము జరిగెను. గుడారములో రాజకుటుంబమువారు ప్రథమభుజు అతిథులును సంస్థానము జిల్లాధ్యక్షులును ఘోషాత్రిజను వేలకొలది స:స్థానపు ప్రజలును గొడియుండెరి. తనసంస్థానములోని పశువుల యొకరితోను సమయమును గుడుకూర్చి దివిగదాజియ రాజుగారి మొగము కళకళలాడు యుండెను. పెద్దపెద్దరాళ్లను ఎదురుకొన్నట్టి బద్దలుగొట్టించుకొనుటయు ఇతరసంస్థానములకులెంపుటయు రె డుమోటారులను ఒకేసారి ఆపుటయు మొలగు అద్భుతీయము ప్రదర్శించి రామమూర్తిగారు మిక్కిలి ప్రశంసింపబడిరి. ప్రదర్శనానంతరము రామమూర్తిగారు మహారాజాసాహెబు రాజావిక్రమదేవదర్శ పెండ్లిమహారుడు వింక్లరుడివాను, ఆయనకుమార్తెగార్లకు పూలదండలనుజేసి ఒక్క ఆర గంటలేపు మహారాజుగారి గుణములను కీర్తించు మాట్లాడిరి. మహారాజుగారి లేచుట విక్లరుగారు రామ మూర్తి గారి అద్భుతప్రదర్శనమునుచూర్చి యంగ్లీషు లో మాట్లాడి యుడివరకు కాకుండు చేసిన సాక్షుగాక మహారాజుగారు రామమూర్తిగారికి ఒకమెలేసి బంగారుపతకము నీ నుదయించి చని చెప్పెను. వింక్లరుగారి తరువాత మహారాజుగారి కోర్కెపై మద్రాసు పత్రికాసంబంధి యగు కొట్టి రాధువర్యునాయుడు గారు లేచి ఒక 20 నిమిషముల నేపు లేచునది తదుప్రభావాకలమునంతయు గనబరచుచు ప్రాధెనరుగారి కీర్తిసాక్ష్యములను ప్రశంసించిరి. (ఒక విశేషం)

భారత్

లంకావైరు బాయిలర్లు

చాలకాలమువరకు మన్నుట, అమోఘముగా పనిచేయుట జగత్ ప్రసిద్ధము.

పోర్ట్లబుల్ ఆవిరి ఎంజినులు, వర్టికల్ క్రాను - ట్యూబు బాయిలర్లు, బ్రిటానియా, కార్నిషు

అండు లోకొమోటి ట్యూబులర్ బాయిలరులు 100, 125, 150 ఎచ్. బి. పౌనుల

వర్గింగు ప్రెస్చరు గలదికూడ మేము సరఫరా చేయగలము.

హిందూదేశములో నున్న నిలువ సరకునుండి సరఫరా చేయబడును.

MARSHALL SONS & Co., (INDIA) L^{TD}.

ENGINEERS & BOILER MAKERS.

MADRAS & BEZWADA

జూబులు

కొలనుకుదురు

అయ్యో, గొల్లూరుతాలూకా, కొలనుకుదురు గ్రామము
కొలనుకుదురు వీరాస్వామయ్య కుమారుడు రామయ్య అనే
రాడు యిచ్చుడు పదిమానముల కింకటు యింట్లో చెప్పటం
పోయినాడు. యింతవరకు యొక్కడవున్నది తెలియలేదు.
యింట్లో యావన్నది చాలా దిగులుపడియున్నాడు. శ్రమిస్తూ
కిక్కిరి విచారించుకొనే అంతవరకలేదు. యింట్లో చాలాది
బట్టలుగా వున్నవి. కాబట్టి అమ్మనాడు కనిపించిన ఈక్రింది
విలాసమునకు తెలియకుండా గోరుచున్నాను.

కొలనుకుదురు సుబ్బారావు,

గొల్లూరుతాలూకా, మహాప్రభు పోస్టు-కొలనుకుదురు.

దేశీయమహాజన ఆహ్వానసంఘ సభ

21-5-24 తేదీ బుధవారము సాయంత్రము 5 గంట
వరకాకాడలో వై. రా. వెంకటచలపతి పరమహంసమున కిది
దేశీయ మహాజనసభా సభాసభంకు కార్యనిర్వాహకసభ జర
గును. సభ్యులందరు తప్పక దయచేసి హాజరవు.

విషయములు:—(1) అడిమిరంగ తిలకరాయచేయబడిన
వి. భోజనసంఘము ఆదాయకర్మముపట్టికలనుగూర్చి (2) గాంధీ
సగరములోని భావచిహ్నమును గూర్చి (3) యితర విషయ
ములు.

బులుసు సాంబమూర్తి,

కార్యదర్శి.

ఉంగుటూరు పశువుల బౌండు

ఉంగుటూరు 5 వల జనాభాలో తిలకరాయతాలూకా
లోని పెద్దగ్రామము. ఈ గ్రామంలోనన్న బౌండుకు నువారు
సాలి 500 రూపాయలు తిక్కున గాకుండా ఫీజువచ్చుచున్న
ది. నువారు మాడు సంతకర్తవల కిందట అందులో పశువు
లుండుటకు వేయబడిన తాటియాకల చాపిడి, కిక్కిలము యీ
మాడు సంతకర్తవలనుండి దొడ్లోపెట్టబడిన కుక్కలు ఎండకు
ఎండి కాకుండాచేసి చాల అక్కపడుచున్నవి. ఇటుకంటి మహా
వేసరిలో పశువులు దొడ్లో ఎండలోబడి మాడవలసినవేగాని నిల
బడకుండా కొంచెయినను నీడలేదు అట్టిసమయములో పశు
వులకితి చూచిన చూడకుండా నడచు గుండు మాడదు. ఇట్టిస్థితిలో
నుండుటకు వారణాశివ గ్రామమునకుబుగారిని అడుగగా
మాడుసంతకర్తవలనుండి నివారణ (వాసి) వాసి లాభములేక
యూరకుంటిని జవాబు చెప్పినారు.

గ్రామవాసి.

మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు

కడలూరునుండి రాజమండ్రికి మార్చిరి

శ్రీయత మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారిని కడలూరు
కై అయిది రాజమండ్రికివరకు వెళ్లుటకై మార్చుచు
న్నారు. 15వ తేదీ రాత్రి 8 గంటల టైములో ఎన్నుకొన్నవల
ది. 16వ తేదీ ఉదయము 8 గంటల ప్యాసెంజరులో రాజమ
ండ్రికివరకును పోవుచున్నారు. 17వ తేదీ శనివారము ఉ
దయము 8 గంటల రాజమండ్రికివరకును దిగిరి. అప్పట్ను
కడలూరు వారికికలసికొంటి. వారి కిది చాచావు తూర్పునది.
కాచావునెలలో అనగా తూను 18వ తేదీని వార విడుదల
బాటికి వచ్చుచున్నాడు. వారచాలబడినాడుగానున్నాడు.
కి వాసులు బదువుకొనిపోయారు. కెయిలలో నిమ్మలచేర మెం
తమాత్రము సరిగలేదు. కడలూరుకెయిలలో క్రమము కేక
యిలుకుటకు తిండి, నీటి సదుపాయములు చాలాసమగముగా
న్నవి. ముగిసిదిగాంపిన శ్రీనివాసరావుగారు మధురకెయిలకు
మార్చబడి క్రమముసరింబెంటు రాజులస్వామి పిల్లగారు
కొన్నవల కెయిలకితి ఏమియు చక్కబడలేదు. దేశీయభయి
లకు మామూలు ఖయిలకంటె కడుసామగముగా దూచుచున్నా
రు. మార్చు లా క్రమమున ప్రస్తుతము కడలూరుకెయిలలో
విచ్చలదిగా సాగుచున్నది. మధురకాలంటికిక ఉదయము,
మధ్యాహ్నమునూడ కిట్టుకొనేటి మూసేయుచున్నారు
బయట విడిచివేట్ల కొలదికలము నలుగురు కలసి మాటలాడిన
చో కుట్రచేయుచున్నారని గోల పెట్టుచున్నారు. కికికిగల
అనవసరములతో మాటలాడ గూడకు. నేటికల మాట
లాడినందులకు వాటితో కలసి పెట్టి తిరిగిందలకును వా
మీదనే అధికాయకు అగ్రహించింది. ఇంకను అతనిక
యల కేకయిలుకుటకు వాటికట్టుచున్నారని చెప్పిరి. తూర్తిగ
తెలిసికొనుటకు అదికాకను లేకపోయింది.

మామిడికేశకర్త

18-5-24

హీరమండల జాతీయపాఠశాల

నువారు కెందు సంవత్సరములకిందట పదిమంది బాలర
లో జాతీయపాఠశాల నెలకొల్పబడినది. అప్పుడి క్రమక్రమముగ
పభివృద్ధి కెందుచున్నది. ప్రారంభమునుండియు నేటివరకు యీ
పాఠశాలలో చేరిన బాలురు నువారు 80 గురు. కొంతకాలము
చదివి, నువారు 80 గురు తమతమవృత్తులలో ప్రవేశించుచేతను
యితరగ్రామవాసు లగుటచేతను పాఠశాల విడిచిపోయినారు.
దామగాక ప్రస్తుతము చదువుచున్న బాలురు 51 గురు. వీరిలో
25 గురు ప్రభుత్వపాఠశాలకు, బహిష్కరించి యిచ్చుటచువు
చున్నారు. 5 గురు యితరగ్రామవాసులు. మిగిలినవారు యిచ్చ
టనే విద్యాభ్యాసముసాంది. కొందరు ఉత్తమతరగతులలోను,
కొందరు శిశుతరగతులలోను చదువుచున్నారు.

ఈపాఠశాలయందు సంస్కృతము, తెలుగు, హిందీ భా
షలున్నూ, పంచరాసిక త్రిరాసికాధిపత్యగణితములున్నూ,
ప్రతి ఏనుట, ఏనుటచేయుట, రాట్టుమునై దారముతీయుట,
మొదలగు చేతిపనులును, ప్రస్తుతము చెప్పబడుచున్నది

ఈపాఠశాలలో ప్రస్తుతము యిచ్చు ఉపాధ్యాయులు
విద్యగరవుచున్నారు. గణితము, శిశురగతివిద్య శ్రీయత దత్త,
రు కామయ్య పట్నాయకులును, సంస్కృతము, తెలుగు
హిందీ చేతిపనులు మొదలగు యితరవిద్యలు శ్రీయత అం
లు రంగ చామయ్యగారు చెప్పుచున్నారు.

కొంతకాలము యీపాఠశాల శ్రీయత అంధవరపు నా
రాయణ గారి భవనమున జరుగుచుండెడిది. పాఠశాల కొంత
అభివృద్ధిచెందిన తరువాత అచ్చట నుండుటకు వీలులేకపోయింది.
ప్రస్తుతము కాంగ్రెసు ఫిర్యా అధ్యక్షులగు శ్రీయత అం వెంకట
రెడ్డిగారు కట్టించియిచ్చినారు తన గృహమందు పాఠశాల నిర్వి
ఘ్నముగా జరుగుచున్నది. వారి సదుద్యమమునకు శ్రీయత అం.
అచ్చయిగారున్న శ్రీయత అం నారాయణగారున్న
సదా తోడ్పడిరి.

ఈపాఠశాలకు మొదటిసారియు వెళ్ళుట చెడ్డ మొదలగు
గు గ్రామముల సహాయముచేతను, శ్రీగంగా జిల్లా కాంగ్రెసు సం
ఘమువారి సహాయముచేతను, నేటివరకు పాఠశాల సజీవముతో
కొనసాగుచున్నది. కాని ప్రస్తుతము గ్రామముల సహాయము తగ్గు
చుండుటచే, నిటువైపు ముఖ్యముగా శ్రీ జిల్లాసంఘమువారి
యొక్కయు, రాష్ట్రసంఘమువారియొక్కయు, ముఖ్యసహాయ
మునగాని యీపాఠశాల సజీవముతో అభివృద్ధిచెందుటకు వీలు
లేదు. ఈజిల్లాకంతుకు బ్రహ్మపురము జాతీయపాఠశాలయందు,
యీపాఠశాలయు యిచ్చుటికికన్పించుచున్నది. మాతనోద్యమము
నకు ప్రధానముగా జాతీయవిద్యకు మాప్రాంతమునకెల్ల మాపాఠ
శాల ఒక్కటియే ముఖ్యముగా గాన్పించుచున్నది. శ్రీరాష్ట్ర
సంఘము జాతీయవిద్యలయందు విషయమై ప్రకటించునపుడు
మా హీరమండలజాతీయపాఠశాల ను ఏకాంశముచేతనో ప్ర
కటించలేదు.

ఇదివరలో మాజిల్లా సంఘాధ్యక్షులును, సుప్రసిద్ధకేశ
భక్తులును అయిన శ్రీయత మల్లాదిక్ష్మణము పంతులుగారును,
“ఆంధ్రవాణి” పత్రిక సంపాదకులగు శ్రీయత న్యాయవతి
నారాయణ మూర్తి పంతులుగారును, “జ్యోతి”
పత్రిక సంపాదకులగు శ్రీయత జయంతి వెంకట
నారాయణగారును, శ్రీయత గుళ్లపల్లి పున్నయ్య శాస్త్రిగారు
ను (కడపప్రచారకులు) మొదలగు, కేశభక్తులు పాఠశాలను
పరిశీలించి, వారివారి సదుభిప్రాయములను యిచ్చియున్నారు.

24-5-24 తేదీని సుప్రసిద్ధ కేశభక్తులును, ప్రస్తుతము
జిల్లా సంఘాధ్యక్షులును అయిన శ్రీయత ఉన్నవరమలింగం
పంతులుగారు ముగ్రామమువిచ్చేసి వారముదినములవరకు యిచ్చట
నే ఉండి సావకాశముగా, మాటద్యాలయమును, మాఝ రాష్ట్ర-సం
ఘపు తిక్కలను, ఇద్దరు వస్త్రాలయముయొక్క తిక్కలను తనిఖి
చేసిరి. మాపాఠశాలను సావకాశముగా పరిశీలించి జాతీయవిద్య
విషయమై ముచ్చటించుచు, ప్రభుత్వపాఠశాలయందలి విద్యా
విధానమునకును, జాతీయవిద్యా విధానమునకును, ఉన్నతర
వ్యములను గూర్చియు, ప్రస్తుతి విద్యపతక క్రమమును గూ
ర్చియు విచలముగ వారియొక్క అభిప్రాయములను వెల్లడించు
చుచుగా నుపన్యసించి, మాపాఠశాలల వారి అభిప్రాయముల
లక్షణమును దయచేయించినారు. దానిని వేరొకప్పుడు ప్రక
టించ దలచుకొన్నాము. గ్రంథభిక్షచే నిచ్చుట వ్రాయలేదు, ది
మునకు స్వల్పఫలహాసమునే కైకొని, రాత్రింబళ్లు వినుకు లేక
ప్రతినివ యమునందును, అతిని పుణ్యత్రోన, ఓర్పులోను జాతీయ
సేవోద్యమం ధిమంతులు. శోపమునది తక్కిమైనను

ఆం. రా. కాం. సం. స్త్రీల ప్రచారము

చామర్ల కోట, పితాపురము, కద్దాపురము లో
స్త్రీలకాంగ్రెసుసంఘము లేర్పిరుపబడినది

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

చామర్లకోట, మే 18:— ఆంధ్రరాష్ట్రకాంగ్రెసుసంఘ
స్త్రీకాభివృద్ధి కమిటీ స్త్రీలసంఘ మేర్పరచినపిదప యీ
నెల 11 వ తేదీని చామర్లకోట వచ్చిరి. మధ్యాహ్నము 2 గంట
లకు చంద్రు తమ్మన్న గారింట్లో సుమారు 150 మంది స్త్రీలను
సమావేశపచి సభ గావించిరి. చాలమంది కమ్మవారై యీ
స్త్రీమతి లక్ష్మీబాయిమ్మగారు, కనకమ్మగారు, కేశ
దత్తావరసుబ్బయ్యగారు కాంగ్రెసువ్యవహారములయందును
బోధించిరి. సభ్యురాలందరను స్త్రీ నాయకుల ఉదో
కాశ్చర్యమును, సంతోషమును జూపసాగిరి. తాముక
దేశసేవ చేయులేకపోతిమిగదామని కొందఱు విచారము
సాగిరి. రాట్టుములుపెట్టి నూలుకడకుటకు వాదానను
వెనువెంటనే 17 గురు స్త్రీలు బ్రాహ్మణేతరులు. కాంగ్రె
కాంగ్రెసు సభ్యులైరి. సంఘాభివృద్ధి. స్త్రీమతి ఉమ్మెర్ల
బుల్లెమ్మగారు సంఘాధ్యక్షురాలుగ వెన్నుకొనబడినది.

పిదప 5 గంటలకు బహుద్దే నాయకులు పెద్దాపురము
వెళ్లిరి. రాత్రి కారణంతోములచేత సభ సమావేశము కాలేక
పోయెను. మరునాడు పితాపుర. లో సభ యేర్పాటుండుటచేత
స్త్రీమతి పాణకాకనకమ్మగారును శ్రీమత రాళ్లపల్లి రామసుబ్బ
య్యగారును పెద్దాపురమునకు దుండిపోయి కేశవాంధవి సుబ్బ
య్యగారును శ్రీమతి వున్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మగారును శ్రీయత
పామపూడి సత్యనారాయణగారును 12 వ తేదీ ఉదయము
పానెంజరులో పితాపురము వెళ్లిరి.

పితాపురములో కనకమ్మగారి యింట్లో సాయంత్రము
5 గంటలకు శ్రీమతి చివుకుల బానకమ్మగారి అగ్రాగ నాధిపత్య
మున సుమారు 10 మంది స్త్రీలతో భద్రాంధింపబడినది.
లక్ష్మీబాయిమ్మగారును సుబ్బయ్యగారును మహాంజముగ నువ
న్యాసముల గావించి స్త్రీల కాంగ్రెసుసంఘము కేర్పాటుచేసిరి.
సంఘాధికారులు అనుయాయులుగానే పదవుల నంగీకరించిరి.
శ్రీమతి చివుకుల బానకమ్మగారు సంఘాధ్యక్షురాలుగను,
శ్రీమతి పాణింగిపల్లి సీతమ్మగారు, భావరాజు రంగనాయకమ్
గారు కార్యదర్శిలుగను యెన్నుకొనబడిరి. సభాసభ్యులును
18 సభ్యురాలందరైరి. సభ 6-15 లకు ముగింపు అయినది. లక్ష్మీ
బాయిమ్మగారు గుంటూరునకును, సుబ్బయ్యగారు రాజమహేం
ద్రవరమునకును 8 గంటల పానెంజరులో ప్రయాణమైరి.

పెద్దాపురములో కనకమ్మగారు కొన్ని ముఖ్యకుటుంబ
ములకూచి యుద్వేగము గావించెను. భ. వెంకటేశ్వరుగారి
ఇనుపపనులు ఫాక్టరీని దర్శించి మిగల మెచ్చుకొనిరి. ఒక
చాతు ఆ మె తు బహుమతి చేయబడినది. సాయంత్రము
స్త్రీలసభ విస్తారములయందు సమావేశమయ్యెను స్త్రీలు మిగల
ఉత్సాహమును జూపిరి. కనకమ్మగారు ఉపన్యాసమైన పిదప
స్త్రీకాంగ్రెసుసంఘము ఏర్పరుపబడినది. శ్రీమతి నిరోగి రాజే
శ్వరమ్మగారు సంఘాధ్యక్షురాలుగను, శ్రీమతి కేశవరపు లక్ష్మీ
నరసమ్మగారు కార్యదర్శినిగను ఎన్నుకొనబడిరి. 2 గురు
సభ్యురాలందరైరి. ఆ సభ సమయముననే రాళ్లపల్లి రామ
సుబ్బయ్యగారు పురుషులసభ గావించి భవనచేయి కొంత
ఉద్వేగమున కావించియు పనిచేసిరి.

శ్రీమతి కనకమ్మగారును, రామసుబ్బయ్యగారును రాత్రి
8 గంటల పానెంజరులో ఒంగోలునకు ప్రయాణమైరి. బండి
లో లక్ష్మీబాయిమ్మగారిని కలిసికొనిరి. ఈ స్త్రీలప్రచారము
నలన స్త్రీలయందు కొంతవరకు ఉద్వేగము చేయుచున్నది. కాని
ప్రతివోటును వీలైత తొందర ప్రాగం వేసికొనసంధులకు
లయిస్తే జాపబడినది. మరల తిరిగి ప్రాగం వేసి ప్రచా
రము చేయవలసిన దని యీ స్త్రీవాదులు కోరబడిరి.

కందు గాము. శాంతియు ఎల భుజును వారి హిమున తాండవ
బు. మందునా. వారి క్యాగము లోంబిది. ను.

జాతీయ విద్యభివృద్ధి!

తాము ఎల్లరు మాపాఠశాలకు తగిన ప్రోత్సహము
నొసంగి అభివృద్ధి తగింపలెను ప్రార్థించుచున్నాము.

అంధవపు లక్ష్మణమూర్తి.

శృష్టి జిల్లా కో. ఆపరేటింగ్ సెంట్రల్ బ్యాంకు బంధు

ఈ బ్యాంకుయొక్క సాధారణ యా మధ్య పురమంది రమున జరిగినది. అందు ధర్మనిధిని నెటులవినియోగించవలయు ననువిషయము ముఖ్యముగా చర్చించబడినది. 1921-22 సంవత్స రము తాలూకు ధర్మనిధిలో కళాశాలవిద్యార్థులకు యిచ్చిన దు 500/- పాను మిగత పానులు 1200 రూపాయలున్ను 1922-23 తాలూకు 1186 రూపాయలున్ను ఓల్డింగుగాను ఉద్దేశించి ఖర్చుచేయక నిలవజేసిరి. కాని యీపని నియమము లకు విరుద్ధముగా నుండటచే రిజిస్ట్రారుగారు ఒప్పూనియుండ లేదు. కావున సదరు 1186 రూపాయలలోను రు 500/-లు కళా శాలలోని నేత విద్యార్థులకును మిగత 686 రూ. లను కార్మిక విద్యశేర్వులకును విద్యాలభ్యుత్తును ధర్మనిధియొక్క తీర్మానించిరి. గతసంవత్సరపు 1200 లను కూడ డైరెక్టర్లు అనుమతించిన కార్మికవిద్యశేర్వులకు జిల్లాలోని విద్యార్థులకు యిచ్చుటకు తీర్మానించిరి. ఈ ప్రకారము బ్యాంకువారు కార్మికవిద్యను, చేతివనలను, గృహపరిశ్రమలను ప్రోత్సహింపవలయునని పరి శ్రమ లభింపజేయుటయే గాక నీడల కందరితో జీవనోపాధి కలిగించినవారు కాగలుగుచున్నారు. ఇట్టి ఉదారాశయముతో పనిచేసినందుకు బ్యాంకు వారిని ఆభినందించుచున్నాడు.

ఆంధ్రనటప్రకాశిక

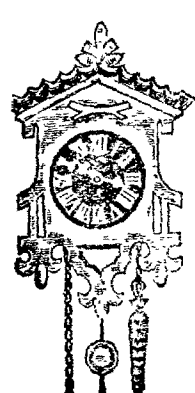
ఆంధ్రనటప్రకాశిక ప్రకటనసందర్భమున కొన్ని నాటక ములు ప్రదర్శింప నిశ్చయింపబడినవి. అందు సారంగధర, రామ దాసు, హరిశ్చంద్రనాటకములు ప్రదర్శింపబడినవి. ఈ నాట కములందు ఇతరప్రభుత్వములనుండి రావించబడిన నటప్రముఖులు ప్రధానపాత్రలధారి. ఒకరెద్దరు తప్ప మిగిలినవారు తమపాత్ర లను ప్రశంసాపాత్రముగ నిర్వహించిరి. ధనవిషయమున బంధు పురజనులు తగినంత ప్రోత్సహ మొనంగియుండలేదు. ఇందుకు, కొందరు శ్రీ పసుమర్తి యజ్ఞనారాయణగౌరీగారికి ఆకాశముగ ప్రతిక్షవహించి చేసినప్రయత్నములు కొంత జూకు సహాయపడియుండవచ్చును. ప్రత్యేకవృత్తులకు పరస్పర వైషమ్యము లుండిన నుండవచ్చును. మనతోడి సోదరుడు ఇతర పెద్దమనుష్యులతో సంబంధించిన నొకసదువ్యమమును మొదలిడి నప్పుడు దానిని సాగనీయకుండ జేసిన దానియపకీర్తి మొదలు పెట్టినవారికిగాక ప్రస్తుతము తెరచాటుననుండి దానిని నమ్ము చేయయత్నించువారికి పట్టణమునకు చెందును. ఏమాత్రము దూరాలలోచనలేక చేయు నీరువృత్తియత్నము లికనైనను విర మింపబడుగాకయని కోరుచున్నాను. శ్రీ శాస్త్రి గారున, వారి ఉద్యమమునకు బావకులుగానున్న శ్రీ సరసింహము గారు నీ ప్రయత్నమును మానక శ్రీమంత్ రాధువాచాపర్వలు గారిని శేషగిరిరావుగారిని రావించి సుప్రసిద్ధ నాటక ముల ప్రదర్శింపజేసి నష్టమును పూర్తి జేసికొని ప్రకాశిక ప్రక టనకు పూనుకొని నాట్యకళామతిల్లి కాశిరవనము బడయు దురుగాక.

మ్యూనిసిపల్

మామున్సిపల్ ఆఫీసులో చాల కాలమునుండి మేనే జరుగావున్న శ్రీ అర్థా వేంకటకృష్ణారావు నాయుడుగారిని కాన్సిలువారి తీర్మానము ననుసరించి సెక్రటరీగా 1 వ ఏప్రిల్ నుండి మా చెయిర్యుగారు యేర్పాటు చేసినటులు తెలియు చున్నది. శ్రీ నాయుడుగారు ప్రస్తుతము నెవ్రమిదనుండుటచే నింకను యీ నూతనోద్యోగమును ప్రవేశింపలేదు. చెయిర్యును గారు వీరి కేయే శాఖలను డెలిగేటు చేయుదురో యింకను బాగుగ తెలియలేదు. ఒక ఆరోగ్యశాఖనుమాత్ర మిచ్చెదరను కొనుచున్నారు. ఇంతమాత్రమునకు కార్యదర్శి కావలెనాయని పలువురు శంకించుచున్నారు.

టిక్-టాక్ ఆసు గణితము

ఇది నూతనముగ తిర్చిన శీశములతో తయారుచేయబడినది ఇది గోడకు తీ లిమిటకు మిగుల అంద ను, సాగుగల ఉండును.

అ దుని కన బోచియుండు ప్రకార మే మికి లి అందముగనుం న. మూలముగ తయారు చేయబడి, ఎల్ల కాలమున బాగుగ పనిచేయును. చాలకాలము నమ్మకముగ ప చేయును. ఎల్లప్పుడును ఉపయోగించును.

టిక్-టాక్

ధు 1-కి రూ 3-0 0

తపాలఖర్చులు ప్రత్యేకము

వి. ఎస్. వాచ్ కంపెని

తపాల పెట్టె నం. 105. మదరాస్.

అశ్వర్యము! వెల స్వల్పము!! ఫల మధికము!!! భారతీయ తరుణామృత ఆఫీసు - పామిడి

మా బొమ్మధములవల్ల గుణములేనిచో సొమ్ము వాప సివ్వబడును. మా బొమ్మధములు ఉపయోగించువారికి, యింకను వైద్యులతో అవకర నుండదు. రోగులకు, విరోగులకు చాలా మంచుగుణ మిచ్చును.

అమృత పాన సుగంధ చూరము:—దీనిని బీ కాపీ కలె వాడ కలెను. ఈ వ్యాపక కాలమునకు గల గు యొడనడిమిని, కగ్గించి కాంతపరచి, చలంకను గలంకేయు, అమృతమునంటిది, ఇది మూత్ర వ్యాధులు, ఉష్ణ వాయువులు మొదలగు వాటిని తప్పక నివర్తించుటయే గాక రక్తమును శుభ్రపరచి, ఆకలిని పెంచుచును, ఇతర పానములకంటె దీనితోగలమును చెడువునది కాదు. 10 కులములు గల దట్టి 1-కి ధర 0.10-0. పొట్టు ఖర్చు 36. 8 కప్పులకున్న పొట్టును 1-కి అదా 1. 1. ది ఇండియన్ ఇండ్స్ట్రియల్ కంపెనీ లిమిటెడ్ నెం 10 యెన్.కె.సె.సు, మద్రాసు, 2. ఎ. రంగయ్యశామయ్య అంకు బడ్జెట్ నెం. 18 బంబాయి వీధి మద్రాసు, 3. వెనెడెన్.సి. ప్లాస్ట్, 578, వై.కె.వీ.సు. రోడ్డు, తి.ఎల్.కె.కే.టి, మద్రాసు, 4. సి. వె.కయ్యశెట్టి అ.డు, (చెన్నై). ఇనుకపెట్టె వ్యాపారం, 58, బ్రాడ్వే. మరయు నె. 10 రెడ్డిగారున్న వీధి మద్రాసు. 5. ఆర్. పార్థసారధి శెట్టి, రాధాబాబు పొట్టుఆఫీసుకలె, వైదాపేట, మద్రాసు.

అత్యద్భుతకుష్మరోగనివారిణి

కేట్లాగు యినాం! కాలవిరుద్ధన జేకుండా బొమ్మధమును సేవింపవచ్చును కేట్లాగు యినాం!! రు 116-0-0 లు బహుమానము గుణములేదని రుజువుచేయువారి కియ్యబడును ఈ దివ్యబొమ్మను తిరకాల స్నేహముచే ఒక గొప్ప ఘోష మహాత్మునివలె జరిపింపి. ఇది సేవించిన ఎకపు, నలుపు, రాగిరెద్దపు మచ్చలు, తెలుపు మొదలగు అద్భుతక కృత్యోగములు, స్వర్ణజ్ఞానము, శేఖరముల ఎల్ల పారిన ముఖము, అరకాళ్లు, అచేరులు, వికసరిగానుండు చిరజ్ఞులు మొదలైనవాటికి ఖండించి కీర్తకాంతిని కలగ జేయును. వంకరపోయిన కళ్లు యథావ్రకారము కచ్చును. 1 నెలకు సరిపాపు బొమ్మధము రు 8-0-0, 2 నెలలకు రు 12-0-0, 3 కల లాభియ్య చేతు. మాయాకృత్య రోగంకలములు బయలుదేరుచున్నవి జాగ్రత్త! మోసపోకు!! సకలాయుధాని:—ఈ మూలము మారే స్వరముగా కనిపెట్టబడినది. యిది 40 రోజులు సేవించిన పొట్టు, రొడ్డు చిట్ట రు. 12, ఆర్. కొంట్, అంటి, కురుపు, కాటు రొడ్డుటాకీ చిడప, కగ్గి-మొదలగు ఎల్లవంటి సవాలురొగి నైనను నివారింపి, జీర్ణించిన సవామేనాచులను. మచ్చలు, కీళ్లవొప్పలు దురదపొట్టు చీమకారున, మేహరకాలములను ఖండించును. ఏవాధ్యయోగము కలె కుదరనియెడల పొమ్మధమును చేయబడును. 40 రోజులకు రూ 4-0-0. ఎమ్. నుబ్బారెడ్డి ప్రాప్తైబర్లు, రెడ్డి అందుకంపెనీ గోపాలపురం, కొత్తచేటపాపు గోదావరిజిల్లా.

ఉచితవ గావంపబడును - నేడేవ్రాయుండు

సకలవిధ దంతవ్యాధులకు కోతి మార్కు నల్లదంత చూర్ణమును వాడును ఉము ఉచిత ముగా కంపు పొట్టుము నకు, మాచిట్రమైన క్యాటలగుకు నేడేవ్రాయుండు ప్రతిచోటను ఏజంట్లు కావలెను అన్ని జాగాలలోను అమ్మబడుచున్నది బుడ్డి 1 ధర రు 0.5-1 ఒకరూపాకు తక్కువగావచ్చు వి.పి. ఉర్దరులు కంపబడవు నోగి & కో. గిర్గాం, బొంబాయి నెం 4 రు. మద్రాసు ఏజంట్లు, హ్యాం అండు కో నెం 6 బంబాయి వీధి, మద్రాసు.

OM THE MYSORE GOVERNMENT SECURITY Life and Marriage Assurance Company, Limited. Head Office: Life and Marriage Assurance Buildings, Mysore (South India). Capital (Fully subscribed) Rs. 5,00,000; Capital Paid-up about Rs. 3,35,000. Government Securities held Rs. 2,00,000; Life Insurance policies issued Rs. 20,00,000. Annual Premium Income Rs. 50,000; Funds invested on Immovable properties Rs. 1,00,000. Necessary security Deposit furnished to the Government of India as per Indian Life Assurance Companies Act 1912. Loans from Rs 1000 to Rs 5000. Will be given with and without interest and security to our life Policyholders and bondholders Next drawing for granting loans on 31st July 1924. Wanted Agents everywhere on liberal terms. Apply for particulars sharp to:- Messrs. P. K. Rau & Sons. Chief Agents, for Madras Presidency. 289, Thambu Chetty Street, MADRAS.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు రాధనవిధి 0 4 0 అత్యజ్ఞానా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత అత్యధితి) 0 8 0 శిష్యులచంద్రిక ... కల 1-0-0 | సటికా అన్యశబ్దచింతామణి 0-12-0 పొట్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తింటు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

బె జవాబు, దక్షిణ ఇండియా.

గాంధీ ప్రాజానిధి

సంఖ్య: ౧౦

సెయ్యూజిల్లా కోర్టులో అల్లూరు స్కూల్లో గాంధీ ప్రాజానిధికి గా వసూలు అయినటు వంటిన్ని వాగ్దానము చేయబడినటుంటిన్ని మొత్తముల తమ పత్రములందు ప్రచురింపించి బ్రాహ్మణులు.

వాగ్దానములు	ర. అ. పై
వేదము శీతానీల మయ్యగారు	1 0 0
మన్నేపల్లి గోపాలకృష్ణయ్యగారు	1 0 0
అల్లంపాటి రమణారెడ్డిగారు	5 0 0
దంపూరు ఆదిరెడ్డిగారు	0 8 0
అక్కరాజు హనుమయ్యగారు	1 0 0
పులిగిండ్ల శ్రీరామయ్యగారు	1 0 0
షేక్ కాలిహగారు	0 2 0
ఇనగలూరు వెంకయ్యగారు	0 8 0
ఏలూరు సుబ్బారెడ్డిగారు	0 8 0
కోండ్లగోదాండామిరెడ్డిగారు	0 8 0
పర్వతరెడ్డి పిచ్చిరెడ్డిగారు	2 0 0
మెట్టా శ్రీనివాసరెడ్డిగారు	0 4 0
జులూరెడ్డి బాలరెడ్డిగారు	1 0 0
మారంరెడ్డి రామిరెడ్డిగారు	4 0 0
కామటూరు వెంకటరమణారెడ్డిగారు	1 0 0
పుత్తూరు దత్తాత్రేయగారు	0 0 6
అల్లూరు సీతారామంగుగారు	0 4 0
పర్వతరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డిగారు	5 0 0
పిల్లల నారాయణరెడ్డిగారు	4 0 0
ఏలూరు సుబ్బారామిరెడ్డిగారు	0 12 0
భువనపల్లి యజ్ఞ నారాయణయ్యగారు	0 8 0
కాగోలను వెంకటసుబ్రహ్మయ్యంగారు	0 4 0
అదాల వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు	2 0 0
పర్వతరెడ్డి చెంచురామిరెడ్డిగారు	5 0 0
అల్లూరు రామిరెడ్డిగారు	0 8 0
యర్రబోలు సీతారామిరెడ్డిగారు	1 0 0
పొంకా గోవిందరెడ్డిగారు	1 0 0
నూకలపాటి వెంకటపతిరెడ్డిగారు	1 0 0
వేమూరు సుబ్బారామయ్యగారు	0 4 0
వేమూరు సుబ్బయ్యగారు	0 4 0
కాటా సుబ్బారామిరెడ్డిగారు	0 4 0
బుల్లూ వెంకారెడ్డిగారు	0 4 0
చింతలపాటి నరసయ్యగారు	0 4 0
అన్నదాం ఆదిశంకరయ్యగారు	0 4 0
వారణాసి పట్టాభిరామయ్యగారు	0 8 0
బత్తిన రామకృష్ణారెడ్డిగారు	8 0 0
నూకలపాటి రామిరెడ్డిగారు	5 0 0
నవులూరు సుబ్రహ్మయ్యంగారు	1 0 0
మూలముల మొత్తములు	
పర్వతరెడ్డి చిన్న రామచంద్రారెడ్డిగారు	2 0 0
ఏలూరు గరటారెడ్డిగారు	0 4 0
తిప్పాపల్లి వెంకటసుబ్బయ్యగారు	0 8 0
తల్లూరకవి వేణుగోపాలయ్యగారు	1 0 0
ఇసికల్ రామకృష్ణయ్యగారు	0 8 0
భవనపల్లి సుబ్బారామయ్యగారు	0 4 0
యర్రబోలు శంకరరెడ్డిగారు	4 0 0
కోండ్లరాజు కృష్ణమూర్తిగారు	0 8 0
జి. సుబ్రహ్మయ్యంగారు	0 4 0
గూడా సూర్యయ్యగారు	0 4 0
పొంగూరు కామయ్యగారు	0 2 0
అభిమాని	1 0 0
పులిగిండ్ల రమణయ్యగారు	0 8 0
ఇల్లంగంటి సాంబశివయ్యగారు	0 4 0
కాగల్ల కోదండరామయ్యగారు	0 4 0
కాగల్ల నారాయణయ్యగారు	0 4 0
తిక్కవరపు ఆదిత్య	1 0 0
పులి రామసుబ్బయ్యగారు	0 8 0
నరసాపిల్ల పిచ్చయ్యగారు	1 0 0
గొట్టి ముక్కల సుబ్బయ్యగారు	0 8 0
ఏలూరు వెంకారెడ్డిగారు	1 0 0
గూడా వెంకటరామయ్యగారు	1 0 0
అల్లంపాటి రమణారెడ్డిగారు	5 0 0

మూలముల మొత్తము. 21 14 0
వేమూరు లక్ష్మయ్య.

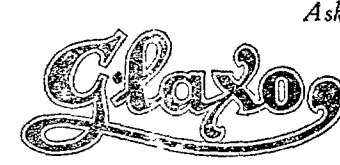

Guard your Baby against milk-borne disease

Give your baby Glaxo —the one safe Milk food that is made in New Zealand, where the dreaded disease, bovine tuberculosis, is practically unknown. The cows that produce the milk made into Glaxo live in the open air and feed on sun-bathed pastures all the year round. That is why Glaxo is exceptionally rich in Vitamins and is free from all risk of milk-borne diseases.

Run no risk with your baby's milk; give him Glaxo, the safe milk food, which is free from the risk of conveyed tuberculosis.

Ask your Doctor!

The Super-Milk Food

"Builds Bonnie Babies"

WHOLESALE DISTRIBUTORS:-

Alfred Young & Co., Ltd.,

(INCORPORATED IN ENGLAND)

Post Box 40 MADRAS.

బెంగుళూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

18 మే:— అఖిలభారతపోస్టుల కలెక్టరేట్లోనుండి తారపాదముఖ్య గారు నేడునుండి బెంగుళూరుకు వచ్చిరి. శంకరజనుండుత్సవములు పూజారాధనములతో పాటు వైభవముగా జరుగుచున్నవి.

గార్హియను అనుపేరుతో శ్రాత్రజంగ దినపత్రికయొంటి మైసూరు మహారాజాగారి ఇన్స్టిట్యూషనుల వారు 13 వ తేదీ నుండియు ప్రచురింపబడవలెను.

మైసూరు దివాన్ పి. ఆర్. బెర్క్లీగారు, ఉదకమండల ముఖ్య తమయింటి నిందులేని మైసూరు యువరాజుగారును బాల్బిలీ మహారాజాగారును, సి. పి. రామస్వామి అచ్యుతగారును ఆహ్వానింపబడిరి యిచట దలిసిరి.

రెండవ లాహర్ల మహాసభ 10 వ తేదీన సి. యస్. దొరస్వామి అచ్యుతగారి (మద్రాసు) అధ్యక్షతన జరిగెను. ఆ సభలో న్యాయ శాస్త్రవిద్యార్థి నాథురాజుగారిగారు గూర్చియు, లాహర్ల శ్రీమతి సుబ్బరత్నయ్యల మున్నగు విషయముల గూర్చియు తీర్మానములు గావించబడినవి.

మహమ్మదుసాలీ 80 యేడ్ల ఒక కృష్ణుడు యింటి గోడవిరిగి మీదపడి తీర్థివారమునాడు మెంటునే చనిపోయెను.

మే 14:— తారపాద ముఖ్య గారు నిన్ను పోస్టులలో భాగీ పనిచేయువారల నిష్ఠులగుటకు ఉత్సాహించుచు ఆర్. యస్. యస్. కాఖనారి కష్టములనవివరించి, అఖిలభారత పోస్టుల సంస్థమును నిర్మించుచున్న దేశముతో నీ చట్టి తీర్చిదిద్దినయు, 1 లక్షమంది సభ్యులచేరి, 8 లక్షల రూపయలు కనులు గావలెనని ఆయన చెప్పెను. ముఖ్య గారు నేడు దక్షిణము బయలుదేరి మైసూరు పోయిరి.

మహమ్మదీయ విద్యార్థి సంఘము మహమ్మదు వరీపు గారి అధ్యక్షతన నమావేళమై సంఘవట్టుల నిర్మించెను.

ఫిఫ్త్ ఆస్తిను కే. యస్. ఇంగ్లీషుశాస్త్రముగారి మేల్కొలుపు కే నటరాజుగారికి అద్యక్షులలోని ఏ ఏ. మద్రాసు శ్రీగారి మహారా సోమ వర్మాయునియొచ్చి రతనవిలాసముల వివాహము జరుపబడినది.

బెంగుళూరులో ఈరోజునుండి గోవిందరావుజను వారు వచ్చిరింగ్లీషు భద్ర సంఘమునూరు; గావున జాత్రయని బెంగుళూరు యొనర్చి.

గుడివాడ మహాసభలు

మూడవ ఆంధ్రదేశ అస్పృశ్యతానివారణ మహాసభయునా ల్లర అదిమాంధ్ర మహాసభయు, ప్రథమ గోరతులమహాసభయు గుడివాడయం దీ నెల 24, 25, 26 తేదీలయందు జరుగును, మూడవ అస్పృశ్యతానివారణ మహాసభ శ్రీశ్రీశ్రీ శ్రీధా. విద్యార్థి వారగ్రాసకాధిపత్యము వహించును. కాల్లర అదిమాంధ్ర మహాసభలో, మద్రాసు కానకభట్టగారు సరాలశెట్టి శేషేంద్రుడుగా నిర్వహింపబడిరి. ప్రథమ గోరతుల మహాసభకు మైసూరు బాదు వాస్తవ్యులగు శ్రీమంత సేతులూరి వేదీగారు అధ్యక్షత వహించుచును.

ఈమహాసభలకు ఆంధ్రదేశములోని అన్ని కక్షులుల వాయులును వచ్చి పాల్గొని కృతార్థుల నొర్పవలసివదయు మీ తరఫులను వంకరదేవియు గూర్చున్నాము.

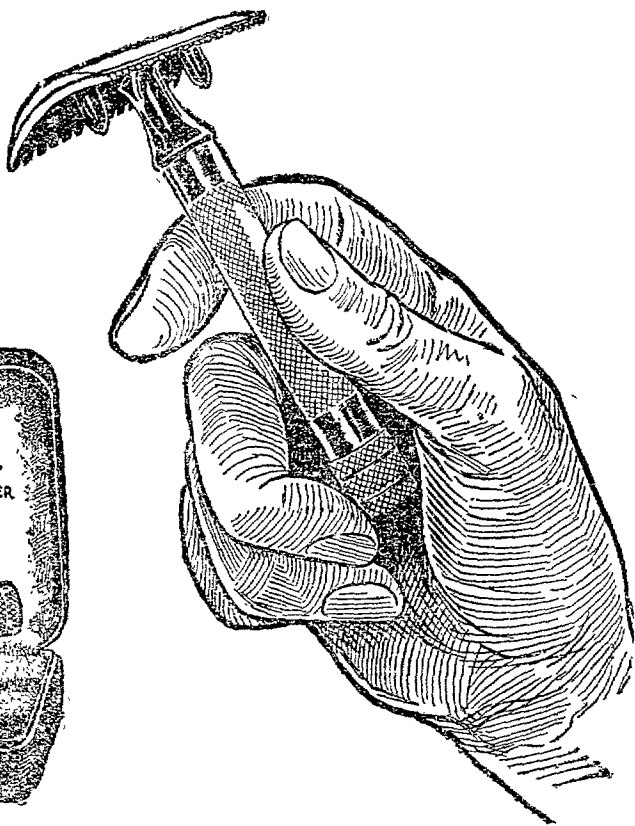
కుసుమ వేంకటరామయ్య అధ్యక్ష సంఘ శాస్త్రదర్శి.

రంగూనుకు పర్యటింప సమ్మెపరిసితులు

రంగూను మే 15:— సమ్మెకరిస్థులలో శేషేంద్రులు మాన్యులేరు. బి. వి. యస్. యస్. కం. పి. సి. వారు పాడ్డుమేట్రిని తీసివేసి మోరస నేర్పుచున్నట్లు అంగీకరింపబడునార్త యెట్లో సమ్మెదారులలో వ్యాపించెను. అందుచేరి సామంతులము 4, 6 కంటలమధ్య, యీసంకతి నిజమేమోనని నిజమైయెడల పనిగా ప్రవేశించరలెనని, చాలమంది సమ్మెదారులు లూయూపిధిరేవులో కూడిరి అది అబద్ధమని తెలియగానే యిదిచారిని వారు బోయిరి.

అంతువాన్ (అయిలటూరు) యస్, యస్. "సాహసో క"న, ప్రయాణికులను సరుకులను తీసుకొనిపోవుచున్న యస్. యస్. "హిందూ"యును నిన్ను బయలుదేరి పోయెను. "హిందూ" పోర్టునుండి రుండా యింగ్లీషుకు దావును. "సిలోన్" "మహారాజా" అను బోటు నేడు బయలుదేరి పోయెను నది, "సిలోన్" బావానండి వచ్చి చక్కెరనుండి తీర్చిన సరుకులలో కలకత్తాకు వెళ్ళెను ఈదినాన కలకత్తాపాలకుల శెట్టిగలసిన యస్, యస్. "ఎల్లోరా" రేవు బయలుదేరినది గోనయన్నది.

(ఆం. పత్రిక)

పురుషుడు గాని గిల్లెట్టు శేషి రేజరు లేకనే యుండకూడదు. టైరము చేసుకొనుటకు మిక్కిలి అనుకూలమైనది. గాయములు తగులకు, మిక్కిలి శుభముగా టైరము చేయును.

మిక్కిలి బిరుసుగా నున్న గడ్డము కూడ పదునైన కత్తిచే త్వరలో జయింపబడును. మంటలేక శుభముగా టైరము చేసుకొనుటకు సామర్థ్య మేమియు నవసరము లేదు. మంచి యవ్వనము దన్నవారును, ముఖలితనమువల్లను, లేక జబ్బు వల్లను చేతులు వణకుచున్నవారును నిర్భయముగా గిల్లెట్టు రేజరును వాడవచ్చును.

అన్ని దుకాణములందును విక్రయింపబడు చున్నది. రేజరు పైనను, కత్తులపైనను డైమండు మార్కు గల శ్రేష్ఠమైన గిల్లెట్టు రేజరును జాగ్రత్తతో కొనడు.

Representative: MUILER & PHIPPS (India), Ltd.
Bombay Calcutta Madras Karachi Rangoon

SAFETY
RAZOR

Made in Boston, U. S. A., By the Gillette Safety Razor Company.

నూతన ప్రచురములు

అద్భుత పోషనాహార్యక్రమము

ఆంధ్ర బాగవతము 1-4 6-0-0

డిటో మేలునతి 2 సంపుటములు 8-0-0

ఆంధ్ర బ్రహ్మాండపురాణము 1-5 5-0-0

జననరంగ చాట్టండము 1-5 1-8-0

ఆనంతుని ఛందము 1-5 0-14-0

పుకవియము 1-5 2-8-0

అధర్వణకారికలు, సటిక 1-3 1-0-0

ఇంకను అనేక సంస్కృతాక్షరసంపుటలు మాన్యుస్క్రిప్టులు, క్యాటలాగులు చూడవలెను.

వావిళ్ల - రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్,
292, ఎస్టేట్ స్ట్రీట్, చెన్నై 600 006.

చ మ త్కార గణితము.

ఈ గ్రంథములో చమత్కారగణితము, నిచితగణితము, విచితగణితము, మనోగణితము, క్షేత్రగణిత సమస్యలు, చిత్రములు, అద్భుతములు, చిట్కాలు, చిట్కాక్షరములు, యాత్రికములు, తమాషాలెక్కలు, గణితాధానము గలవు. మంచిభాషలో, సులభమును, తెలివిన వృద్ధిచేయు గ్రంథము. చిత్రవిదిత్తలెక్కలు ఇందులో నున్నవి. ఈ గ్రంథము చదివిన గణితమునం దవమానప్రజ్ఞయు, చమత్కారమును, యాత్రికము తెలియు కలుగును. ప్రతివానిదగ్గర నుండవలసిన పుస్తకము. దీనివలదు 1 య. వి. పి. చార్జి ఆ రీ. ఆ. 6 ప్రతులు రు 5 లు. పలయువారు:— పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, బెంగళూ, (హిందూరూ కల్యాణ) ఆరీ వాణిజ్యరత్న.

ఆంధ్రజ్యోతిషాలము

1. జాతకరక్షణయొక్క శకలాగాని,
 2. పుట్టినతేదీ, జననకాల ఫడిములు (లేక) గంటలుగాని,
 3. మాట ఉత్తరము, బాయ సమయము, శ్రుతిశాస్త్రము న్నుగాని మాట పంపినయెడల జాతకునిమాట, భవము మొదలగు 25 సంఖ్యలు వ్రాసి రు 1-4-0 లకు పంపెదము. పూర్వా జాతకము ఆయిందా చదు అభిరుచులకు వ్రాసి రు 5 లు ఆగును. ముందు రు 2-0-0 లు ఆద్యోగి బంపాలెక. ముందు రు 1 సంఖ్యర ఫలితము వ్రాయుటకు రు 1-4-0 లు! ను సుఖభోగాలనివారికి పి. పి. గా బంపెదము.
2. ఆకెళ్ల వెంకటశాస్త్రి, గోపాలపురము, కొత్తపేటపొన్ను, గోదావరిజిల్లా.

శ్రీభృగుజ్యోతిషపరిశోధకమండలి రాజమండ్రి

జ్యోతిషమున నమ్మకము లేని యొక్కలము జాతక శాస్త్రపురస్థానము దైవజ్ఞ శోధనలచే స్థాపించబడిన ప్రజలకు ఈ శాస్త్రమండలి సమ్యక్తము కలుగజేయుగా శాస్త్రరీత్యా వర్ణించిన జాతక ఫలములు ఋషుశ్రుగ వ్రాయుటకు ఈ మండలి వారు సంసిద్ధులైయున్నాము.

జాతకమునకు ద్వాదశభావములు వ్రాయుటకు 1-0-0
జాతకయోగము 2 సం॥ భవిష్యత్తు 2-0-0
సంపూర్ణజాతకము 5-0-0 అశేషసిద్ధాంతగణితముతో 15-0-0

పుట్టినతేదీ గడియలు స్థలము లేక చక్రము పంపవలయును. పుష్పగులకు ఉండుశంకలకు జవాబు వ్రాయబడును.

విజయవారి సూర్యప్రకాశశాస్త్రి బి. పి. దైవజ్ఞులు

SIGN RESURVED

A Sure Remedy of Nerve for all Nerve cases. Cures Paralysis, Stammering, etc. without knife. No failure; absolutely safe; highest testimony. Particulars free.

Dr. H. SELLER, D. Sa. ta. Pongat.

SANTI OIL

Simple, harmless, external application for functional weakness, Loss of Manhood, etc. No irritation, no discolouring, red or small Particulars free. Correspondence on request.

Dr. H. SELLER, D. Sa. ta. Pongat.

Powell's Extract of Golden

3421

పవలుగారి ఆమోఘమైన గెనో

నెగ రోగమునకు

అద్భుతమైన గుణ మిచ్చును.

ఆంగ్ల; ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారుచేయబడినది.

నెగరోగము, మేహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్రపిండములయొక్క వాపు, శుక్లవర్ణము, బలహీనము, వీపులో నొప్పి మొదలగు వాటిని ఇది నమ్మకముగా కురుపునట్టి దివ్యౌషధము.

గుణము:— 6 మోతాదులగెనోను పుచ్చుకొనిన తక్షణమే ప్రవణము తప్పక నీలుచును. మరియు మూత్రసంబంధమైన చిక్కులన్నియు మాయమగును. మూత్రమందు మంటకూడ తగ్గును. దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి దానిని వాడవలెను.

తీక్షణమైన వ్యాధికి బుడ్డి నెం 1 ఒకటికి ధర రూ. 1-4-0

దీర్ఘవ్యాధికి బుడ్డి నెం 2 ఒకటికి ధర రూ. 1-8-0

మా దివ్యౌషధములు సుప్రసిద్ధమైన ఔషధములన్నిటిలోను దొరకును.

మా చిత్రచిత్రిత క్యాటలాగునకై వ్రాయుము.

ఉత్తరము లన్నియు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

N. Powell & Co.

Manufacturing Chemists,
Lamington Road, Bombay

వెంట్రుక లే అందము?

రా లి పో కుం డ, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు దువ్వెనతో ఉడికారమునుపే త్వరచుము.
ఉడివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పాడై పోవును.

అంతవరకు రాసీయవద్దు

నేడే

కామినీయానూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కట్టి రోగమును, శిరోమూర్త్యు మున్నగు, యిది దివ్యౌషధము.

వెంట్రుకలు చిట్టచు గాని, గుర్రుగ గాని యుండదు.

మీ వెంట్రుకలు మరల యెక్కుటి తెల్లవడమును గల్గి తట్టుకల నుండి తెరయు చుండును.

ఈ రోగమునే దీనిని తరిమింపి చూడుము.

వెంట్రుకలు యెక్కువైనచో కనిపెట్టుము.

కామినీయా తలనూనెను నిన్ను శుభ్రోత్పన్నమైనది తయారు.

వెల బుడ్డి 1-8 ఒక రూపాయి. వి. కె. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని వ్యాధులను ఈ కింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

మీకు నువాసన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినప్పుడు

“ట్రో దిల్ బహారు”కు వ్రాయుము.

ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది. అత్యద్భుతమైన గుణముగలది.

1 ట్రో బుడ్డి 18 ధర రూ. 2-0-0

2 ట్రో బుడ్డి 18 ధర రూ. 0-12-0

3 ట్రో బుడ్డి 1-8 ధర రూ. 0-6-0

కొన్ని చుక్కలు చేతిరుమాలయందు చల్లిన దిక్కిలి

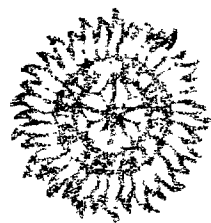
మనోహరమైన వాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును

ఇది మరల అపూర్వశుభ్రవర్ధనము, శరీర అపూర్వశుభ్రవర్ధనముగా వర్తించును. తేజస్సు,

సాలు యేబిల్లు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్స్ కంపెనీ,

155 నూమామిడి, బొంబాయి.

126

ఓరియంటల్ గవ
ర్నమెంటు నెక్యూ
రిటీ లైఫ్ అస్యూరన్సు
కంపెనీ లిమిటెడ్.

స్థాపకము
1874

జూనియర్ కంవెన్షన్
1924

గొప్పమూలధనముగల హిందూ దేశ భీమాకంపెనీ
పాట్నా, ఢిల్లీ, బెంగాల్, మొదలగు ప్రాంతములకు రూ. 8,00,00,000
అస్తులు రూ. 5,00,00,000 వైగానే గలదు.

సంపత్తి ఆదాయము రూ. 1,00,00,000 వైగానే గలదు.
పాస్ పోస్ట్ రూ. 80,00,000 వైగానే గలదు.

ఆఫీసులు ఈ దిగువస్థలములందు కలవు

అహమదాబాదు	బెంగళూరు
అజ్మీరు	బొంబాయి
అలహాబాదు	కలకత్తా
డెల్లీ	కొలంబో
కాంచీ	చంగురూరు
కరాచి	నాగపూరు
కోలాలపూరు	పుణా
లాహోరు	రంపూరు
మద్రాసు	రావల్ పిండి
మాండలె	తిరువేంద్రము

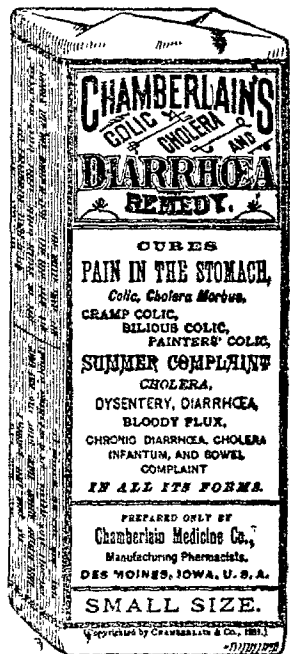
భీమా చేయించుటకు యిష్టముగలవా రందరకు తక్షణమే
చేసి దానివలన గలుగు లాభమును పొందుచుండిరి. దీని లాభ
ములు యొకను ఎక్కువగా అభివృద్ధిచును నూతనము గలవు.

ఓరియంటల్ మిక్సిల్ లాభకరమైన ప్రత్యేక సదుపాయము
నుల్లి యును. అది మిక్సిల్ జనరల్స్ మైనది.

ప్రతిభలాభముగల పాలిసి, పరిమితిలకుగల ప్రత్యేక పాలి
సిలు మాన్యునునది తెలుపు వివరముల నట్టికై కంపెనీ
వాయును.

Oriental Assurance Buildings } F. E. Vaid
Post Box No. 8, Madras. } Branch Secy,
Bangalore Branch:—No 3 South Parade

Bangalore
Trivandrom Branch:—Trivandrum.

చేంబర్లెన్ గారి

శూలనాప్తి

అతి సార

నివారిణి

ఈ ష ధ ము ను

సేవించుటచే

కడుపునొప్పి, గ్రహణి,
అతిసారము, శూలనాప్తి,
పేగు సంబంధమైన వ్యా
ధులు మున్నగునవి అత్య
ద్భుతముగా కుదురును.
అన్ని బాగాలలో విక్రయ
మునకు దొరకును.

వెండికి బంగారు

బహు మానము

లాటరీ లేకున్న అద్భుతమునకు మార్గము లేదు

మోసము లేదు

ఏదైన రాకపోవుటలేదు

వగటి వెలుగువలె స్పష్టమైనది

ఒక రూపాయను ఖచ్చితముగా 82 ఆతలకనిగనా మూత్ర
లను కొనుగడు. బలహీనము, అల్పము, మానస కారీర సం
బంధమైన వ్యాధులన్నియు పూర్తిమంతమై పోవును. దానిని
ఉపయోగించువార “దానియొక్క నిజమైన బంగారుము
నకు” సమానమని తెలుపుచున్నాడు.

పూర్తి కాటలాగునకు వ్రాయుము.

ఆతలక నిగనా ఔషధశాల,

28 బ్రాడ్వే మదరాసు.

అమృతాంజనము

కుష్టుకు తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రు. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-13-0

ఈ తైలము పొడలు, బొల్లి, తేలుపు, నలుపు, కుష్టులకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

నేలకు మందు

వెల సీసా 1-కి రు. 0-4-0

ఈనూనెను తలకురాచిన పేలు ఈపి నకిందును. చర్మమును వెండ్రుకలకు హాని యుండక వెండ్రుకలు పెరుగును.

రోమహరి డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0

ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములు పెండునిమిషములలో మొదలంటి రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలు వెక్కిరిచి, మంటయ్యుండదు. రోమములు రాలిపోవును.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

హనుమాన్ నమ్మ

లోక ప్రసిద్ధమైనది.

దీన్ని సమానమైనది వేరులేదు.

ఎస్. రంగనాథం శెట్టి అండు బ్రదర్, 12 బందరువీధి, మదరాసు.

వాణిముద్రాక్షరశాల, బెజవాడ:

అచ్చు లైండుపనులు, రబ్బరుస్టాంపులు, స్టెల్లు, రాగి, బంగారము, వెండిసామానాలపై చెక్కుట, బ్లాకులుచేయుట, శీవనరీ సామానాలు (809)

ఎంగ్లీ వింగు

7.4.1924 తేదినుండి

మరలధరలు తగ్గించబడినది

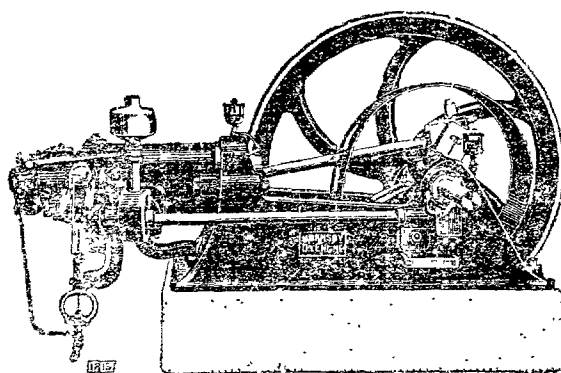
రెస్టోన్ - హారన్ను బై

స్టాండర్డు ట్రైపు

సుప్రసిద్ధమైన ఈ ఇంజనులు

విస్తారముగా ఖర్చుగుటచేతనే

ధర తగ్గించుటకు వీలైనది.

మాక్రొత్త ధరలు వట్టికిని

నెం ఎ 4443 రు

చిత్రవిదిత క్యాటలాగ్ నకును

ఇవ్వడే వ్రాయుదు.

ఆయిల్ ఎంజినులు

6-45 వి. హెచ్. పి. వరకు అన్నికొలతలలో గలవు.

SOLE AGENTS IN MADRAS

MASSEY & Co., Ltd.

POST BOX No. 60

MADRAS.